

המכתב

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג' ליון 223

פְּרָשַׁת בְּלָק

שְׁנַת תשפ"ג ל"ב"ק

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל

נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

האזרה האודת

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹרַת בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם תּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִתִּידָא
לְאֵתְגַלֵּיָא
לְעִתִּיד־לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800
B48148@gmail.com

פְּרַשְׁת בַּלַּק

אך הדבוק בצדיקים - מקבל ה'רוח-
חיים, 'שלמות החסרון, מהצדיק
וה'רב דקדשה'.

"ויאמר מואב אל זקני מדין" (במדבר כב, ד)

ב.

(לקוטי הלכות, ברפת השחר ה, עב-פג-פה -
על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ד, ואת הערבים)

'בלק' ו'בלעם' - הם בחינת 'חיות רעות'
ו'מצח הנחש', שרוצים להתגבר
בכל-פעם פנגד ישראל עם קדוש, על שהם
חזקים באמונת הרצון.

"בלק" - הוא בחינת 'חיות רעות',
הכמי-הטבע, הדורסים וטורפים
וכו'. ו'בלעם' - הוא בחינת 'שרש הכמת-
הטבע', בחינת 'מצח הנחש' בעצמו.
ו"יניקתם" - הוא מ'זקני הדור' שאין בהם
שלמות.

וזה (במדבר כב, ד): "ויאמר מואב אל זקני
מדין וכו', ובלק בן צפור מלך
למואב" וכו'. "בלק מלך מואב" - זה
בחינת 'חיות רעות' הדורסים וטורפים כנ"ל.

ועל-כן הוא בחינת "מלך מואב" - פי עקר
התגברותם, הוא על-ידי 'תאות'
נאות' שהוא בחינת 'מואב', שנמשכים
מבחינת "מצח אשה זונה" (ירמיה ג, ג), שהוא
"המעשה של בנות לוט" (בראשית יט).

"ויגור מואב מפני העם מאד - פי 'רב' הוא"
(במדבר כב, ג)

וכל חקמתא דהנה ידע, בהוא 'צפור' הנה ידע
וכו'. איהו אמר 'העם', וצפרא אתיב 'ישראל'.
איהו אמר 'מאד', וצפרא אתיב 'רב' - על שום
'רב עלאה' דאזיל בהו. טבעין זמנין צפצפו דא
ודא, איהו אמר 'דל', וצפרא אמר 'רב'. פדין
דחיל, דכתיב: "ויגור מואב מפני העם מאד פי רב
הוא" - 'רב הוא' ודאי וכו'. מאי "מאד" - יתיר
ממותא.

"פי רב הוא" - דהא פדין איהו הנה 'רב', ו'רב'
הנה זעיר, דכתיב (עובדיה א, ב): "הנה קטן נתתיך
בגוים". ו'ישראל' הנה 'רב' באתר 'עשו', דכתיב
ביה (בראשית כה, כג): "ורב" [יעבד צעיר], וכו'. ועל
דא "את כל אשר עשה". ועל דא "פי רב הוא" -
באתר ד'רב בוכרא קדישא', דכתיב (שמות ד, כב):
"בני בכרי ישראל". (זהר בלק ספד: ספה.)

א.

(ח"א ח, ב'ג)

עקר ה'רוח חיים' מקבלין מהצדיק והרב
שבדור וכו'.

אך רשעים "הדוברים על צדיק עתק
בנאווה ובוז" (תהלים לא, יט), מאין
מקבלין הם ה'רוח' להשלים ה'חסרון'!

אך דע: שיש רב דקלפה, והוא בחינת
'עשו', כמו שכתוב ב'עשו' (בראשית לג,
ט): "יש לי רב".

והוא בחינת (שם לו, מ): "אלופי עשו",
וכמו שתרגם אונקלוס: "רברבי
עשו" - בחינת הרב דקלפה.

ומהם מקבלין ה'רשעים' ה'רוח', והוא
בחינת רוח-הטמאה וכו'.

ומאמינים בחדו הגדול שאינו נפסק לעולם וכו'.

ועל-ידי-זה מתגברים בסיוע דלעלא - להוסיף בכל יום אור קדשה ודעת, שעל-ידי-זה מאיר התגלות-הרצון בכל יום יותר ויותר.

אבל להפך: זקני הדור שאין בהם שלמות, הם בחינת "זקני מדין", בחינת תקף הדין והרגז וכו'. ומתם נטל עצה בלק ומזאב, שהם בחינת חיות-רעות, בחינת חכמי-הטבע, כנ"ל.

וזה שאמרו רז"ל (במדבר-דבא כ, ד): "והלא מעולם הם שונאים זה את זה". כי אלו הזקנים שאין בהם שלמות, בחינת "זקני מדין" - אף-על-פי שאין בהם שלמות פראוי להוסיף קדשה בכל יום, אף-על-פי-כן עדין הם בבחינת אנשים פשרים, ואינם חפצים ב'חכמות-היצוניות' של ה'חיות-רעות' הנ"ל, וחולקים עליהם, והם תמיד שונאים זה את זה.

אבל אף-על-פי-כן הם עושים שלום זה עם זה, להתיעץ על בני-ישראל הפשרים הדבקים בה'זקן-דקדשה'.

ועל-כן היתה עצתם: לקרא את 'בלעם', שהוא בחינת 'מצח-הנהש', שרש חכמת-הטבע' - פדי שה'חיות-רעות' הנ"ל, יקבלו חסו-שלום פח משרשם. ועל-כן התייעצו עם "זקני מדין", שהם בחינת זקני הדור שאין בהם שלמות' - כי משם יניקת 'מצח-הנהש' וכו'.

ובאמת: היתה אז עת צרה וסכנה גדולה, כמו שפיתוב ב'זר-הקדוש' (בחוקי קיב: בלק רי: ריא:). אך השם-יתברך הפר

ועל-כן גם עתה רצו להכשיל את ישראל על-ידי 'בנות מזאב' - כי עקר טעות ה'מחקרים של חכמי-הטבע', הוא על-ידי שהם פרוכים מאד אחר תאוה זאת.

ועל-כן לקחו עצה מ"זקני מדין" - זה בחינת זקני הדור שאין בהם שלמות' וכו' - שעל-ידם מתגבר ה'דין' וה'רגז', הפך הרצון, כמו שפיתוב שם בהתורה.

ועל-כן נקראים: "זקני מדין" - לשון 'דין' ורגז. כי זקנים-דקדשה, מתחדשים בכל יום וכו', כי מתגברים להוסיף בכל יום קדשה ודעת, ולהתחיל לעבד השם-יתברך בכל יום מחדש וכו', ועל-ידי-זה ממשיכין רצונות טובות וחסדים חדשים בכל יום וכו'.

כי עקר 'פח היצר-הרע' הוא מ'דינים' ורגז. ו'בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו' (ספח נב: קדושין ל:), ומי שאינו מתגבר כנגדו פראוי - נדמה לו פאלו אפס תקנה חסו-שלום לעמד כנגדו, כי פבר נזקן במעשיו וברגילותיו וכו', כי ה'יצר-הרע' נקרא: "מלך זקן וכסיל" (קהלת ד, יג).

ועל-כן הזהיר רבנו ז"ל מאד מאד וצעק בקול גדול: "לבלי להיות זקן חסו-שלום" (שיחות הר"ן נא).

אבל המקרבים לה'צדיק-האמת, שהוא בחינת זקן-דקדשה' - הם נזהרים לבלי לפל חסו-שלום לידי זקנה' לעולם. ואיך שהוא איך שעובר על האדם בכל יום, הם מאמינים שכל יום ויום שבא לעולם הוא ענין חדש לגמרי.

כי "השם-יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית" (תפלת שחרית),

עצתם וקלקל מחשבתם, על-ידי גדל כחו של משה, שנכלל ברצון-העליון בל-פה, עד שפעל: "שהשם-יתברך ברחמיו לא פעם כל אותן הימים" (ברכות ז).

כי כל כחו של בלעם היה: "שהיה יודע מתי הקדוש ברוך הוא פועם" (שם), כי כל כחו היה מ'פעם' ו'זעם' ו'רגז', הפך הרצון. אבל "השם-יתברך ברחמיו לא פעם וזעם פל אותן הימים" - עד שברחמיו העצומים עקם את פיו "והפך את הקללה לברכה" (דברים כג, ו).

"עתה ילחנו הקהל את כל סביבתינו, בלחך השור את ירק השדה" (במדבר כב, ד)

ג.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, פד - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד, ו'את הערבים')

"עתה ילחנו 'הקהל' את כל סביבתינו, בלחך השור את ירק השדה"
(במדבר כב, ד).

שמתיראים: שה'קהל-הקדוש' של ישראל הפשרים, המאירים 'התגלות-הרצון' מחדש בכל יום - שילחנו ויעקרו כל הסבובים הרעים שלהם של ה'חיות-רעות', שהם 'חכמי-הטבע', שמסבבים את דרכי התורה האמתית בסבובים רעים שלהם, בבחינת (תהלים יב, ט): "סביב רשעים יתהלכון" - ועתה זה 'הקהל-הקדוש' רוצים ללחכם ולעקרם לגמרי.

וזוהו: "בלחך השור את ירק השדה" - הינו שאמרו: שה'קהל-דקדשה' של ישראל, רוצים ללחכם ולעקרם משרשם - כמו ממש שהם עוסקים ללחך את 'סטרא-

דקדשה', שזהו בחינת "בלחך השור" וכו', שהוא בחינת "שור המזיק, שור המועד" (זהר בלק קפו), שהוא בחינת 'חטא העגל' שעשו עבודת-הזרה, הפך הרצון, בבחינת (תהלים קו, כ): "וימירו את כבודם בתבנית שור אוכל עשב".

כי "שור הוא בחינת קלפה חזקה מאד" (זהר שם), בבחינת "תולע" (לקוטי-תורה תרומה), "שרוצה להתגבר בכל יום הס' ושלוש" וכו' (פרי-עצ-חיים, עולם-העשיה פ"ג).

וזוהו: "בלחך השור את ירק השדה" - כי זה ה'שור-המזיק', בחינת ה'חיות-רעות' שהם 'חכמי-הטבע' - עקר התגבורתם הוא על ילדי ונערי בני-ישראל, לחנכם חסו-שלוש מנעוריהם, באשר כבר דרסו וטרפו ועקרו פמה וכמה מהם שיצאו מן הדת לגמרי, כל מי שיצא מבתי-פנסיות שלהם הרעה, במפרסם לעין כל.

וזוהו בחינת: "ירק השדה" - כי 'נפשות-ישראל' נקראים 'צמחים', כמו שכתוב (חזקאל טז, ז): "רבבה בצמח השדה נתתיד", ואלו הילדים והנערים הם בחינת 'ירק השדה העליונה', בחינת (בראשית יד, יד): "וירק את חניכיו", "שהוריקן בתשובה" (בראשית-רבה מג, ב).

ואם היו מתגדלים בדרכי ישראל הפשרים, ללמד חמש עם פרוש רש"י, וגמרא ופוסקים, וספרי-מוסר הקדושים - היו מתגדלים מהם פרות נפלאים, בבחינת (תהלים קז, לז): "ויזרעו שדות ויטעו כרמים ויעשו פרי תבואה" וכו'.

ואלו ה'חיות-רעות', בחינת "שור-המזיק" - הם עוסקים ללחכם ולעקרם מנעוריהם חסו-שלוש.

וְזָהוּ בַחֲנִינָת: "כִּלְחַף הַשּׁוֹר אֶת יָרֵק
 הַשָּׂדֶה" - הִינּוּ: כְּמוֹ שֶׁהַשּׁוֹר-
 הַמְזִיק, 'פָּגַם-הַרְצוֹן', עוֹסֵק לְלַחֵף בַּחֲנִינָת
 "יָרֵק הַשָּׂדֶה" הֵנ"ל - כְּמוֹכֵן עֵתָה: "יִלְחֲכוּ
 הַקְּהָל־דְּקַדְשָׁה" הֵנ"ל "אֶת כָּל
 סְבִיבוֹתֵינוּ", דְּהִינּוּ: מָה שְׁאֵנוּ עוֹסְקִים
 לְסַבֵּב אֶת הַקְּדוֹשָׁה, וְכֵנ"ל.

"וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל בַּלְעָם בֶּן בְּעוֹר" (במדבר כב, ה)
 - עֲנִין 'בַּלֵּק' וּבַלְעָם -

ד.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, עב-עג - על-פי
 לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד, וְאֵת הָעֲרָבִים)
 'בַּלֵּק' וּבַלְעָם, הֵם בַּחֲנִינָת 'חִיּוֹת־רַעוֹת'
 וּמִצַּח־הַנְּחָשׁ - שְׂרוּצִים לְהַתְגַּבֵּר
 בְּכָל־פֶּעַם כִּנְגַד יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה, עַל שֶׁהֵם
 חֲזָקִים בְּאִמּוּנַת־הַרְצוֹן.
 כִּי "'בַּלֵּק' - שָׂבָא לְלֵק דָּמֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל"
 (פְּסִיקְתָא זוֹטְרָתָא פְּרִשְׁתַּת בַּלֵּק) - הוּא בַּחֲנִינָת
 'חִיּוֹת־רַעוֹת', 'חֲכַמֵי־הַטֶּבַע', הַדּוֹרְסִים
 וְטוֹרְפִים רַבִּים מִבְּנֵי עַמּוּנו - בַּחֲנִינָת הַמְּסִיתִים
 וְהַמְּדִיחִים וְכו'.

אָבֵל כָּל כַּח 'בַּלֵּק', הוּא מ'בַּלְעָם־הַרְשָׁע' -
 שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת 'שָׂרֵשׁ חֲכַמַת־הַטֶּבַע',
 בַּחֲנִינָת 'מִצַּח־הַנְּחָשׁ' בְּעַצְמוֹ - שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת
 'רָשָׁע יָרָא' [א פְּרוּמְעַר רָשָׁע], שֶׁהֲרָאָה עַצְמוֹ
 כְּצַדִּיק וּכְפָרוּשׁ, וְלֹא רָדַף אַחַר הַזְנוּת,
 וּבִאֲמַת הָיָה מְאוּס תּוֹעֲבוֹתָיו יוֹתֵר מִכָּלֵם, כִּי
 "בְּצַנְעָה עָשָׂה מַעֲשֵׂה אִישׁוֹת עִם אֲתוֹנו"
 (סנהדרין קה:).

וְכֵן נִמְצְאִים גַּם עֵתָה רָשָׁעִים כְּאֵלֶּה,
 בְּרִאשֵׁי־הַכַּתּוּת שְׁלֵחֵם, וּבְרַבָּם נוֹדַע
 אַחֲר־כֵּן לְכָל, דְּרַכִּיָּהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים,

וְכִנְפֵר מִתּוֹךְ סִפְרֵיהֶם וְדַעוֹתֵיהֶם הָרַעוֹת
 שֶׁהֵם חוֹתְרִים לְסַתֵּר חֲסִי־שְׁלוֹם כָּל דְּרָכֵי
 הַתּוֹרָה וְהָאִמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְכו'.

וְעַל־כֵּן נִקְרָא: 'בַּלְעָם' - "שְׂרוּצָה לְבַלְעִ'
 וְלַהֲעֵלִים וְלַהֲסַתִּיר הַכָּל" (סנהדרין
 קה:).

וְזָה שְׂאִיתָא בְּדַבְּרֵי ז"ל (ח"א לו - מוּבָא לְהַלְוִן):
 "ש'בַּלְעָם' הוּא בְּקַלְפָּה, כִּנְגַד כָּל
 הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה עַל־יְדֵי 'מִשְׁה־רַבְּנוּ' - ב'
 כִּנְגַד ב' דְּבִרָאשִׁית 'הַתְּחִלַּת הַתּוֹרָה', ל'
 כִּנְגַד 'סוּף הַתּוֹרָה' שְׁמִסְיַמַת בָּל', ע' כִּנְגַד ע'
 פְּנִיָם, מ' כִּנְגַד מ' יוֹם שֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה".

הִינּוּ: שֶׁהִיא קַלְפָּה טְמֵאָה כְּל־כָּה, שְׂרוּצָה
 לְהַסַּתִּיר וְלַהֲעֵלִים נִפְלְאוֹת נוֹרְאוֹת
 וְנִשְׁגָּבוֹת כְּאֵלֶּה, שְׂמִבְּאָרִים בְּאֲתַנְגְּלִיא
 וּבְאֲתַכְסִיא בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה מִן ב'
 ד"בְּרֵאשִׁית" עַד ל' שֶׁל "לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל",
 וְכו', וְלֹא־מֵרַם שֶׁהַכָּל מְרַמֵּז עַל דְּבָרֵי חֲכָמוֹת
 הַיּוֹנִים אֲרִיסְטוֹ וְחִבִּירִיו יִמַּח־שָׁמַם וְכו' - כִּי
 הוּא בַּחֲנִינָת 'מִצַּח־הַנְּחָשׁ', 'שָׂרֵשׁ חֲכַמַת־
 הַטֶּבַע', וְכֵנ"ל.

וְעַל־כֵּן כְּשֶׁרָאָה בַּלֵּק שֶׁיִּשְׂרָאֵל מִתְגַּבְּרִים
 'שְׁלֹא כְּדָרְד־הַטֶּבַע', עַד שֶׁלֹּא הָיָה
 לוֹ כַּח בְּעַצְמוֹ לְנַצְחָם - שְׁלַח אַחֲרֵי 'בַּלְעָם'
 שֶׁהוּא 'שָׂרֵשׁ חֲכַמַת־הַטֶּבַע', אוֹלֵי בָּכחוּ יוֹכֵל
 לְנַצְחָם חֲסִי־שְׁלוֹם.

וְזָה שֶׁכְּתוּב (זֹהַר בַּלֵּק קפד: קצט:): "שְׂעֵבְדָא
 דְּבַלֵּק הָיָה בְּעֵבְדָא עַל־יְדֵי אֵיזָה גּוֹף
 טָמֵא וְכו', וּמַעֲשֵׂה בַלְעָם הָיָה רַק בְּפִיו".

כִּי 'בַּלֵּק' הוּא בַּחֲנִינָת 'חִיּוֹת־רַעוֹת'
 שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עַל־יְדֵי 'תְּאוֹת הַגּוֹף' וְכו'.
 וּבַלְעָם' הָיָה טָמֵא יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְהַתְּחַכֵּם
 יוֹתֵר, וְהַחֲבִיא וְהַסַּתִּיר רָשָׁעוֹ, וְכָל כַּחוּ הָיָה

בפיו, שהיה יודע כשפים ושמות הטמאה הרבה וכו', וכל החכמות של 'חכמי הטבע' של כל המחקרים של עכשו הכלולים בהם וכו', בחינת 'מצח הנחש' פנ"ל.

"ויעמד במקום צר אשר אין דרך לנטות ימין ושמאל" (במדבר כב, כו)

ה.

(התורה "איש הישראלי אם צריך לעצה" – בהוספות מפתב"ד רבנו ז"ל, הנדפס בסוף הספר)

איש הישראלי אם צריך לעצה' – אזי ישאל עצה מ'בנים קטנים', או מ'בני הצדיקים' וכו', הן בגשמי והן ברוחני.

כי שם 'גמור העצה', ועל-פיהם יהיה כל דבר שבעולם, ועל-ידם נמתקו הדינים.

דהנה ידוע: כי 'מקור העצה', הוא בה'חכמה' המתפשט ומתהווה על-ידי ה'דעת', ונגמר על ידי ה'פלויות' כמו שאמרנו (ברכות סא.): "שהפלויות יועצות" – כי ה'פלויות' הם 'פלי-ההולדה' להוציא מבח אל הפעל.

ועל-כן ישאל לה'צדיק' בעצמו, או ל'תלמידי הצדיקים' – כי האדם אינו שואל בעצה אלא-אם-כן צר לו, דהינו: כשהוא שרוי בצער, ואינו יודע מה לעשות, אם כן, ואם כן. ופעם הוא במקום דחוק יותר, "אשר אין יכול לנטות ימין ושמאל" (על-פי במדבר כב, כו). וכשהוא שואל בעצה להצדיק – אז הצדיק יתן לו עצה.

או ישאל ל'בני הצדיקים' – כי שם נמתקה ה'עצה'. כי ה'דינים' הם למטה, ונקראים 'צמצומים', וזה הוא "מקום צר"

(על-פי במדבר שם). והצדיק נותן לו 'עצה', וממשיך "חסד אל" (תהלים נב, ג), ל'אברהם' – ל"הפלויות היועצות".

והם נקראים 'בני הצדיקים' – כמו שכתוב (ישעיה נד, יג): "וכל בניך למודי ה", ונאמר (שם יד, כז): "ה' צבאות יעץ". וממתיק לו הדין ההוא, ומרחיב לו ה'מקום צר', ואפלו מ'בני הצדיקים'.

"כי הפיתני זה שלש רגלים" (במדבר כב, כח)

רמז לו: אתה מבקש לעקר אמה החוננת שילש רגלים בשנה. (רש"י; במדבר רבה כ, יד; תנחומא בלק ט)

ו.

(לקוטי-הלכות, ברפת השחר ה, פ – על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד, 'ואת הערבים')

"כי הפיתני זה שלש רגלים" (במדבר כב, כח), "אתה מבקש לעקר אמה החוננת שלש-רגלים בשנה" (במדבר רבה כ, יד).

הזכיר זכות וכח ה'שלש-רגלים' דיקא – כי הם "מועדי ה' מקראי קדש" (ויקרא כג, ד), שקוראים ומגלים את ה'רצון'. והוא רצה לביטל זאת, ולהכחיש ב'רצון' חסד ושלוש, כי היה בחינת 'מצח-הנחש'. (עינו לעיל בענין בלק ובלעם).

ז.

(לקוטי-הלכות, נשיאת-תפלים ה, יב – על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לד, 'ואתם תהיו לי ממלכת כהנים')

'קלפת בלעם', הוא 'פגם-הפריה', כי "בלעם היה פגום ומשקץ ומתעב בתאוה הזאת מאד", כמו שאמרנו רז"ל (סנהדרין קה:), ונמשך כל ימיו אחר תאוה הזאת.

וְלֹא רָצָה לְהִשְׁתַּדֵּל לְבַטֵּל תְּאֻוֹת־לְבוֹ, עַל־יְדֵי דְבוּרִים־קְדוּשִׁים - שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שֶׁלֶשׁ הַנְּקֻדּוֹת':

(א) שְׁצַרִּיכִים לְדַבֵּר דְבוּרִים־קְדוּשִׁים בֵּינוּ לְבֵינ־קוֹנֵנו. (ב) וּלְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאֵת־שָׁמַיִם. (ג) וּלְדַבֵּר עִם הַצַּדִּיק.

וְאִזּוֹ יָכוֹל אֶפְלוֹ הַגְּרוּעֵי־שִׁבְגָרוּעִים, לְצֵאת מֵעַמֻּקוֹת נְפִילְתוֹ, וְלַעֲלוֹת וּלְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ.

וּבְלָעָם־הַרְשָׁעִי וְתַלְמִידָיו אֵינָם חַפְצִים בְּזֶה, וְלֹא דֵי שֶׁנִּמְשָׁכִין אַחֲרֵי תְּאֻוֹת־הַמִּשְׁגָּל כְּל־כֶּךָ - אִם גַּם אֵינָם מִשְׁתַּדְּלִים לְדַבֵּר דְבוּרִים־קְדוּשִׁים בְּשֶׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת הַנ"ל.

וְלֹא דֵי לָהֶם בְּזֶה - אִם גַּם הֵם עוֹשִׂים מִהַפָּךְ אֶל הַפָּךְ, שֶׁמִּטְמְאִים דְבוּר־פִּיָּהֶם מְאֹד, עַל־יְדֵי דְבוּרִים־רְעִים שֶׁל 'לִיצְנֵנוֹת' וְרַכִּילוֹת וְלִשְׁוֹן־הָרַע' וְדְבָרִים־בְּטִלִּים וְנִבּוּל־פֶּה, וּבִפְרָט עַל־יְדֵי 'לִיצְנֵנוֹת וְלִשְׁוֹן־הָרַע' שֶׁמְדַבְּרִים עַל הַצַּדִּיקֵי־הָאָמֶת וְאֲנָשֵׁיהֶם הַכְּשָׁרִים - וְעַל־יְדֵי־זֶה בּוֹדֵאֵי הֵם מִתְרַחֲקִים מִשֶּׁלֶשׁ נְקֻדּוֹת הַנ"ל.

וְעַל־כֵּן בְּאֵמֶת הֵם מְשַׁקְעִים בְּכָל־פַּעַם יוֹתֵר, בְּתַאֲוֹתֵם הָרְעוּת. וְלֹא דֵי מָה שֶׁמְזִיקִים לָהֶם בְּעַצְמָם, אִם גַּם עַל־יְדֵי דְבוּר־פִּיָּהֶם הָרַע חֲסִי־שָׁלוֹם, הֵם רוֹצִים לְהִזִּיק לְכָל יִשְׂרָאֵל.

כִּי כִּמוֹ שֶׁהַצַּדִּיקִים וְהַכְּשָׁרִים, מְאִירִים הַנְּקֻדּוֹת־טוֹבוֹת בְּיִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי דְבוּרֵיהֶם הַכְּשָׁרִים וְהַטּוֹבִים - כִּמוֹ כֵּן לְהַפָּךְ: עַל־יְדֵי דְבוּרִים־רְעִים שֶׁל בְּחִינַת 'בְּלָעָם וְסִיעֵתוֹ', מִרְחִיקִים מְאֹד מִהַנְּקֻדָּה.

וְזֶה הָיָה עֲצַת קַלְפַת בְּלָק' - לְהַבִּיא אֶת 'קַלְפַת בְּלָעָם' עַל יִשְׂרָאֵל - הִינּוּ:

לְהִזִּיק לְיִשְׂרָאֵל חֲסִי־שָׁלוֹם, עַל־יְדֵי דְבוּרִים־רְעִים, שֶׁל הַמְשַׁקְעִים מְאֹד בְּתַאֲוֹת־נְאוּף, הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק בְּחִינַת 'מִשָּׁה' - שֶׁהֵם בְּחִינַת 'בְּלָעָם וְסִיעֵתוֹ' כַּנ"ל.

כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בַּמְדָּבָר־רַבָּה כ, ד):
"שֶׁשָּׂאֵלוֹ לְמַדְיָן עַל מִשָּׁה, וְאָמְרוּ לָהֶם: אֵין כַּחוֹ אֶלָּא בַּפֶּה, אָמְרוּ: אִם אָנוּ נִבּוֹא עֲלֵיהֶם בְּאָדָם שֶׁכַּחוֹ בְּפִיו".

הִינּוּ שֶׁאָמְרוּ: שֶׁכַּחוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק בְּחִינַת 'מִשָּׁה', הוּא רַק עַל־יְדֵי פִּיו, עַל־יְדֵי שֶׁמְאִיר וּמְמַשִּׁיךְ הַנְּקֻדּוֹת־טוֹבוֹת עַל־יְדֵי דְבוּר־פִּיו כַּנ"ל. עַל־כֵּן "אִם אָנוּ נִבּוֹא עֲלֵיהֶם בְּאָדָם שֶׁכַּחוֹ בְּפִיו" - שֶׁהוּא 'בְּלָעָם־הַרְשָׁעִי', שֶׁמְדַבֵּר בְּפִיו דְבוּרִים, לְהַפָּךְ מִמֶּשׁ מִדְבוּרִים שֶׁל הַצַּדִּיק בְּחִינַת 'מִשָּׁה'.

וְעַל־כֵּן הָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּאֵמֶת בְּסַפְנָה גְדוּלָּה אִזּוֹ כִּשְׁשָׁלַח בְּלָק אַחֲרֵי 'בְּלָעָם', כִּי הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ 'כַּח גְּדוּל' מְאֹד מְאֹד, בֵּין בְּקֻדְשָׁה, בֵּין לְהַפָּךְ חֲסִי־שָׁלוֹם.

וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִיכָה ו, ה): "עַמִּי זִכָּר נָא מָה יַעֲזִי עֲלֶיךָ בְּלָק מְלֶכֶךְ מוֹאָב, וּמָה עָנָה אֹתוֹ בְּלָעָם בֶּן בַּעֲזַרְיָה וְכוּ' - שֶׁנִּרְאָה מִדְבָּרֵי הַפְּסוּקִים: שֶׁהִיָּתָה עֲצָה עִמָּךְ מְאֹד שֶׁל הַסְּטֵרָא־אֲחֵרָא: 'לְהַבִּיא אֶת בְּלָעָם'. אִךְ הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמָיו עָמַד בְּעֲזָרְתָם, וְהַפָּךְ הַקְּלָלָה לְבִרְכָּה.

וְעַל־כֵּן עָמַד הַמְּלָאָךְ בְּשֶׁלֶשׁ מְקוֹמוֹת, וְאָמְרוּ רַז"ל (תַּנְחֻמָּא בְּלָק ח): "כִּי סִימְנֵי אָבוֹת הָרָאָהוּ", כַּמוֹכָא בְּפִרוּשׁ רַש"י (בַּמְדָּבָר כב, כו).

כִּי 'שֶׁלֶשׁ אָבוֹת', הֵם כַּנֶּגֶד 'שֶׁלֶשׁ נְקֻדּוֹת' הַנ"ל, כַּמוֹכָא בְּמְקוֹם־אַחֵר (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, מְלַמְּדִים ד, א).

הִינּוּ שֶׁהָרְאִהוּ: שֶׁהִשְׁלַשׁ נִקְדוּת, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה אָבוֹת שֶׁמִּמְשִׁיכִין הַצְּדִיקִים וְאֲנָשֵׁיהֶם בְּדְבוּר־פִּיהֶם הַקְּדוּשׁ - בְּחֵם עוֹלָה יוֹתֵר עַל דְּבוּר־פִּיו הַטָּמֵא, וּבּוֹדָאֵי יִכְנִיעוּ אוֹתוֹ.

וְזֶהוּ גַם־כֵּן בְּחִינַת מַה שֶּׁאִמְרָה הָאֵתוֹן (בַּמִּדְבָּר כב, כח): "כִּי הִפִּיתִנִי זֶה שְׁלֹשׁ רְגָלִים", וּפִרְשׁ רַש"י: "אַתָּה מִבְּקֵשׁ לַעֲקֹר אִמָּה הַחוֹנֶנֶת שְׁלֹשׁ־רְגָלִים".

כִּי גַם שְׁלֹשׁ רְגָלִים, הֵם בְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ נִקְדוּת הַנִּל - כִּי "הִשְׁלַשְׁתִּי רְגָלִים" הֵם בְּנֶגֶד הַשְׁלֹשָׁה אָבוֹת, כַּמּוּבָא (שְׁעַר־הַפְּסוּקִים, פְּרַשְׁת בַּלֵּק).

הִינּוּ כֵּן־ל: שֶׁאִמְרָה לוֹ: שֶׁבוֹדָאֵי הִשְׁלַשְׁתִּי נִקְדוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁמִּמְשִׁיכִין בְּדְבוּר־פִּיהֶם הַקְּדוּשׁ - יִתְגַּבְּרוּ בְּנֶגֶד דְּבוּר־פִּיו הַטָּמֵא, כֵּן־ל.

וְעַל־כֵּן בְּשֵׁנֵת־הַפֶּה הַקְּלָלָה לְבִרְכָה, בְּרַכָּם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר כד, ו): "וְהִנֵּה בְּרַכְתָּ בְּרַךְ זֶה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים" - בְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ נִקְדוּת הַנִּל שֶׁהִתְגַּבְּרוּ בְּכַחֵם עַל דְּבוּר־פִּיהֶם שֶׁל בַּלְעָם, עַד שֶׁנִּתְהַפְּףָה הַקְּלָלָה לְבִרְכָה.

"הַהִסְפֵּן הַסְּכַנְתִּי" (בַּמִּדְבָּר כב, ל)

וְלֹא עוֹד אֵלָּא שְׂאֵנִי עוֹשֶׂה לָךְ מַעֲשֵׂה אִשׁוּת בְּלִילָה, בְּתֵיב הַכֹּא: "הַהִסְפֵּן הַסְּכַנְתִּי", וּכְתִיב הַתָּם (מְלָכִים־א א, ב): "וְתָנִי לוֹ סְכַנְתִּי". (סִנְהֶדְרִין קח: עֲבוּדֵה־זָרָה ד:)

ת.

(ח"א ל, ד-בסוף)

הַשְׁכַּל־הַתְּחִתּוֹן, הוּא בְּחִינַת מְלָכוּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַחֲמָה-

תְּתָאֵה' שֶׁבְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם, שֶׁמִּנְהִיג אוֹתוֹ הָעוֹלָם. שְׂזָה הַשְׁכַּל שֶׁל הַהִנְהָגָה וְהַמְּלָכוּת, הוּא בְּחִינַת הַחֲמָה וְשֶׁכַל תְּחִתּוֹן, בְּנֶגֶד הַשְׁכַּל שֶׁל הַשְּׂגוּת־אֱלֻקוֹת'.

וְזֶהוּ (בְּכוֹרוֹת ח:): "מִי־שָׂרָא דְסַפִּינָא" [עֲרוּגַת סַפִּינִים] - בְּחִינַת הַחֲמָה־תְּתָאֵה', בְּחִינַת מְלָכוּת, שֶׁהוּא לְמוֹד'.

[נ"ב: שְׁעַל־יָדֵי הַחֲמָה־תְּתָאֵה' הַשְׁכַּל־הַתְּחִתּוֹן, לְוַמְדִים וּמְשִׁיגִים הַשְׁכַּל־הַעֲלִיּוֹן, הַשְּׂגוּת־אֱלֻקוֹת].

בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר כב, ל): "הַהִסְפֵּן הַסְּכַנְתִּי", לְשׁוֹן לְמוֹד', כַּתְּרָגוֹמוֹ: "הַמִּילָה אֵלֵיפָנָא".

[וְכֵמוֹ שֶׁכָּתוּב שֶׁם בַּתְּחִלַּת הַתּוֹרָה: שְׂצַרִיךְ כָּל אֶחָד לְבַקֵּשׁ מֵאֵד מְלָמֵד' הַגּוֹן כְּזֶה].

ט.

(ח"א לא, ד)

הַיִּסּוּרִים שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם בְּדַרְכִים, הֵיא בְּסִפַּת גְּלַגְלֵי הָרַקִּיעַ וְכוּ'. כִּי "אֵין לָךְ דְּבַר מְלַמְטָה שְׂאִין לוֹ פּוֹכֵב מְלַמְעָלָה" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה י, ו) וְכוּ'. וְלִפִּי הַהִתְנַוְצָאוֹת הַפּוֹכְבִים עַל הַמְּקוֹם, כֵּן הַמְּקוֹם מִתְנַהֵג.

וְהַכֹּל תְּלוּי בְּבְרִית'. וְזֶהוּ (יְרוּשָׁלַּיִם בְּרַכּוֹת פ"ד ח"ד): "כָּל הַדְּרָכִים בְּחִזְקַת סַכְּנָה", בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר כב, ל): "הַהִסְפֵּן הַסְּכַנְתִּי" - הִינּוּ: שֶׁהַדְּרָךְ תְּלוּי בְּשִׁמְרַת־הַבְּרִית'.

י.

(ח"א לו, ב)

"בַּלְעָם הָיָה בְּנֶגֶד מֹשֶׁה בְּקַלְפָּה" (זֶהַר בַּלֵּק קצג): וְכוּ'. וּמַחֲמַת שֶׁהוּא בְּקַלְפָּה, לְפִיכָךְ הוּא מְשַׁקֵּעַ בְּתַאוּת־נְאוּף' בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר כב, ל): "הַהִסְפֵּן הַסְּכַנְתִּי".

וכן נוהג לדורות: שפשוואלין להרב
 והמנהיג על דבר שיש בו פעין מסירת-
 נפש, צריך להשיב "לאו!" - אף-על-פי
 שבאמת לאמתו רצונו שימסר נפשו וישבר
 כל המניעות.

יב.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, עח-פא)

עקר כל 'פח הבחירה', רואין בפרשה זאת
 של 'בלעם', בענין הלוחו לקלל את
 ישראל חסוֹשֶׁלֹום, ואיך התנהג השם-
 יתברך עמו.

כי היה רצונו חזק מאד לקללם, ואמר להם
 (במדבר כב, ח): "לינו פח הלילה" - כי אף-
 על-פי שגלה שהכל ביד השם-יתברך, אבל
 הלך בדרך שיוכל להמשיך רצונו פרצונו.

אבל השם-יתברך חמל על ישראל, ואמר
 לו בפרוש (שם שם, יב): "לא תלך
 עמהם" וכו', ואף-על-פי-כן לא שב מרשעו
 לגמרי, ואמר (שם שם, יג): "כי מאן ה' לתתי
 להלך עמכם", ופרש רש"י: "שרמז להם
 שישלח שרים רבים וגדולים מהם".

כי סבר: 'אולי יוכל להתגבר ברצון חזק
 בל-כה, עד שימשיך רצון העליון
 ברצונו חסוֹשֶׁלֹום, לקלל חסוֹשֶׁלֹום את
 ישראל'.

ואז פשבאו שנית, וראה השם-יתברך עצם
 רצונו הטמא לילך, אמר לו השם-
 יתברך (שם שם לה): "לך עם האנשים ואפס
 את הדבר" וכו' - ואף-על-פי-כן (שם): "וילך
 בלעם" וכו', "אמר שפא אפתנו ויתרצה"
 (רש"י).

ואחר-כך פשהלך - עמד אתונו שלש-
 פעמים, ולחצו על-ידי המלאך

"לך עם האנשים" (במדבר כב, לה)
 - וענין 'פח הבחירה' אצל 'בלעם הרשע' -

"לך עם האנשים" - בדרך שאדם רוצה לילך
 מוליכין אותו. (רש"י; מפות י: במדבר-דבה כ, יב)

יא.

(חיי-מוהר"ן תו)

אפלו אם הוא ז"ל בעצמו מצוה ומסכים
 לבלי להיות אצלו על ראש-השנה
 - הליכה להסתכל על-זה.

וצריכין לזהר מאד: לבלי לשאל אותו
 שום שאלה על-זה, כי הוא ישיב
 בודאי לבלי להיות, ואף-על-פי-כן בנקודת
 האמת לאמתו צריכין להיות דיקא.

וענין זה נוגע למה שאמרו רז"ל (מפות י):
 "בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין
 אותו" - על פסוק (במדבר כב, לה): "לך עם
 האנשים".

וענין זה ראינו מרבנו ז"ל כמה פעמים,
 בפרט בענין ראש-השנה - שהיו
 אנשים שהיו להם מניעות, ושאלו אותו.
 והשיב להם: "שלא יהיו על ראש-השנה!"

והתחילו להתעקש: "הלא שמענו מכם
 גדל האזהרה להיות אצלכם על
 ראש-השנה!" - ועשה עצמו כמקפיד
 עליהם, וגער בהם: "שלא ידברו יותר!" -
 וכן עשו, ולא באו על ראש-השנה.

ואף-על-פי-כן, אנחנו זכינו להיות
 רגילים לעמד לפניו,
 שמענו והבננו ברמז ובפרוש: "שפנימיות
 רצונו אינו נוחה בזה כלל! - רק הוא מכרח
 לומר להם כך, מחמת ששואלים אותו על
 זה!"

שִׁיּצָא לְקִרְאָתוֹ לְעֵבְבוּ - וְהוּא לֹא שָׁת לְבוֹ גַם לְזֹאת, וְהִלֵּךְ לְדַרְבּוֹ הָרַע.

עד שָׁגַם אַחֲרֵיכֶם (שם שם, כח): "בְּשִׁפְתַח ה' אֵת פִּי הָאֲתוֹן" וְדַבֵּר עִמּוֹ וְהוֹכִיחוּ, וְאַחֲרֵיכֶם (שם שם, לא): "גְּלֶה ה' עֵינָיו וְרָאָה אֵת הַמַּלְאָךְ נֹצֵב לְקִרְאָתוֹ וְחָרְבוּ שְׁלוֹפָה בִּידוֹ", וְאָמַר לוֹ בְּפִרוּשׁ (שם שם, לב): "כִּי יֵרֵט הַדֶּרֶךְ לְנִגְדֵי" וְכוּ' - אֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא רָצָה לְבַטֵּל רְצוֹנוֹ, וְאָמַר (שם שם, לד): "וְאִם רַע בְּעֵינֶיךָ אֲשׁוּבָה", "בְּמַתְרִים לְפָנַי הַמְּקוֹם" (בַּמִּדְבָּר-רִבְּבָה כ, טו), וְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ הִשִּׁיבוּ פְּרִצוֹנוֹ (שם שם, לה): "לֵךְ עִמָּהֶם".

וְהַכֹּל מַחֲמַת ה' בַּחֲרִירָה - כָּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מפּוֹת י): בְּפִרְשָׁה זֹאת: "בְּדֶרֶךְ שְׂאֵדָם רוּצָה לִילֵךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ". - וְכִי שְׂרוּצָה לָתֵת לֵב בְּפִרְשָׁה זֹאת, יָכוֹל לְהַבִּין הַיֵּטֵב עַד הַיֵּכָן 'פַּח הַבַּחֲרִירָה' וְכוּ'.

וְזֶהוּ כָּל עֲנִין הַחִיּוֹת-רָעוֹת וְיַמְצִח-הַנְּחָשׁ, שֶׁהֵם 'חֲכַמֵי-הַטֶּבַע' וְשִׂרְשׁ חֲכַמֵי-הַטֶּבַע' שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עִכְשׁוֹ בְּכָל-פַּעַם - וְכָל הַחוֹלְכִים בְּדַרְכֵיהֶם נִתְעָה וְנִשְׁמָן לָבֵם, עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם בְּכָל-פַּעַם עַל-פִּי דַרְכֵיהֶם, שֶׁהוּא כְּדַעְתָּם הָרַעָה.

עד שֶׁמֵּהֲפָכִים הַשִּׁקְרִים וְהַכֹּזְבִים הַיְדוּעִים לְאֵמֶת, וְאוֹמְרִים: "שֶׁכַּדְּבָרֵיהֶם הוּא הָאֵמֶת, וְכוּנְתָם רַק אֵל הָאֵמֶת!" וְאוֹמְרִים: "שִׁזְהוּ דֶרֶךְ הַתּוֹרָה-הַקְּדוּשָׁה, לְפִרְשָׁה בְּדַרְכֵיהֶם הָרַעִים!"

מָה שֶׁהַכֹּל רוֹאִים עֵין בְּעֵין, אִיךָ הֵם 'פּוֹרְקֵי-עַל' לְגַמְרֵי, וְכָל כּוֹנְנָתָם לְבַטֵּל וְלִהְשָׁבִיחַ אֵת הַתּוֹרָה לְגַמְרֵי חֲסִידוֹשְׁלוֹם - וְכָל זֶה מַחֲמַת גְּדֹל 'פַּח הַבַּחֲרִירָה' כִּנ"ל.

וְהַעֲקָר: כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּרִצּוֹן הָאָדָם - הֵינּוּ: שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ מְסַר

ה' בַּחֲרִירָה' לְאָדָם. וְכָמוֹ שֶׁיֵּשׁ פַּח בְּאָדָם לִילֵךְ אַחֵר תְּאוֹזְתֵיו חֲסִידוֹשְׁלוֹם, אוֹ לְהַפְךָ - לְשִׁבְרָה וְלִבְרַח מִהַתְּאוֹזוֹת וְלְסוּר מֵרַע וְלַעֲשׂוֹת טוֹב - כֵּן יֵשׁ לוֹ פַּח לְהַתְּגַבֵּר בְּרִצּוֹנוֹ, עַד שֶׁכִּבְיָכוֹל יִכְרִיחַ רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ לְמַלְאוֹת תְּאוֹתוֹ וְרִצּוֹנוֹ הָרַע.

וְכָמוֹ שְׂרוּאִין בָּזָה נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים לְמֵי שִׁמְשִׁים לֵב עַל-זֶה, וְכוּ' וְכוּ'. (עֵינֵן בְּפָנִים, אֲרִיכוֹת מִתְקֵן לְשׁוֹנוֹ כְּמָה מְשָׁלִים לְצַד הַטוֹב וְלַהֲפָךְ).

אך הַחֲלוּק וְהַהֲפָרֵשׁ יְכוֹלִין הַכֹּל לְהַבִּין - כִּי זֶה הָאִישׁ הַפֶּשֶׁר, כָּל יְסוּד כּוֹנְנָתוֹ וְרִצּוֹנוֹ הוּא בְּשִׁבִיל הַתְּכַלִּית הָאֲחֵרוֹן וְכוּ'. וְזֶה הַהֲפָךְ, מְשִׁים כָּל מְגַמְתּוֹ וְרִצּוֹנוֹ לְתַאוֹזוֹת עוֹלָם-הַזֶּה וְשִׁרִירוֹת לְבוֹ הָרַע, וְ"בְּדֶרֶךְ שְׂאֵדָם רוּצָה לִילֵךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ" כִּנ"ל, וְכָמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (יוֹמָא לח:): "הַבָּא לְטָהַר מְסִיעֵין לוֹ, הַבָּא לְטָמֵא פּוֹתְחִין לוֹ".

וְאֵזִי הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ מְזַמֵּן לְכָל אֶחָד סְבוֹת וְסִבּוֹת וְחֲכָמוֹת בְּדַעְתּוֹ שִׁיּוּכֵל לַעֲשׂוֹת בְּרִצּוֹנוֹ, עַד שֶׁיֵּשׁ לוֹ פַּח לְהַחֲזִיק וְהַכּוֹפֵר וְכוּ' לֹא מֵר סִבּוֹת וְחֲכָמוֹת שֶׁל הַבָּל, לְהַטְעוֹת עֲצָמוֹ וְאַחֲרִים מִן הָאֵמֶת וְלֹא מֵר שֶׁהָאֵמֶת אֵתוֹ, אֲבָל "הָאֵמֶת עַד לְעֲצָמוֹ, וְהַחֲפִץ בְּאֵמֶת רוֹאָה הַיֵּכָן הָאֵמֶת-לְאֵמֶתוֹ.

וְזֶה בַּחֲנִינֵת 'פְּתִיחַת פִּי הָאֲתוֹן' - שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ פִּתַּח פִּי הָאֲתוֹן, וְהִיא בְּעֲצָמָה הוֹכִיחָה אוֹתוֹ. שֶׁנֶּעֱשָׂה גַם שְׁלֵא הָיָה מֵעוֹלָם.

כִּי בָּזָה הִרְאָה לוֹ הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, מֵאִין נִמְשָׁךְ כַּחוֹ הַטָּמֵא לְפַעַל פְּעֻלוֹת רָעוֹת, כִּי הַמְשִׁיךְ הַזֶּה מֵאֵל-עַצְמוֹ כָּל-כֶּף עַל-יְדֵי 'תְּאוֹת-נְאוּף' בְּזַהֲמָא כְּזֹאת עִם בְּהִמָּה, עַד שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הָיָה לוֹ פַּח דְּסִטְרָא-אֲחֵרָא בְּפִיו הַטָּמֵא.

כי כן מנהיג השם־יתברך עולמו - שמי שרוצה לפעל פעלות בקדשה, צריך שיהיה פרוש וקדוש גדול מאד כמו 'משה-רבנו' עליו־השלוש וכו', ולהפך בטמאה, היה 'כח בלעם' דיקא, על־ידי שטמא עצמו כל־כך וכו'.

ובזה הראה לו השם־יתברך - שאין כחו הטמא חס־ושלום ממנו ומעצמו, רק הכל ברצון השם־יתברך שברא העולם ברצונו בזה כזה, שיהיה כח להאדם להמשיך בבחירתו כחות העליונים ברצונו.

אבל אף־על־פי־כן - הכל ביד ה' "בחמר ביד היוצר" (ירמיה יח, ו), כי אין מלבדו, כמו שאמרו רז"ל לענין כשפים (חלין ז): - רק שנותן להם כח לפי שעה בשביל הבחירה, אבל "אחר־כך גבי דיליה" (בראשית־רבה סז, ד), וכו'. (עין עוד בפנים באות פב, בענין עצתו להכשילם בזנות).

ו'אשת כסילות' הזאת, מפתה ה'אשה חכמה' על־ידי "אשה משכלת" (שם יט, ד).

כי עקר התגברת הקלפה, אינו אלא על־ידי לשון 'תרגום', בבחינת (דברים כו, ה): "ארמי אבד אבי"; ובבחינת (במדבר כג, ז): "מן ארם ינחני בלק", שהוא לשון 'תרגום', לשון 'ארמי', שדרך שם מתעוררים לינק מהקדשה.

ועקר בנינה ושלמות לשון־הקדש' - אינו אלא על־ידי שמפילין ה'רע של התרגום, ומעלין ה'טוב שבתרגום' ל'לשון־הקדש' וכו'.

"כי מראש צרים אראנו ומגבעות אשורנו"
(במדבר כג, ט)

יד.

(לקוטי־הלכות, ברפת־השיחר ה, פו - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"ב ד, ו'את הערבים')

"כי מראש צרים אראנו ומגבעות אשורנו" (במדבר כג, ט) - שישראל יש להם ירשה טובה מאבותיהם הקדושים אברהם יצחק ויעקב, ומתאמהות הקדושות - שהיו חזקים בה'רצון' מאד.

כי כל עבודת אברהם, וכל האבות והאמהות, היא רק 'רצון טוב' - כי אז היא קדם 'קבלת־התורה', וזוהי כל התקרבותם להשם־יתברך, רק על־ידי 'רצון' ו'נדיבת־לב'" (לקוטי־מוהר"ן ח"א קמב).

כי הם המשיכו ה'אמונה־הקדושה' בעולם שהכל מתנהג ברצונו יתברך, ועקרו ובטלו ה'עבודה־זרה' ו'חכמת־הטבע' מן העולם.

"מן ארם ינחני בלק" (במדבר כג, ז)

יג.

(ח"א יט, ד)

"עין הדעת טוב ורע" (בראשית ב, ט), זה לשון 'תרגום', שהוא 'אמצעי' בין 'לשון־הקדש' ו'לשון של שבעין עממין'. לפעמים הוא בחינת 'משפיל', ולפעמים בחינת 'משכל'.

זה בחינת "אשת כסילות" (משלי ט, יג) - שהולך ומפתה ה'רוח־הקדש', 'לשון־הקדש', 'אשה חכמה', בחינת "חכמות נשים" (שם יד, א), ומטיל בה זחמא.

וְזָהוּ: "כִּי מֵרֹאשׁ צָרִים אֲרָאֵנוּ" - בְּחִינַת (תהלים עג, כו): "צֹר לִבִּי וְחֻלְקֵי אֱלֹקִים לְעוֹלָם", שְׁזָהוּ בְּחִינַת 'רְצוֹן טוֹב' לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

וְזָהוּ: "וּמִגְבֻעוֹת אֲשׁוּרֵנוּ" - בְּחִינַת (שיר-השירים ד, ו): "גְּבַעַת הַלְבוּנָה", בְּחִינַת 'קִדְשַׁת הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ' (רש"י), שֶׁשָּׁם עָקַר הָאֱהָבָה וְהָרְצוֹן בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם שֶׁבְּשָׂמַיִם, בְּחִינַת (שם ג, י): "תּוֹכוֹ רְצוֹף אֱהָבָה" וְכוּ' - כִּי שָׁם כָּל הַקְּרִבְנוֹת שֶׁהִיוּ עוֹלִים לְרְצוֹן.

יִשְׂרָאֵל בְּטַח" תָּמִיד - "כִּי מִי זֶה עָרַב אֶת לְבוֹ לְגִשְׁתֵּי אֵל הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ" (ירמיה ל, כא), שֶׁהֵם מִסְתִּירִים עֲצָמָן אֲצֻלוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּבְחִינַת (שם צא, ה-ח ט): "לֹא תִירָא מִפֶּחַד לִילָה, מִחֵץ יַעֲוֶף יוֹמָם וְכוּ', רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְטֵט וְשִׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה, כִּי אַתָּה ה' מַחְסֵי עֲלִיוֹן שְׁמַת מְעוֹנֶךָ".

כִּי הֵם שָׁמַיִם מְעוֹנָם וְדִירְתָם וּמִבְטָחָם אֲצֻלוֹ יִתְבָּרֵךְ - עַל-יְדֵי 'הַתְּבוּדָה-דִּוְתָם' - שְׁעוֹסְקִים לְסַלֵּק מִחֲשַׁבְתָּם מִכָּל הַהֶבְלִים שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, וּלְבַטֵּל רְצוֹנָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

"ובגוים לא יתחשב" (במדבר כג, ט)

"הן עם לבדד ישכון" (במדבר כג, ט)

טז.

טז.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, פז - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד, וְאֵת הָעֲרָבִים')

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, פז - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד, וְאֵת הָעֲרָבִים')

"וּבְגוֹיִם לֹא יִתְחַשֵּׁב" (במדבר כג, ט), "וּבְנִימוֹס עִמָּיִא לֹא מִתְעַרְבִין" (תרגום יונתן וירושלמי) - שְׂאִינָם רוֹדְפֵינּוּ אַחַר 'נִימוֹסֵי הָעֲבוּרִים', וְאַחַר רַבּוּי כְּלֵי-בַיִת, וְכִלְי־כֶסֶף וְתַכְשִׁיטִין וְכוּ', וְשִׂאֲרֵי דְבָרִים הַמְרַבִּים הֶבֶל שְׁלָחָם.

"הן עם לבדד ישכון" (במדבר כג, ט) - שֶׁהֵם עִם קְדוּשַׁת כְּזָה, שֶׁשׂוֹכְנִים לְבָדָד, שֶׁהֵם מְקִימִים (ישעיה כו, כ): "לֵךְ עִמִּי בֵּא בַחֲדָרֶיךָ, וְסַגְרֵי דִלְתֶךָ בְּעַדְךָ, חֲבִי כִמְעַט רָגַע עַד יַעֲבֹר זָעַם" - שֶׁהֵם מִתְּבוּדָדִים בֵּינָם לְבֵין קוֹנָם, וְשׂוֹפְכִים שִׁיחָתָם לְפָנָיו בְּכָל-פַּעַם, וְחוֹשְׁבִים בְּכָל יוֹם עַל אַחֲרֵיתָם וְסוּפָם הָאֲחֵרוֹן.

רַק מִסְלָקִים כָּל מִחְשְׁבוֹתָם מִכָּל-זֶה, וּמִתְּבוּדָדִין וְשׂוֹפְכִים שִׁיחָם, בְּרְצוֹנוֹת טוֹבִים, וְכִסּוּפֵי חֲזָקִים, וְגַעְגּוּעִים נְמָרְצִים, אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה הֵם בְּטוֹחִים מִכָּל צָר וְאוֹיֵב וּמִסְטִין - כִּי הֵם מִסְתִּירִים עֲצָמָם בְּצֵל כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, בְּבְחִינַת (תהלים לב, ז): "אַתָּה סֹתֵר לִי" וְכוּ', שְׁזָהוּ בְּחִינַת (דברים לג, כח): "וַיִּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדָד עֵין יַעֲקֹב" וְכוּ', בְּחִינַת (תהלים ד, ט): "כִּי אַתָּה ה' לְבָדָד לְבָטַח תּוֹשִׁיבֵנִי".

"מי מנה עפר יעקב" (במדבר כג, י)

מאי "מי מנה עפר יעקב"? - אֵלָּא כִּמְהַ 'עֶפְרָי' יֵשׁ בְּהֵן בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁהֵן עוֹסְקִים בְּהֵן בְּדְבָרֵי-תוֹרָה שֶׁהֵן מְגִינִים עַל יִשְׂרָאֵל. (תנא-דב"א ליה-דב"א פכ"א)

שְׁעַל-יְדֵי בְּחִינַת 'בְּדָד', בְּחִינַת 'הַתְּבוּדָה', עַל-יְדֵי-זֶה "שׂוֹכֵן

יז.

(לקוטי הלכות, ברפת השחר ה, פז - על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ד, 'ואת הערבים')

"מי מנה עפר יעקב" (במדבר כג, י) - מי יוכל למנות ולשער יקרת קדשת כל פסיעה ופסיעה שדורכים על העפר, כשהולכים לדברים שבקדשה'.

כגון: לבתי-כנסיות ולבתי-מדרשות, ולקבל פני רבם דקדשה, ולשפך שיהם בהתבודדות לפני השם-יתברך.

שמכל פסיעה ופסיעה שדורסים על העפר - נעשים תקונים ושעשועים גדולים למעלה, שאי-אפשר למנותם ולשערים.

ו"מספר את רבע ישראל, תמת נפשי מות ישרים ותהי אחריתי במהו" (במדבר כג, י)

יח.

(לקוטי הלכות, ברפת השחר ה, פז - על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ד, 'ואת הערבים')

"ומספר את רבע ישראל" (במדבר כג, י), "נאמר על הארבעה-דגלים" (תרגום אונקלוס ויונתן).

"ואלו הארבעה-דגלים, הם בחינת ארבעה מחנות השכינה" וכו' (זהר במדבר קיח: בהעלותך קנד.), שנמשכין מד' ד"אחד" - ששם עקר ה'בטול' אל רצון האיין-סוף'.

וכל-זה הוא בחינת תפלה ושיחה והתבודדות' - שעקר השיחה וההתבודדות צריך להיות עד שיבטל עצמו, שיבטל כל רצונותיו לרצון השם-יתברך.

וזהו בחינת 'משפט' שנזכר בדבריו ז"ל בכמה מקומות (לקוטי מוהר"ן ח"א טו, ועוד): "שצריך האדם לשפט עצמו על כל דבר: אם כך ראוי לו לבלות ימיו" וכו'.

ומבאר בהתורה "היכל-הקדש" (ח"א נט): "שבחינת 'משפט' זה בחינת רבוע', בחינת 'השן המשפט' שנאמר בו (שמות כח, טז): רבוע יהיה כפול".

נמצא: שה'משפט' שהאדם צריך לחשב עם עצמו, ולשפט את-עצמו, שזהו בחינת 'התבודדות ושיחה בינו לבין קונו' - הוא בחינת "רבוע" - ועל-שם-זה בעצמו נקרא [החשן-המשפט]: "רבוע".

כי עקר ההתבודדות והשיחה - צריך להיות בהתחזקות רצונות טובות להשם-יתברך - עד שיכלל באחדותו יתברך, בבחינת ד' ד"אחד", מכל מקום שהוא.

בבחינת (יחזקאל לו, ט): "מארבע הרוחות, באי הרוח" - שמכל ארבע רוחות העולם שנתפזר דעתו לשם, ישוב מכלם לד' דאחד, להכלל ברוח השם' שהוא רצונו יתברך, כי 'רוח' לשון רצון'.

כי זה עקר ה'התבודדות' - שצריך להתבודד ולחשב עם עצמו: "היכן הוא בעולם? - ולהיכן נתפזר דעתו ומחשבתו ורצונו? - ולהיכן נשלף ונתעה על-ידי מעשיו ומחשבותיו?"

עד שעל-פי רב רואה בעצמו: שאין לו מקום ורוח מארבע רוחות העולם לברח לשם, ולהתחבא שם מפגעי העולם בגשמיות ורוחניות בגוף ונפש וממון ופרנסה, בבחינת (תהלים קלט, ז): "אנה אלך מרוחק" וכו'.

יתברך, ולשפט עצמי בכל עת בבחינה הנ"ל - אז הייתי זוכה גם כן לאחרית טוב! - בבחינת: "ותהי אחריתי כמהו".

ובל-זה אמה, מחמת ההכרח שעקם השם-יתברך את פיו לברך את ישראל, ולחזקם ברצונות טובים ו'התבודדות', שיהיו חזקים בזה לעולם.

ומזה אנו מבינים: מה היה בדעתו להפוך לחלק על-פל-זה, ולרחקם חס-ושלום מפל-זה, על-ידי דבוריו וליצנות שלו וכו' הרעים.

אך השם-יתברך ברחמיו, הפך הקללה לברכה, עד שהכרח לברכם ולחזקם באמת כנ"ל, וכמו שאמרו רז"ל (במדבר רפ"ב כ, ט): "מברכותיו של אלו רשע אנו למדים מזה היה בלבנו" וכו'.

ובודאי היה לו גם אחר-כך בחירה, לאחז על-פל-פנים מאז באהבת קדשת ישראל, אבל היה קשה ערף, ועמד ברשעו גם אחר כך - עד שיעץ את בלק להכשילם בזנות על-ידי התגרות פזה, כי היה יודע גדל פח היצר-הרע, שיהיה קשה להם לעמד בזה.

"ויקחהו שדה צפים" (במדבר כג, יד)

י.ט.

(ח"א סה, ב"ד)

'אילנות ועשבים', הם בבחינת נשמות קדושות. ופשהנשמות עושין פרות, שעושין רצונו של מקום - אזי מאירין עיני בעל השדה' שעוסק בצורך תקונם, ויכולין להיות 'צופין' ורואין במקום שצריך, וזה בבחינת: "שדה צפים" (במדבר כג, יד).

עד שרואה: שאין לו מנוס, כי אם אליו יתברך לבד, בבחינת: "ממך נסתי ושבתי אליך", וכמו שפתיב (תהלים נט, יז): "ומנוס ביום צר לי".

ובשביל-זה: בבחינת ה'משפט' הנ"ל, שהוא בבחינת 'התבודדות', נקרא רבוע, בבחינת: "רבע ישראל" - כי זה העוסק בזה באמת, הוא מתהפך בדבריו לכל צד מארבע רוחות העולם, שבהם כלולים כל מה שנעשה בעולם.

עד שרואה דחקו ועמלו ומרירותו וכו' שאין לו מקום לנוס רק לנוס להשם-יתברך, להכליל בד' דאחד, כי השם-יתברך נמצא בכל עת לכל קוראיו, אפלו אם נתעו כמו שנתעו, כי רחמיו אינם כלים לעולם.

וזה: "ומספר את רבע ישראל" - שאין מי שיוכל למנות ולספר מה שנעשה בבחינת "רבע ישראל", שהוא 'משפט' ו'התבודדות' הנ"ל, איה הם שבים מכל מקומות שנתעו לשם להשם-יתברך, להכליל באחדותו יתברך, ב"ד' דאחד", על-ידי 'התחזקות-הרצון' באמת - כי בודאי אי-אפשר לשער מה שנעשה בזה.

וכל מי שזוכה להתחזק בזה להיות רצונו חזק תמיד אל האמת, ולא ירפה את הרצון הטוב, אפלו אם יעבר עליו מה - בודאי סוף כל סוף יהיה אחריתו טוב, שעל זה אמר (במדבר כג, י): "תמת נפשי מות ישרים הללו, ותהי אחריתי כמהו".

כי אמר על עצמו: שידע קלקולו וזהמתו העצומה שאין דגמתו כנ"ל, אף-על-פי-כן אמר: "הלואי והייתי זוכה אפלו אנכי לילך בדרך זה, להתחזק מעתה ברצונות טובים, ולפרש שיחתי בכל יום לפניו

**אבל פִּשְׁאִין עוֹשִׂין רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ הַסִּי-
וּשְׁלוֹם - אָזִי נִתְחַשְׁכִּים עֵינָיו. וְזֶה
בְּחִינַת: "שִׂדְהַ בּוֹכִים" (אֵהָלוֹת פִּי"ח מ"ד; מוֹעֵד-
קָטָן ה:), כִּי 'בְּכִי' הוּא 'קִלְקוּלֵי-הָרְאוֹת', כִּמּוֹ
שְׁפָתוֹב (קִהְלֵת יב, ב:): "וְשָׁבוּ הָעֵינִים אַחַר
הַגְּשָׁם", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (שְׁבַת קנא:): "זֶה הָרְאוֹת
שֶׁהוֹלֵךְ אַחֲרֵי הַבְּכִי".**

**וּכְשֶׁעֵינָיו מְאִירוֹת וְצוֹפוֹת בְּבְחִינַת
"שִׂדְהַ צוֹפִים" - אָזִי יִכּוֹל
לְהִסְתַּכֵּל בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד לְהִבְיֹאוֹ אֶל
הַתְּכֵלִית וְכוּ'. וְאָזִי יִכּוֹל לַעֲשׂוֹת אֶחָד מִכָּל
הַתְּפִלָּה וְכוּ'.**

**וּכְשֶׁרְוָאָה בְּאֶחָד שְׁרָחוֹק מִהַתְּכֵלִית, אָזִי
אֵין תְּפִלָּתוֹ עֲדִין בְּשִׁלְמוֹת
כְּרָאוֹי, כִּי אֵינוֹ יִכּוֹל לַעֲשׂוֹת אֶחָד מִכָּל
הַתְּפִלָּה וְכוּ' (עֵינֵן בְּפָנִים).**

**וְזֶה בְּחִינַת (שְׁבַת קד:): "מִנְצֵפִי צוֹפִים
אָמְרוּ" וְכוּ', שֶׁתִּקְנֵנוּ הִי בְּתַחֲלֵת תְּבָה
וְהִי בְּסוֹף תְּבָה".**

**"צוֹפִים" - זֶה בְּחִינַת הַבְּעַל־הַשְּׂדֵה,
כְּשֶׁעֵינָיו בְּבְחִינַת "שִׂדְהַ צוֹפִים".**

**אָזִי יִכּוֹל לְתַקֵּן וּלְהִסְתַּכֵּל עַל אוֹתָם שֶׁהֵם
סְמוּכִים אֶל הַתְּכֵלִית, וּכְשֶׁעוֹמְדִים
בְּסוֹף הַתְּפִלָּה עֲדִין הֵם בְּתַחֲלֵת הַתְּבָה, וְעַל
אוֹתָם שֶׁהֵם רְחוּקִים מִהַתְּכֵלִית, וְהֵם בְּחִינַת
'סוֹף תְּבָה' וְכוּ', וּמִתְקַנְיִם אוֹתָם, וּמְבִיֵּאִים
אוֹתָם אֶל הַתְּכֵלִית.**

"לא איש אל ויכזב" (במדבר כג, יט)

נ.

(ח"א סו, ג)

**אֵל, הוּא בְּחִינַת אֲמַת' - בְּחִינַת (בְּמִדְבָר כג,
יט): "לֹא אִישׁ אֵל וַיִּכְזֹב", שֶׁהוּא**

**בְּחִינַת 'עֵקֵב, כִּמּוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מְגִלָּה יח:):
"מִנֵּין שֶׁקָּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְעֵקֵב
אֵל, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֶלְקִי" וְכוּ'
(בְּרַאשִׁית לג, כ) - כִּי 'עֵקֵב' בְּחִינַת אֲמַת'.**

נא.

(ח"ב ב, ד)

**'אֵל' - זֶה בְּחִינַת הַתְּפִלָּה, כִּי 'אֵל' עַל-שֵׁם
הַ'פָּח', שֶׁהוּא תְּקִיף וּבַעַל הַיְכָלָת'.
וְעַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה נִקְרָאִין 'יִשְׂרָאֵל' בְּשֵׁם
'אֵל, בְּבְחִינַת (מְגִלָּה יח:): "מִנֵּין שֶׁקָּרָא
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְעֵקֵב אֵל, שֶׁנֶּאֱמַר:
'וַיִּקְרָא לוֹ אֵל" וְכוּ' (בְּרַאשִׁית לג, כ).**

**כִּי עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה - כְּבִיכּוֹל אָנוּ לּוֹקְחִין
לְעַצְמָנוּ הַכַּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי אָנוּ מְבַטְלִין
גְּזוּרֹתָיו. וְעַל-כֵּן נִקְרָאִין 'יִשְׂרָאֵל', אֵל'.**

**וְכִמּוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (ירושלמי תְּעֵנִית פ"ב ה"א, ע"ל
בְּמִדְבָר כג, יט): "לֹא אִישׁ אֵל וַיִּכְזֹב",
"לֹא אִישׁ הוּא [מִשֶּׁה רַבִּינוּ] שֶׁעָשָׂה דְבָרֵי 'אֵל'
כְּכֹזֵב" - כִּי עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה, מְבַטְלִין
גְּזוּרֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְאָזִי 'יִשְׂרָאֵל' נִקְרָאִין אֵל'.**

"הנה ברך לקחתי וברך ולא אשיבנה"

(במדבר כג, כ)

נב.

(ח"א לו, ו)

**זֶה הוּא כָּלֵל גְּדוֹל: כִּי "מִפִּי עֲלִיּוֹן לֹא
תֵצֵא" (אֵיכָה ג, לח) כִּי-אֵם 'אוֹר פִּשְׁוֹט'.
אֵךְ לְפִי בְּחִינַת כְּלִי הַמְּקַבֵּל הָאוֹר, כִּי נִצְטִיר
הָאוֹר בְּתוֹכוֹ וְכוּ'.**

**כִּי 'אוֹר הַפִּשְׁוֹט' הֵבֵא מְלַעִיל - הוּא
בְּחִינַת 'קְמִיץ וּסְתִים'. אֵךְ לְפִי בְּחִינַת
הַכְּלִי הַמְּקַבֵּלִים - הוּא בְּחִינַת 'צִירִי',
שֶׁנִּצְטִיר הָאוֹר לְפִי בְּחִינַת הַכְּלִי'.**

"לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל"
(במדבר כג, כא)

"לא הביט הקדוש-ברוך-הוא און שביעקב" - שפשיהן עוברין על דבריו, אינו מדחזק אחריהם להתבונן באוניות [און] שלהם ובעמלן שהם עוברים על דתו. (רש"י)

"לא הביט און ביעקב, ולא ראה עמל בישראל" - אמר בלעם: אינו מסתפל בעברות שבידם, אינו מסתפל אלא בזכות שלהם. (תנחומא בלק יד)

נג.

(ח"א לא, בסוף)

מאד יקר ה'פסופין' וְהַשְׁתוֹקְקוֹת' לְדָבָר שֶׁבִקְדָשָׁה - כִּי עַל-יְדֵי הַפְּסוּפִין נַעֲשִׂין נַפְשׁוֹת'.

שְׁעַל-יְדֵי שֶׁנִּכְסַף וּמִשְׁתוֹקֵק לְדָבָר - אֲזִי לְפִי הַפְּסוּפִין וְהַשְׁתוֹקְקוֹת, נַעֲשׂוּ נְקֻדּוֹת, וְנִצְטִירִין הַ'אוֹתִיּוֹת' שֶׁבַתּוֹד הַדָּבָר שֶׁהוּא נִכְסַף - שֶׁהֵם בְּחִינַת 'נֶפֶשׁ' שֶׁמְקַבְּלִין עַל-יְדֵי הַפְּסוּפִין'.

הִינּוּ: אִם נִכְסַף לְדָבָר טוֹב, נַעֲשֶׂה מֵהַפְּסוּפִין נֶפֶשׁ קְדוֹשָׁה. וְכֵן לְהַפְּדוֹ אִם נִכְסַף לְרַע' חֲסוּשָׁלוֹם.

וּכְדִי שֶׁתֵּצֵא הַנֶּפֶשׁ מִפֶּחַ אֶל הַפַּעַל, צָרִיךְ לְדָבָר בְּפֶה, הַפְּסוּפִין וְהַשְׁתוֹקְקוֹת וְכוּ'. וְעַל-יְדֵי-זֶה נִגְמָרִין וְיוֹצְאִין הַנֶּפֶשׁוֹת וְכוּ', וְנִצְטִירוּ וְנַעֲשִׂין 'כְּלִי' לְקַבֵּל טוֹב וְכוּ'.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בִּיצָה טז. על שְׁמוֹת לא. יז): "וַיִּנְפֹשׁ, כִּיּוֹן שֶׁשָּׁבַת, וַי אַבְדָּה נֶפֶשׁ".

הִינּוּ: שֶׁבַתְחַלַּת הַשָּׁבַת שֶׁצָּרִיךְ לְקַבֵּל 'נֶפֶשׁ-יִתְרָה', אֲנוּ זוֹכְרִין מ'אַבְדַּת-הַנֶּפֶשׁ' בְּחַל, וְאוֹמְרִים: "וַיִּנְפֹשׁ, וַי אַבְדָּה נֶפֶשׁ", וּמִתְחִילִין לְהַתְנַעֲנֵעַ אַחֲרֶיהָ. וְעַל-יְדֵי-זֶה בַּעֲצָמוֹ שֶׁאֲנוּ מִתְנַעֲנְעִין אַחַר הַנֶּפֶשׁ, מְזַהֵה בַּעֲצָמוֹ נִתְהַוֶּה הַנֶּפֶשׁ-הַיִּתְרָה'.

וְעַל-כֵּן כְּתִיב בְּבַלְעָם (בְּמִדְבָר כג, כ): "הִנֵּה בָרַךְ לְקַחְתִּי" - ב'קמץ'. וְיִבְרַךְ וְלֹא אֲשִׁיבֶנּוּ" - ב'צירי'. כִּי אִפְלוּ ה'לְקִיחָה' שֶׁהִיא בְּבַחֲיַנַּת 'קְמִיץ וְסִתִּים', הִיא בְּבַחֲיַנַּת 'בָּרַךְ'.

רְאִיהָ לְזֶה: כִּי הוּא הָיָה רוֹצֵה לְהַצְטִיר לְפִי בְּחִינַת ה'כְּלִי' שְׁלוֹ, בְּחִינַת 'קְלָלָה', וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְהַשִּׁיב וּלְצַרְף וּלְהַצְטִיר בְּכָל לְפִי בְּחִינָתוֹ. וְזֶה: "וְיִבְרַךְ וְלֹא אֲשִׁיבֶנּוּ". וּמִפְּנֵי שֶׁהָיָה בְּשַׁעַת 'לְקִיחָה', הוּא בְּחִינַת 'בָּרַךְ' וְכוּ'.

וְזֶה שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים יא, כו): "רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לְפָנֶיכֶם בְּרָכָה וּקְלָלָה". לְפָנֶיכֶם בְּרָכָה וּקְלָלָה" דִּיקָא. כִּי 'לְמַעַלָּה' הוּא בְּבַחֲיַנַּת 'קְמִיץ', שֶׁקְמִיץ וְסִתִּים. כִּי מִלְּפָנֵי-הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹצֵא אֹר פְּשׁוּט', אוֹתִיּוֹת פְּשׁוּטִים'.

אָבֵל "לְפָנֶיכֶם" לְמַטָּה - נִצְטִיר' ה'אֹר' לְפִי בְּחִינַת ה'כְּלִי' שֶׁיֵּשׁ לוֹ. כִּי לְפִי הָאָדָם כֵּן נַעֲשֶׂה הַצְרוּף. אִם הוּא 'אָדָם טוֹב', נַעֲשֶׂה 'צְרוּף שֶׁל בְּרָכָה'. וְאִם לֹא, לְהַפְּדוֹ.

וּבְשִׁבְלִי-זֶה יַעֲץ בַּלְעָם לְבַלְק: "לְהַכְשִׁילָם בְּדָבָר עָרוּה" - כְּדִי לְקַלְקַל 'כְּלִיהֶם'.

וְזֶה שֶׁהַתְּמִיּה אֶת-עַצְמוֹ בַּלְעָם עַל-זֶה: "הִנֵּה 'בָּרַךְ' לְקַחְתִּי, וְיִבְרַךְ' וְלֹא אֲשִׁיבֶנּוּ"? - "בָּרַךְ" ב'קמץ'. גַּם "לְקַחְתִּי" מִשְׁמַע: בְּרַצְנוֹ לְקַח.

[וְעַיֵן בְּאֵרֵיכּוֹת בַּלְקוּטִי-הַלְכוֹת: בְּרֻכּוֹת-הַתּוֹרָה א / קְרִיאַת-שְׁמַע עַל-הַמַּטָּה א / פֶּסַח ה / יִירֶנְסוֹ ד / נְקִיר־שְׁכָנִים ב].

"ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בוי" (במדבר כג, כא)

כו.

(ח"ב ח, יא)

'תרועה' - זה בחינת **'רוח-נבואה'**, בבחינת (במדבר כג, כא): **"ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בוי"**, ותרוממו: **"ושכינת מלכיהון בהון"**: הינו: **'השראת-השכינה'**, בחינת **'נבואה'**.

כז.

(טיחות-ה'ר"ן קב)

"ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בוי" (במדבר כג, כא). **"ותרועת"** - לשון **'שבירה'**, כמו שכתוב (תהלים ב, ט): **"תרעם בשבט ברזל"**.

הינו: כשמשברין ה'כפירות' - אזי: **"מלך בוי"** - שמוצאין ה'מלך יתברך' גם בתוך הכפירות עצמן, כי גם בהכפירות בעצמן מלכש חיותו יתברך.

"כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל"

(במדבר כג, כג)

כח.

(ח"ב א, א)

איש הישראלי נברא, שיהיה לו ממשלה על המלאכים, וזה התכלית והסוף של ישראל.

כמו שאמרו רז"ל (ירושלמי שבת פ"ב): **"עתידין צדיקים שיהיה מחצתן לפנים ממלאכי-השרת"**, שנאמר (במדבר כג, כג): **"כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל"**. **"שהמלאכים יצטרכו לשאל**

וזה שכתוב (במדבר כג, כא): "לא הביט און ביעקב" - על דרך שדרשו רז"ל (קדושין לט:): **"מחשבה רעה אין הקדוש-ברוך-הוא מצרפה למעשה"**.

וזהו: **"לא הביט און"**, ראשיתבות: **"וי אבדה נפש"** (ביצה שם), שהוא בחינות השתוקקות וכסופין.

הינו: ש'השתוקקות וכסופין רעים' אין הקדוש-ברוך-הוא מצרף. וזה: **"לא הביט און ביעקב"**.

כד.

(ח"ב יז)

דרך השם-יתברך: להביט על הטובות שעושין. ואף שנמצא בהם גם-כן מה שאינו טוב, אינו מסתכל על-זה. כמו שכתוב (במדבר כג, כא): **"לא הביט און ביעקב"** (עין רש"י ונתחומא - מובא לעיל).

מכל-שפן: שהאדם אסור לו להביט על חברו לרעה, למצא בו דוקא מה שאינו טוב, ולחפש למצא פגמים בעבודת חברו. רק אדרבא: מחיב להביט רק על הטוב.

כה.

(ספר-המדות, בטחון ח"ב ב; הרהורים ח"ב ב)

מי שנשמר מ'הרהורי עבודה-זרה' - זוכה בכל-פעם ל'בטחון', עד שאינו דואג מה יאכל למחר. והוא במדרגת (תהלים סח, כ): **"ברוך ה' יום יום"**.

ועל-ידי-זה [הקדוש-ברוך-הוא]: **"לא הביט און ולא ראה עמל בוי"** (במדבר כג, כא), וכל הנוגע בו פאלו נוגע בבת-עינו.

מישראל, פשיטו לידע מה פעל אל"
(רש"י שם; תנחומא בלק יד).

וצריך פל-אחד לראות: שיבוא לזה התכלית, שיהיה לו ממשלה על מלאכים. אך צריך לשמר עצמו מאד: שלא יקנאו בו מלאכי-השרת ויפילו אותו חס-ושלום.

נט.
(ח"ב ז, י)

על-ידי פכליות בן ותלמיד, על-ידי-זה מי שהוא איש-חיל, יכול לקבל בעת האכילה הארת-הרצון, שיאיר לו הרצון בעת האכילה, וישתוקק ויכסף מאד אליו יתברך ברצון מפלג וכו'.

[לקוטי-עצות, אכילה טז: מי שזוכה לרבי אמתו שיודע להאיר הארה הקדושה בישראל כראוי, והוא איש חיל ולא להפך שקורין שלימזלניק, על-ידי-זה יכול לקבל בעת האכילה הארת-הרצון המפלג, ויהנו שיאיר לו הרצון בעת האכילה, וישתוקק ויכסף מאד אליו יתברך, ברצון מפלג בלי שעור בלי שום ידיעה, שלא ידע פלל מה הוא רוצה, רק רצון פשוט בכלות הנפש אליו יתברך].

וזה בחינת (תהלים קמה, טו): "ואתה נותן להם את אכלם בעתו". "בעתו" - זה בחינת הארת-הרצון, בחינת (במדבר כג, כג): "כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל".

כמו שאמרו רז"ל (ירושלמי שבת פ"ב - על פסוק תנ"ל): "עתידין צדיקים שיהיה מחצתן לפנים מפלאי-השרת". "מחצה" - זה בחינת מקיפים, ה'מחצה של השכל'.

ולעתיד יהיה מחצות המקיפים של הצדיקים, למעלה ממקיפים של מלאכי-השרת, ואז יהיה השגתם בחינת מ"ה, בחינת: "מ"ה פעל אל" - בחינת הארת-הרצון, שהוא למעלה מן הכל.

ומה שמתגלה הארת-הרצון בעת האכילה דוקא - כי ה'פרנסה' נמשך מה'מלכות' וכו', ועל-כן מי שרוצה לקבל פרנסה, צריך שיהיה לו קצת ממשלה וכו', וה'מלכות' מקבל ה'פרנסה' מן ה'ידיים' שיש ב'ימיהם' וכו'.

בבחינת (תהלים שם, טז): "פותר את ידך ומשביע לכל חי רצון" - הינו: ש'ה'פרנסה' נמשכת מבחינת ה'ידיים'.

וזהו: "ומשביע לכל חי רצון" - בחינת הארת-הרצון שמתגלה בתוך ה'פרנסה', בבחינת: "ואתה נותן להם את אכלם בעתו" כנ"ל וכו'.

וזהו (תהלים קד, כז): "לתת אכלם בעתו", בעתו דוקא, בחינת הארת-הרצון שמתגלה בתוך ה'פרנסה', שהוא בחינת: "כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל", בחינת: "ואתה נותן להם את אכלם בעתו", בחינת: "פותר את ידך ומשביע לכל חי רצון" כנ"ל.

וזהו (קהלת י, יז): "שריף בעת יאכלו". "בעת" - זה בחינת התגלות-הרצון שמתגלה בשעת אכילה, בחינת: "כעת יאמר" וכו' כנ"ל.

"לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישנה"
(במדבר כג, כד)

ל.

(ח"א יז, ג-ד-ה-ו-ז)

להכניע ולבטל כסילות-השכל' - הוא על-ידי בחינת מזבח, אכילה בפשרות.

וְזֶה בְּחִינַת (זבחים נג.): "מִזְבַּח בְּחֶלְקוֹ שֶׁל טוֹרֵף", בְּחִינַת (תהלים קיא, ה): "טוֹרֵף נָתַן לִירֵאִיו", בְּחִינַת 'אֲכִילָה בַּפְּשׁוּרוֹת', שְׁעַל-יְדֵי־זֶה מְכַנְיַעִין וְטוֹרְפִין אוֹתָן, הֵינוּ: הַקְּלָפוֹת וְהַפְּסִילוֹת.

וְלֵהֲשָׁלִים 'פְּגָם־הַמִּזְבֵּחַ', 'פְּגָם־הָאֲכִילָה' - הוּא עַל־יְדֵי 'גָּרִים' - כִּי הָעֲבוּדָה־זָרָה אֵין לָהֶם כַּח כִּי אִם מ'פְּגָם־הַמִּזְבֵּחַ'.

וְזֶה שְׁפָתוֹב (מלאכי א, יא): "בְּכָל מָקוֹם מִקְטֹר וּמִגֵּשׁ לְשָׁמַי" - כִּי כַּחֵם הוּא מ'פְּגָם חֶלְקֵי הַמִּזְבֵּחַ, מִה'נִיצוּץ־הַקְּדוּשָׁה' שֶׁל ה'מִזְבֵּחַ־דְּקָדְשָׁה' שֶׁנִּפְּל לְשָׁם.

וְעַל־יְדֵי ה'גָּרִים', שְׁמִשְׁלִיף אֲמוּנָתוֹ אַחַר אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל - מְכַנְיַע הָעֲבוּדָה־זָרָה שֶׁנַּעֲשָׂה מ'פְּגָם חֶלְקֵי הַמִּזְבֵּחַ, וְחוֹזְרִין 'נִיצוּצֵי חֶלְקֵי הַמִּזְבֵּחַ' לְמָקוֹמָם, וְנִשְׁלַם ה'מִזְבֵּחַ'.

וְזֶה בְּחִינּוֹת (במדבר כג, כד): "לֹא יִשְׁכַּב עַד יֹאכַל טוֹרֵף וְדָם חֶלְלִים יִשְׁתֶּה", וְתַרְגוּמוֹ: "וְנִכְסֵי עַמְּמִיא יִירֹת".

"יֹאכַל טוֹרֵף" - זֶה בְּחִינּוֹת 'שְׁלֵמוֹת הַמִּזְבֵּחַ', בְּחִינַת: "מִזְבֵּחַ בְּחֶלְקוֹ שֶׁל טוֹרֵף" בְּנ"ל.

וְזֶה נַעֲשָׂה עַל־יְדֵי: "וְנִכְסֵי עַמְּמִיא יִירֹת" - הֵינוּ עַל־יְדֵי 'גָּרִים', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בבא־בבְּתָרָא מ.ב. נג. קמט. ועוד) לְעַנְיָן 'רִשְׁתַּת הַגָּר': "כָּל הַקּוֹדֵם בְּנִכְסֵי הַגָּר, זָכָה".

אֵךְ אֵיךְ אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת גָּרִים? - עַל־יְדֵי 'צְדָקָה'. כִּי עַל־יְדֵי 'צְדָקָה' לּוֹקֵחַ לְעַצְמוֹ רַעִים וְאוֹהֲבִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִזְדַּבֵּף הָאוֹיֵר, וְנִתְרַבֵּה הָאוֹיֵר הַנֵּחַ וְהַזָּךְ.

וְאֵזִי כְּשֶׁמְדַבֵּר דְּבוּר הַיִּשְׂרָאֵלִי, דְּבוּר הַקְּדוּשָׁה, נִכְתָּב וְנַחֲקָק בְּהָאוֹיֵר וְהוֹלֵךְ וְנִשְׁמָע לְמֶרְחוֹק, וְאֵזִי הַדְּבוּר נִכְתָּב בְּסִפְרֵיהֶם שֶׁל הָעַבּוּדִים, וְהֵם מוֹצֵאִים בְּסִפְרֵיהֶם הַפָּךְ אֲמוּנָתָם, וְנִתְגַּדְּרִים.

וְזֶה מַחְמַת בְּחִינַת ה'טוֹב־הַכְּבוֹשׁ' תַּחַת יָדָם וְכוּ'. וּבַתְּחִלָּה זֶה ה'טוֹב־הַכְּבוֹשׁ' זוֹכֵר שֶׁבֵּא מִמָּקוֹם קְדוּשָׁה וְעֵלְיוֹן מְאֹד, וְאַחֲרֵי־כֵן מִתְגַּבְּרִין וְכוֹבְשִׁים אוֹתוֹ, עַד שֶׁהַטוֹב שׁוֹכַח מַעֲלָתוֹ.

וְעַל־יְדֵי ה'דְּבוּר הַיִּשְׂרָאֵלִי' בְּנ"ל, אֵזִי זֶה ה'טוֹב־הַכְּבוֹשׁ' שָׁם, מוֹצֵא אוֹתוֹ בְּסִפְרֵיהֶם, וְנִזְכָּר מַעֲלָתוֹ שֶׁבֵּא מִמָּקוֹם עֵלְיוֹן מְאֹד, וּמִתְחִיל לְהַצְטַעַר וְלִהְתַּגַּעֵגַע שֶׁנִּפְּל מִמָּקוֹם גְּבוּהָ, וְעַתָּה כְּבוֹשָׁה בְּיָדָם.

וּמַחְמַת שְׁכָבֵר נִקְשָׁר וְנִתְפָּס מְאֹד הַטוֹב אֲצֵלָם בְּקִשְׁרֵי־קִשְׁרִים, עַל־כֵּן כְּשֶׁמִּתְחִיל לְחַזֵּר, מוֹשֵׁף וְתוֹלֵשׁ עִמּוֹ עוֹד מִהֲרַע שְׁלָהֶם, וְזֶה הוּא בְּחִינַת ה'גָּרִים', בְּחִינַת ה'רַע' שֶׁנִּתְלַשׁ מֵהֶם עִם ה'טוֹב'.

וְלִפְעָמִים כְּשֶׁהֲרַע רֹאֶה שֶׁהַטוֹב מִשְׁתוֹקֵק וּמִמְשִׁיף עַצְמוֹ וְרוֹצֵה לְחַזֵּר לְמָקוֹמוֹ - מִתְגַּבְּרִים עַל הַטוֹב בְּיֹתֵר וּמְבִיאִים אוֹתוֹ לְתוֹךְ הַעֲלָמָה יִתְרָה, לְתוֹךְ פְּנִימִיּוֹת מַחְשַׁבְתָּם, שְׁמִתְחִילִים לְחַשֵּׁב מַחְשְׁבוֹת עַל הַטוֹב, וּמְכַנְיָסִים הַטוֹב בְּהַעֲלֵם וְהַסְתֵּר יוֹתֵר.

וְאֵזִי יוֹצֵא הַטוֹב עַל־יְדֵי הוֹלְדָה שְׁמוּלִידִים, בְּזָרַע הַיְלֹוּדִים. כִּי ה'טוֹב', גָּנוּז וְנִעְלָם בְּפְנִימִיּוֹת מַחְשַׁבְתָּם וּמַחֵם, וּמִשָּׁם ה'הוֹלְדָה'.

וְאֵזִי אֵין כַּח בְּה'רַע שֶׁל הַיְלֹוּדִים, לְהַתְגַּבֵּר עַל ה'טוֹב' שְׁבַתוֹכָם, וְיוֹצֵא ה'טוֹב' עַל־יְדֵי הַיְלֹוּדִים, וְנַעֲשׂוּ גָּרִים'.

פְּלִלְיֹת מִדֵּה־רָעָה שֶׁל מִדּוֹת־רָעוֹת שֶׁל הַשְּׁבַעִים לְשׁוֹן.

"מה טבו אהליך יעקב, משפנתיך ישראל. פנחלים נטיו, פגנת עלי נהר, פאהלים נטע ה, פארזים עלי מים" (במדבר כד, ה-ו)

"משפנתיך" - אף בשהן חרבין, לפי שהן משפון עליכם, וחרבנן כפרה על הנפשות. (רש"י)
תנאי התניתי עמהם: אם יחטאו, יהא בית-המקדש מתממשכן עליהם, שנאמר (ויקרא כו, יא): "ונתתי משפני בתוככם" - אל תהי קורא 'משפני', אלא 'משפוני'. וכן בלעם אומר (במדבר כד, ה): "מה טבו אהליך יעקב, משפנתיך ישראל" - שני 'משפונות'. ונקראו "אהליך" בשם בניי, ו"משפנתיך" בשם חרבים. (שמות רבה לא, י; תנחומא משפטים יא)

אמר רבי יוחנן: מברכתו של אותו רשע, אתה למד מה היה בלבו. בקש לומר: שלא יהו להם בתי-בנסיות ובתי-מדרשות. (סנהדרין קה: - רש"י): הוא היה רוצה לקללם בקף: שלא יהיו בתי-בנסיות, ולא נתן רשות, ואמר: "מה טבו אהליך".

למה נסמכו 'אהלים' ל'נחלים'? - דכתיב: "פנחלים נטיו, פגנת עלי נהר, פאהלים נטע" וגו' - לומר לה: מה 'נחלים' מעלין את האדם מטמאה לטהרה, אף 'אהלים' מעלין את האדם מכף-חובה לכף-זכות. (ברכות טו: טז)

וכי מה טיבן של נחלים אצל בתי-בנסיות ובתי-מדרשות, שאומר: "פנחלים נטיו", אצל: "מה טבו אהליך יעקב"? - אלא לומר לה: מה 'נחלים' מעלין את האדם מן הטמאה לטהרה, כף בתי-בנסיות ובתי-מדרשות מעלין את האדם מן הטמאה לטהרה. כיצד? אלא מביאין את האדם מחובה לזכות. לכך נאמר: "פנחלים נטיו". (תנא דבי-אליהו רבה פכ"א)

לב.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, מה)

ה'משפון' נעשה בקדשה פזאת, שאפלו בחרבנו יגן על ישראל, בבחינת (שמות לח, כא): "אלה פקודי המשפון, משפון, 'משפון בבנינו, ומשפון בחרבניה'" (שמות רבה לא, י; תנחומא משפטים יא; לקוטי-מוהר"ן ח"א יא, ד).

וזה בחינת: "לא ישבב עד יאכל טרף" - בחינת 'שלמות המזבח' כנ"ל. "ודם חללים ישטה", ותרגומו: "ונכסי עממיא יירת" - הינו בחינת 'גרים' הנ"ל.

וזה: "ונכסי עממיא" - בחינת הטוב שנתפסה אצל העכו"ם, שהביאו אותו בהעלם והסתור בפנימיות מחשבתם כנ"ל, שיוצא על-ידי 'זרע הילודים', ונעשין 'גרים' - ועל-ידי-זה נשלם ה'מזבח'.

"שתם העין" (במדבר כד, ג)

לא.

(ח"א לו, א-ב)

'שבועים-פנים' של תורה, הם פנגד 'שבועים-לשון'. וזהו כָּלִל: שכל נפש מישראל קדם שיש לה התגלות בתורה ובעבודה, מנסין ומצרפים אותה בגלות של שבועים-לשון, הינו: ב'תאוותיהן'.

ו'פללות שבועים-לשון' של 'מדותיהן הרעות' - היא 'תאות-נאות'.

ו"בלעם היה פנגד משה בקלפה" וכו' (זחר בלק קצג:). גם אותיות 'בלעם' מרמזין שהוא בקלפה פנגד התורה וכו', ע' [של בלעם] פנגד ע' פנים וכו'. ומחמת שהוא בקלפה, לפיכך הוא משקע בתאוה הזאת ביותר.

ובשביל-זה דרשו חז"ל (ברכות יב: על במדבר טו, לט): "ואחרי עיניכם, זו נאות" [בחינת ע' הנ"ל]. גם בלעם נקרא 'שתם העין' (במדבר כד, גטו) - מחמת שהוא

בְּבַחֲיַנַּת (במדבר כד, ה): **"מַה טָּבוּ אֱהָלָיְךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֵיךָ יִשְׂרָאֵל"**, וְדָרְשׁוּ רַז"ל (רבה ותנחומא שם): **"אִפְלוּ כְּשֵׁהֶם חֲרָבִים, מִגְּנִים עַל יִשְׂרָאֵל"**.

וּבְשִׁבְלֵי־זָה הקימו את המשכן בכל-פעם, ופרקוהו בעצמן, ונסעו עמו ממקום למקום, במדבר השך ואפלה, מקום "נחש שרף ועקרב" וכו' (דברים ח, טו), ואחר-כך חזרו והקימוהו וכו' - להורות לדורות: שאפלו כשהמשכן יהיה נפרק וחרוב, יגן עליהם.

וְאִם יִקְשְׁרוּ רְצוֹנָם תָּמִיד בְּקִדְשַׁת הַמִּשְׁכָּן ובית-המקדש וכליו, והכל בכח ה'צדיקי-אמת' העוסקים ב'בנין המשכן' בכל דור ודור, כמו שכתוב בהתורה 'אזמרה' וכו' (ח"א רפב) - על-ידי-זה יוכלו לעבר בשלום, בכל המדבריות, בכל מיני השך וצלמות, אפלו בשעוברים חס-ושלום במקום "נחש ושרף ועקרב וצמאון" וכו'.

שִׁבְכָל מקומות אלו, בהכרח שיעבר בהם הרוצה לגשת אל הקדש, בפרט מי שנכשל כבר בפה שנכשל ורוצה לשוב, שבהכרח שיעבר באלו המקומות - ומכלם יצילנו השם על-ידי אתקף הרצון-דקדשה, שיזכה על-ידי 'התקשרות לצדיקי-אמת', וכנ"ל.

לג.

(לקוטי-הלכות, בית-הפנסת, כב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוכחה')

"מַה טָּבוּ אֱהָלָיְךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֵיךָ יִשְׂרָאֵל" (במדבר כד, ה) - **"נֹאמַר עַל הַמִּשְׁכָּן וּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ"** (במדבר-רבה יב, יד), ו'בתי-פנסיות ובתי-מדרשות' של ישראל "שהם בחינת מקדש מעט" (מגלה כט).

וְזָהוּ (במדבר שם): **"כְּנֹחֲלִים נָטְיוּ כְּגַנְתִּי עָלַי נָהָר, כְּאֱהָלִים נָטַע ה' כְּאֲרָזִים עָלַי מָיִם"**.

"כְּנֹחֲלִים נָטְיוּ" - זָה בְּחִינַת (משלי יח, ד): **"נָחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה"**, שמשם עקר הכח והגבורה של כל ה'בעלי-כח'. כי עקר הכח וההתגברות, הוא על-ידי ה'חכמה', "שהוא בחינת 'כח מה'" (תקוני-זהר ד, כ) כי "החכמה תחיה" (קהלת ז, יב), ומשם כל הכח והחיות של כל הברואים.

וְעַל-כֵּן "כְּנֹחֲלִים נָטְיוּ" - מרמז על 'כח התפלה של הבעל-כח, שנמשך מבחינת: "נחל נבע מקור חכמה", שחכמתו הוא "כנהר שאינו פוסק, וכמעין המתגבר" (אבות פ"ו מ"א).

כִּי הוא נובע תמיד 'מקור-החכמה', ומתגבר בכל-פעם בעצם כחו נגד הסטרא-אחרא, עד שמשוך כל התקונים, שעל-ידי-זה גדלים כל הריחות, על-ידי ה'נהר היוצא מעדן להשקות את הגן' (בראשית ב, י).

וְזָהוּ (במדבר שם): **"כְּגַנְתִּי עָלַי נָהָר"** - בחינת 'נהר המשקה את הגן', שמשם גדלים כל הריחות.

וְזָה (שם): **"כְּאֱהָלִים נָטַע ה'"** - שהם מיני בשמים ו'ריח-טוב ונפלא', שנמשך על-ידי ה'נהר המשקה את הגן, כנ"ל.

וְזָהוּ (שם): **"כְּאֲרָזִים עָלַי מָיִם"** - בחינת ה'תפלה-בבחינת-דין', שהוא "מטה עז", שהיא קשה כארז.

וְזָהוּ: "עַלֵּי מָיִם" - כי על-ידי-זה נמשכין 'מימי-הדעת', בחינת (ישעיה יא, ט):

וּמְלֵאָה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת ה' בַּמִּים לַיָּם
מִכַּסִּים, שֶׁעַל־יַד־יָזָה נִמְשָׁכִין כָּל הַתְּקוּנִים.

וְעַקֵּר הַנֶּס וְהִישׁוּעָה נַעֲשֶׂה עַל־יַדִּי
הַצַּדִּיקִי־אֲמַת' שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה
תָּמִיד וְכוּ'.

לד.

(לקוטי־הלכות, בציעת־הפתה, זייג'יז)

עַקֵּר הַתְּקוּן: עַל־יַדִּי הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא
מִטְהַרֶת מִכָּל הַטְּמָאוֹת וְהַגְּלוּלִים
וְהַטְּנוּפִים הַבָּאִים עַל־יַדִּי "הַבְּגָדִים הַצֹּאִים"
(זכריה ג, ד), כִּמּוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַז"ל (בְּרִכּוֹת טז. ע"ל
בַּמְדָּבָר כ"ד, ו): "בְּנִחְלִים נָטִיּוֹ" וְכוּ', "מָה
נִחְלִים מַעֲלִין אֶת הָאָדָם מִטְּמֵאָה לְטְהָרָה,
אֵף דְּבַר־תּוֹרָה".

וְזָהוּ בַּחֲנִינֵת 'קִדְשֵׁת הַבְּתִי־כְּנִסְיוֹת וּבְתִי־
מְדַרְשׁוֹת' וְכוּ' - כִּי בּוֹדָאֵי אִישׁ אֶחָד
לְבַדּוֹ, קָשָׂה לוֹ לְזָכוֹת.

אָבֵל כְּשִׁמְתַּחֲבָרִים רַבִּים יַחַד, וּבוֹנִין בֵּית־
הַמְדַרְשׁ לְעֶסֶק בּוֹ בַּתּוֹרָה, וְכוֹנְנֵתֶם אֶל
הָאֲמַת־לְאֲמַתּוֹ, לְהַפְּלֵל עַל־יַדִּי עוֹסְקִים
בַּתּוֹרָה וְתַפְּלָה, בְּצַדִּיקִי־אֲמַת וְכוּ' - בּוֹדָאֵי
"הֵן אֵל כַּבִּיר לֹא יִמָּאֵס" (אִיּוֹב לו, ה), כִּי
"זָכוֹתָא דְרַבִּים עֲדִיף" (בְּרִכּוֹת ח. וְכוּ').

וְזָה בַּחֲנִינֵת גְּדֹל הַמַּעֲלָה שֶׁל בְּתִי־כְּנִסְיוֹת־
וּבְתִי מְדַרְשׁוֹת שְׁעוֹסְקִים בָּהֶם בַּתּוֹרָה
וְתַפְּלָה, "שֶׁהֵם בַּחֲנִינֵת מְקַדְּשׁ מַעֲט" (מַגְלָה
כ"ט).

וְזָה (בַּמְדָּבָר כ"ד, ה): "מָה טַבוֹ אֶהְיֶה יַעֲקֹב
מִשְׁפַּנְתִּיךָ יִשְׂרָאֵל", שֶׁמְדַבֵּר בְּשִׁבַּח
'בְּתִי־כְּנִסְיוֹת וּבְתִי־מְדַרְשׁוֹת'.

כִּי עַקֵּר הַטְּהָרָה מִבַּחֲנִינֵת "בְּגָדִים הַצֹּאִים"
הַנִּ"ל, שֶׁמֵּהֶם כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲפוּבִים
מֵעֲבוּדַת הַבּוֹרְאֵי־תְבָרָךְ - הוּא עַל־יַדִּי
הַתּוֹרָה־הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא נִקְרָאת "בְּאֵר מַיִם
חַיִּים" (שִׁירַת־הַשִּׁירִים ד, ט), וְכִמּוֹ שֶׁכָּתוּב בַּמִּשְׁנָה
(אָבוֹת פ"ו מ"א): "וְכִנְהַר שְׂאִינוֹ פּוֹסֵק, וְכִמְעִין
הַמְתַּגַּבֵּר".

וְזָהוּ (שֵׁם פְּסוּק ו'): "בְּנִחְלִים נָטִיּוֹ" וְכוּ' - כִּי
הֵם מִטְהַרִּין אֶת הָאָדָם כִּמּוֹ "נִחַל
נוֹבֵעַ" (מִשְׁלֵי יח, ד), כִּי הֵם בַּחֲנִינֵת "נִהַר שְׂאִינוֹ
פּוֹסֵק, וְכִמְעִין הַמְתַּגַּבֵּר", שְׁעוֹמְדִין תָּמִיד
כַּנְּגֵד "הַבְּגָדִים הַצֹּאִים" לְטַהַר מִכָּלֶם וְכוּ'.

כִּי הַתּוֹרָה שֶׁהִיא בַּחֲנִינֵת "נִחַל נוֹבֵעַ" וְכוּ',
בַּחֲנִינֵת "מְקוֹר מַיִם חַיִּים" - מְתַגַּבֵּר
עֲלֵיהֶם תָּמִיד, וּמִטְהַרֶת מֵהֶם כַּנִּ"ל, שֶׁזָּהוּ
מַעֲלַת הַבֵּית־הַכְּנֶסֶת וּבֵית־הַמְדַרְשׁ, שֶׁמִּחֲמַת
שֵׁישׁ מְקוּם קְבוּעַ לְתוֹרָה וְתַפְּלָה, עַל־יַד־יָזָה
סוּף־כָּל־סוּף נְטָהַר מֵהֶם וְכוּ'.

כִּי הַתּוֹרָה הִיא "מְקוֹר מַיִם חַיִּים" (יְרֵמְיָה ב,
יג; יח, יג), שֶׁמִּטְהַרֶת מִכָּל הַגְּלוּלִים
וְהַטְּנוּפִים, בַּחֲנִינֵת "מַיִם טְהוֹרִים", בַּחֲנִינֵת
(יחזקאל לו, כח): "וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים
וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם".

כִּי אָדָם יַחֲדָי, יְכוֹלִין לְהַפִּיל חֶסֶד־וְשָׁלוֹם
עַל־יַדִּי הַתַּגְּבֵרוֹתֶם, אָבֵל בְּשֵׁישׁ בֵּית־
הַמְדַרְשׁ קְבוּעַ, כָּל מִי שֶׁהוּא בְּכֹלֵל אֲנָשִׁי
הַבֵּית־הַמְדַרְשׁ הַקְּדוּשׁ, וְאִינוֹ מְפָרִיד עֲצָמוֹ
מֵהֶם לְגַמְרֵי חֶסֶד־וְשָׁלוֹם, בּוֹדָאֵי יַתְגַּבֵּר 'קִדְשֵׁת
הַבֵּית־הַמְדַרְשׁ' שֶׁכָּלוֹל מ'עֶסֶק הַתּוֹרָה שֶׁל
רַבִּים' וְכוּ'.

כִּי הַתּוֹרָה הִיא בַּחֲנִינֵת "נִהַר שְׂאִינוֹ פּוֹסֵק,
וְכִמְעִין הַמְתַּגַּבֵּר", שֶׁאִין שׁוֹם טְמֵאָה
וְלִכְלוּף יְכוֹל לְהַתְּקִים בְּנִגְדָה, כִּי כָּל
הַטְּמָאוֹת וְהַגְּלוּלִים שֶׁבְּעוֹלָם הִיא שׁוֹטְפַת
אוֹתָם וּמִבְּטֵלַת אוֹתָם בְּרַגַע קְלָה.

וְזֶה שְׁטַרַח יְדוּד הַמֶּלֶךְ עָלֵיוֹהַשְּׁלוֹם כָּל־
 כָּד, לְמִצָּא מָקוֹם לְהֵשֵׁם, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב
 (תהלים קלב, ד): **"אם אתן שנת לעיני וכו', עד**
אֲמָצָא מָקוֹם לָהּ" - כִּי צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה 'מָקוֹם־
 קבוע' לְהַקְדֵּשׁהּ, שִׁזְהוּ בְּחִינַת גְּדֹל מַעֲלַת
 'קִדְשַׁת הַבַּיִת־הַמְּקֻדָּשׁ', כִּדִּי שֶׁלֹּא תוּכַל
 הַסְטָרָא־אֲחָרָא לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם.

כִּי מֵאֲחֵר שֶׁנִּשְׁאַר 'מָקוֹם־קבוע', שֶׁהוּא
 הַבַּיִת־הַמְּקֻדָּשׁ וְכוּ' - לְעוֹלָם תִּתְגַּבֵּר
 קִדְשָׁתָהּ עֲלֵיהֶם.

אָבֹל בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים הַתְּגַבְּרָה הַסְטָרָא־
 אֲחָרָא עֲלֵיָהּ בְּעִצְמָהּ, וְהַחֲרִיבָה
 הַבַּיִת־הַמְּקֻדָּשׁ, וְעַתָּה נִחְמַתְנוּ עַל־יְדֵי
 הַבְּתִי־כַּנְסִיּוֹת וּבְתִי־מִדְרָשׁוֹת וְכוּ' - כִּי בְּכָל
 'בַּיִת־הַכְּנֶסֶת' וּבַיִת־הַמְּדֻרָשׁ נִמְשָׁךְ 'קִדְשַׁת
 הַבַּיִת־הַמְּקֻדָּשׁ וְכוּ'.

כִּי עַל־יְדֵי קְבִיעַת הַקְּדֻשָּׁה שֶׁל הַבְּתִי־
 כַּנְסִיּוֹת וּבְתִי־מִדְרָשׁוֹת, נִטְהַרֵין יִשְׂרָאֵל.
 כִּי קִדְשָׁתָם הַקְּבוּעִי, יַעֲלֶה עַל כָּל הַתְּגַבְּרוֹת
 הַמוֹנְעִים שֶׁנִּמְשָׁכִין מִ"הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים",
 אֲף־עַל־פִּי שִׁמְתֵּעוֹרְרִים בְּכָל־פַּעַם בִּיּוֹתֵר,
 וּמִשְׁתַּטְחִים וּמִתְפַּשְּׁטִים מְאֹד מְאֹד, בְּפָרֻט
 בְּדוֹרוֹת הַכְּלוּ, כַּאֲשֶׁר יוֹדֵעַ כָּל אֶחָד בְּנַפְשׁוֹ.

כִּי קְבִיעַת הַקְּדֻשָּׁה שֶׁל הַבְּתִי כַּנְסִיּוֹת וּבְתִי
 מִדְרָשׁוֹת עוֹלָה עַל בָּלֵם, וּמִטְהַרֵת
 מִכָּלֵם, כִּינְחָלִים הַמְטַהֲרִים, בְּבְחִינַת (בַּמִּדְבָּר
 כד, ו): **"כִּנְחָלִים נָטִיּוּ"**, כְּמוֹ שֶׁדָּרָשׁוּ רַז"ל
 (בְּרִכּוֹת זז,): **"מִה נִחָלִים מְטַהֲרִין אֶת הָאָדָם,**
אֵף בְּתִי־כַּנְסִיּוֹת וּבְתִי־מִדְרָשׁוֹת מְטַהֲרִין"
 וְכוּ', וְכַנְ"ל (עֵינֶשֶׁם עוֹד בְּאוֹת כז).

לה.

(לקוטי־הלכות, תפלת־המנחה ז, פד"צ)

הַבְּתִי־כַּנְסִיּוֹת וּבְתִי־מִדְרָשׁוֹת מְטַהֲרִין
 הַכָּל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל

(בְּרִכּוֹת זז,): **עַל פְּסוּק (בַּמִּדְבָּר כד, ה"ו): "מִה טָבוּ**
אֵהְלִיךְ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתִּיךָ יִשְׂרָאֵל, כִּנְחָלִים
נָטִיּוּ" - **"מִה נִחָל מְטַהֵר, אֵף בְּתִי־כַּנְסִיּוֹת**
וּבְתִי־מִדְרָשׁוֹת מְטַהֲרִין וְכוּ'.

וְכַל־זֶה הוּא בְּכַח הַקְּבוּצָה־הַקְּדוּשָׁה
 שְׁעוֹסֵק הַצַּדִּיק לְקַבֵּץ וּלְאַסֵּף
 בְּכָל־עֵת לְקַרְבָּם לְהֵשֵׁם־יִתְבָּרַךְ, שִׁזְהוּ בְּחִינַת
 הַבַּיִת־הַמְּדֻרָשׁ הַקְּדוּשׁ שְׁלוֹ, בְּחִינַת
 "מְקֻדָּשׁ מְעַט" (מַגֵּלָה כט,). בְּחִינַת 'בְּנִיַן הַבַּיִת־
 הַשְּׁלִישִׁי', שִׁיְהִיָּה נִבְנָה בְּזִכְרוֹת 'יַעֲקֹב', שֶׁלֹּא
 יִחָרַב לְעוֹלָם וְכוּ' כַּנְ"ל.

וְזֶה (בַּמִּדְבָּר כד, ה): **"מִה טָבוּ אֵהְלִיךְ יַעֲקֹב,**
מִשְׁכַּנְתִּיךָ יִשְׂרָאֵל" - שֶׁהֵם הַבְּתִי־
 כַּנְסִיּוֹת וּבְתִי־מִדְרָשׁוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת
 הַמְּשֻׁכָּן וּבַיִת־הַמְּקֻדָּשׁ כַּנְ"ל.

שִׁרְאָה 'בְּלֵעָם': שֶׁעָקַר כַּח יִשְׂרָאֵל בְּכָל
 הַגְּלִיּוֹת, בְּפָרֻט הַגְּלוּת־הָאֲחֵרוֹן
 הָאָרֶץ הַזֶּה - הוּא עַל־יָדָם. כִּי 'בְּלֵעָם' בָּרַךְ
 אֶת יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים, כַּנֶּגֶד הַשְּׁלֹשָׁה
 בְּנִינִים שֶׁל 'בְּתִי־מְקֻדָּשָׁנוּ'.

כִּי "בָּלַק וּבְלֵעָם הָיוּ קוֹסְמִים וּמְכַשְּׁפִים
 גְּדוֹלִים" (שַׁעֲרֵי־הַפְּסוּקִים, פְּרַשְׁתַּת בָּלַק), וְרָאוּ
 גְּדֹל הַחֲרָבָנוֹת שִׁיְהִיָּה לְיִשְׂרָאֵל מִחֲמַת
 הַתְּגַבְּרוֹת הַסְטָרָא־אֲחָרָא לְהַחֲטִיאֵם בְּכָל־
 פַּעַם, וְעַל־כֵּן רָצוּ לְעַקֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל לְגַמְרֵי
 חִסּוֹן־שְׁלוֹם. אָבֹל ה' לֹא עֲזָבָנוּ בְּיָדָם, "וְהַפָּךְ
 הַקְּלָלָה לְבִרְכָה" (דְּבָרִים כג, ו).

וְעַל־כֵּן כִּשְׁרָאָה בָּלַק שִׁבְרָכָם בְּרָכָה
 הִרְאִישׁוֹנָה - עֵדִין לֹא שָׁב מִדַּעְתּוֹ
 הָרַעָה, מִחֲמַת שִׁצְפָּה: שִׁבְתִּי־הִרְאִישׁוֹן,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת 'בְּרָכָה הִרְאִישׁוֹנָה' שֶׁל בְּלֵעָם -
 סוּפוֹ לְחָרַב, עַל־כֵּן סָבַר שִׁיתְגַּבֵּר עוֹד, אוֹלֵי
 תַּחֲוֹל הַקְּלָלָה חִסּוֹן־שְׁלוֹם וְכוּ'.

וְכֵן בַּפְעַם הַשְּׁנִי שֶׁהוֹסִיף בְּלָעַם לְבָרְכֶם, חָזַר וְהִתְחַזַּק בְּרִשְׁעָתוֹ לְהוֹלִיכֵוּ לְמָקוֹם־אֲחֵר - אוֹלֵי תַחֲוֹל הַקְּלָלָה חֹס־וְשָׁלוֹם מִשָּׁם, מִחֲמַת שְׂרָאָה: שָׁגַם ה'בֵּית־הַשְּׁנִי' יִהְיֶה נֶחֱרָב, וְכֵנ"ל. וּבִפְרָט שְׁשָׁם "אֵל הַמְדַבֵּר פְּנִיּוֹ" (בַּמְדַבֵּר כד, א), "אֵל חֲטָא הַעֲגֹל" (תְּרַגּוּם־אוֹנְקְלוֹס, יְהוֹנָתָן, וִירוּשָׁלַיִם).

וְגַם בְּעֵצָם רִשְׁעָתוֹ רָאָה: שְׂאִי־אֶפְשֵׁר לְהַשִּׁיג קוֹץ הָאֲחֵרוֹן, כִּי הוּא נֶעְלָם מְאֹד מְאֹד, עַל־כֵּן סָבַר: שְׁעָתָה ב'פְּעַם־הַשְּׁלִישִׁית, תַּחֲוֹל הַקְּלָלָה חֹס־וְשָׁלוֹם.

אָבֵל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּעֵצָם רַחֲמָיו מְאֹד, כַּאֲשֶׁר עָקַם אֶת פִּיו עַד שֶׁהִכְרַח לְבָרְכֶם, פָּתַח תַּכְף בַּתְּחִלָּת הַבְּרָכָה (שָׁם פְּסוּק ה): "מָה טְבוּ אֱהִלֶיךָ יַעֲקֹב, מִשְׁפַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל".

שֶׁהוּא מָה שֶׁכָּתַבְנוּ לְעִיל: שֶׁבַח ה'אֱהָלִים הַקְּדוּשִׁים' וְה'מִשְׁפָּנוֹת' שֶׁל 'יַעֲקֹב' ו'יִשְׂרָאֵל', שֶׁהֵם ה'בְּתֵי־פְּנִסִיּוֹת וּבְתֵי־מְדַרְשׁוֹת שֶׁל הַצְּדִיקֵי־אֲמֵת, שֶׁהֵם בַּחֲנִינַת "מִקְדָּשׁ מְעֻט" - עַל־יְדִי־זָה לֹא יוּכַל לְבָלֵעַ אֶת יִשְׂרָאֵל חֹס־וְשָׁלוֹם, כִּי עַל־יְדִי־זָה יִתְגַּבְּרוּ עָלָיו בְּכַח הַצְּדִיקִים־הָאֲמֵתִיִּים שֶׁבְּכָל דוֹר, בְּנ"ל.

וְזָהוּ (שָׁם פְּסוּק ו): "בְּנִחָלִים נָטִיּוֹ", וְדַרְשׁוּ רַז"ל (בְּרַכּוֹת טז): "מָה נִחָלִים מְעַלִּין אֶת הָאָדָם מִטְמֵאָה לְטָהָרָה, אִף הַבְּתִי־מְדַרְשׁוֹת מְעַלִּין מִטְמֵאָה לְטָהָרָה", הֵינּוּ בְּנ"ל.

וְזָהוּ (שָׁם): "בְּנִגְנוֹת עָלֵי נֶהָר" - זֶה בַּחֲנִינַת מָה שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעִיל: שֶׁעָקַר תַּקּוּן ה'בֵּית־הַמְדַרְשׁ' שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת "מִקְדָּשׁ מְעֻט", הוּא מָה שְׁשָׁם מִתְקַבְּצִין כָּל

ה'נִקְדוּת־טוֹבוֹת' וְכָל 'הַתְּעוֹרְרוֹת טוֹב' שֶׁל כָּל אֶחָד, אֶפְלוּ שֶׁל הַגְּרוּעֵ־שִׁבְּגוּרֵעִים.

כִּי בַתּוֹךְ הַכָּלָל, הַכֹּל מִצְטָרֵף יַחַד, וְנִחְשָׁב אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי "הֵן אֵל כַּבִּיר לֹא יִמָּאֵס" (אִיּוֹב לו, ה).

עַד שֶׁנִּחְשָׁב ל'אֲתַעְרוֹתָא־דְּלִתְתָא', שְׁעַל־יְדִי־זָה עָקַר הַתַּקּוּן, כִּי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מִצְפָּה לָזֶה מְאֹד.

וְתַכְף מִתְעוֹרֵר אֲתַעְרוֹתָא־דְּלִעְלָא' לְסִיעָם - כִּי שָׁם בְּבֵית־הַמְדַרְשׁ, בַּחֲנִינַת ה'בֵּית־הַמְקֻדָּשׁ, מִתְעוֹד וּמִתְיַחַד ב'יַחֲוֹד שָׁלֵם וְנִפְלָא', אֲתַעְרוֹתָא־דְּלִתְתָא' עִם 'אֲתַעְרוֹתָא־דְּלִעְלָא'.

וְזָה בַּחֲנִינַת: "בְּנִגְנוֹת עָלֵי נֶהָר" - הֵינּוּ: כְּמוֹ גֵן שֶׁצּוֹמְחִים בּוֹ פְּרוֹת, כִּשְׁהוּא אֶצְל הַנֶּהָר, שֶׁתַּכְף כִּשְׂזוֹרְעִין בּוֹ, נִמְשָׁךְ עָלָיו מִימֵי הַנֶּהָר, לְהַשְׁקוֹתוֹ וּלְהַצְמִיחֵו מִהֲרָה.

מָה־שְׂאִי־כֵן שְׂאֵרֵי גִנוֹת כִּשְׂזוֹרְעִין אוֹתָן, שֶׁצְרִיכִין לְהַמְתִּין עַד יִשְׁקִיף הַשֵּׁם מִשָּׁמַיִם, לְהוֹרִיד עֲלֵיהֶם גְּשָׁמֵי־בְרָכָה לְהַצְמִיחֵם.

כְּמוֹ־כֵן מִמֶּשֶׁ, הֵם ה'בְּתֵי־פְּנִסִיּוֹת וּבְתֵי־מְדַרְשׁוֹת' שֶׁל יִשְׂרָאֵל - שֶׁכָּל הַתְּפִלוֹת וְהַתּוֹרוֹת וְהַעֲבוֹדוֹת שֶׁעוֹשִׂים בְּהַתְּקַשְׁרוֹת הַקְּבוּצָה־הַקְּדוּשָׁה שֶׁבְּתֵי־פְּנִסִיּוֹת וּבְתֵי־מְדַרְשׁוֹת - נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם מִיָּד מ'"הַנֶּהָר הַיָּצֵא מַעְדָן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן" (בְּרַאשִׁית ב, י), לְהַצְמִיחֵם וּלְגַדֵּל פְּרוֹתֵיהֶם מִהֲרָה.

כִּי בַּחֲנִינַת ה'אֲתַעְרוֹתָא־דְּלִעְלָא' יוֹרֵד עֲלֵיהֶם מִיָּד, בְּזָכוֹת הַקְּבוּצָה־הַקְּדוּשָׁה שֶׁמִּתְקַבְּצִים אֵל הַצְּדִיקֵי־הָאֲמֵת וְכֵנ"ל, כִּי הַיַּחֲוֹד וְהַתְּעוֹדוֹת שֶׁל ה'אֲתַעְרוֹתָא־דְּלִתְתָא', הוּא מִמֶּשֶׁ כְּמוֹ צְמִיחַת פְּרוֹת הַגֵּנוֹה.

כי אף-על-פי שהשם-יתברך בורא ומקים הכל, כי הוא בורא פרי העץ, ופרי האדמה, וכל מיני צמחים שבעולם - אף-על-פי-כן ברא העולם בהנהגה כזאת, שההכרח שהאדם יחרש ויזרע הארץ והגנה, ואחר-כך הוא מוריד עליהם גשם מן השמים, ועל-ידי זאת דיקא צומחים הפרות וכל הצמחים.

וכל-יזה הוא מחמת: שכל מה שבעולם, הכל נברא בשביל האדם הבעל-בחירה, שעקר גדלתו הוא מחמת בחינה הנ"ל, בחינת 'אתערוותא-דלתתא', שתלוי בהאדם הבעל-בחירה דיקא, שבשבילו נברא הכל וכו'.

וכמו שבענין הצמחים של הגנות, לפעמים אף-על-פי שזורעין אינם צומחים או שמתעכב צמיחתם מחמת עפוב הגשמים, אבל כשהשם-יתברך נתן הגשם בעתו - הם צומחים מיד.

כמו-כן הוא בענין ה'אתערוותא-דלתתא' ו'אתערוותא-דלעלא' - לפעמים כשאין ה'אתערוותא-דלתתא' פראוי, מתעכב השפעת האור-העליון לסיעו פראוי, שהוא בחינת 'אתערוותא-דלעלא'. ואזי אם אינו חזק בדעתו פראוי, יכול לפל על-ידי-יזה חס-ושלום,

ולפעמים יורד עליו בחינת ה'אתערוותא-דלעלא' מיד, וכנ"ל לענין הצמחים.

אבל בכח הצדיקים-האמתיים, על-ידי שנכללין בהקבוצת-הקדוש של הבית-המדרש שלהם - אזי מתחזק תמיד בכל מה שעובר עליו, בכח הסיוע-דלעלא, שהוא בחינת 'אתערוותא-דלעלא' שיורד עליו מיד.

בבחינת: "כגנת עלי נהר" - שאינם צריכים להמתין על גשמים, כי ה'נהר' סמוך אליהם מיד. כמו-כן שם ב'אהלים' ו'משפנות' 'יעקב' ו'ישראל' - סמוך וקרוב מאד ה'אתערוותא-דלעלא', לבחינת ה'אתערוותא-דלתתא', לסיעו בכל עז להתחזק תמיד, וכנ"ל (עי' שם עוד בפנים).

וזהו (במדבר שם): "פאהלים נטע ה'", שהם בחינת 'בשמים יקרים' - זהו בחינת "נרדי נתן ריחו" (שיר-השירים א, יב), הנאמר על 'מעשה-העגל', שרצה בלעם להתגבר חס-ושלום בכח זה.

אבל השם-יתברך כבר הקדים רפואה, ומחל להם, עד שנאמר עליו: "נרדי נתן ריחו", "עזב לא נאמר, אלא נתן" (שבת פח:).

וכמו-בא בדבריו ז"ל בהתורה "תקעו ג" (ח"א ח), לענין שהצדיק יכול להזכיר את ישראל בקול כזה, שהוא בחינת 'קולו של משה', שעל-ידי-יזה יהפך עוונותיהם לזכיות, עד שכל העוונות יתהפכו ויעלו 'דיח-טוב', בבחינת: "נרדי נתן ריחו", וכו' כנ"ל. וזה בחינת: "פאהלים נטע ה'" וכו'.

וזהו (במדבר שם): "פארזים עלי מים" - בחינת 'בחי-הצדיק' שנקרא: "ארז אשר בלבנון" (מלכים-ב יד, ט; דברי-הימים-ב כה, יח), בחינת (תהלים צב, יג): "צדיק פתמר יפחה, פארז בלבנון ישגה", כי הכל בכחו.

לו.

(לקוטי-הלכות, חל-המועד ד, יב)
עקר התקון בשלמות, הוא ב'בית-המקדש', ועל-כן היה מצפה משה מיד לבוא לשם, כמו שכתוב (שמות טו, יז): "תבאמו ותטעמו בהר נחלתך".

אָבֵל בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים הַתְּגַרָּה בָּהֶם הַשָּׁטָן, וְהַחֲטִיאִים "חֲטָאָה גְדוֹלָה" (שמות לב, כא-ל"א), תִּכְפֹּף אַחֲרֵי קְבֻלַּת-הַתּוֹרָה, וְהִכְרַח מִשֶּׁה לְהַתְיַגֵּעַ בְּמַסִּירַת-נַפְשׁ עֲצוּם מְאֹד, וְהַתְּפַלֵּל תְּפִלוֹת הַרְבָּה, עַד שֶׁנִּתְרַצָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְיִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

וְאִז רָאָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: שְׂאִי-אֶפְשֶׁר לָהֶם לִכְנֹס וּלְבַנּוֹת 'בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ' מִיָּד. וְגַם רָאָה: שֶׁאֶפְלוּ בְּשִׁיבְנָסוֹ לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, וַיִּבְנוּ אֶת 'בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ', הוּא עֲתִיד לְחַרֵּב שְׁתֵּי פְעָמִים, וְהַגְּלוֹת יִתְאַרְךָ מְאֹד.

עַל-כֵּן חָמַל עָלֵינוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַקְּדִים לָנוּ רַפּוּאָה לַמְּכָה, וְצִוָּה לְיִשְׂרָאֵל: לְבַנּוֹת אֶת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כָּל הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ.

וּבָזָה הַפְּלִיא חֲסִדוֹ עִמָּנוּ, שֶׁלֹּמֵד לְמִשֶּׁה: לְהַמְשִׁיךְ תִּקּוּן נִפְלָא בָּזָה, שֶׁיִּהְיֶה כַּח לְהַמְשִׁיךְ 'קְדוּשַׁת הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ', גַּם בְּהוֹלְכֵם בְּמִדְבַּר שָׁמַיִם, מְקוֹם "נִחַשׁ וְשָׂרָף וְעַקְרָב" וְכוּ' (דְּבָרִים ח, טו).

וּבָזָה הַמְּשִׁיךְ תִּקּוּן לְדוֹרוֹת: שֶׁאֶפְלוּ בְּשִׁיחָרֵב הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ - יִהְיֶה לָנוּ כַּח לְהַמְשִׁיךְ 'קְדוּשַׁת הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ', עַל-יְדֵי 'בְּתֵי-כְנִסִּיּוֹת וּבְתֵי מִדְרָשׁוֹת' שֶׁאֵנוּ בּוֹנִין בִּימֵי הַחֲרָבָן, "שֶׁהֵם בַּחֲיִנַּת 'מִקְדָּשׁ מְעֵט', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יחזקאל יא, טז): 'כִּי הִפְּצוּתִים בְּגוֹיִם וְכוּ', וְאֵהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעֵט וְכוּ'" (מַגֵּלָה כט).

כִּי עֵקֶר הַכַּח לְהַמְשִׁיךְ 'קְדוּשַׁת הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ' עַל הַבְּתֵי-כְנִסִּיּוֹת וּבְתֵי-מִדְרָשׁוֹת' שֶׁאֵנוּ בּוֹנִין בְּחוּץ-לְאֶרֶץ בִּימֵי הַחֲרָבָן - הוּא עַל-יְדֵי 'קְדוּשַׁת הַמִּשְׁכָּן'.

שֶׁהַמְּשִׁיךְ מִשֶּׁה תִּקּוּן בָּזָה: לְהַמְשִׁיךְ כָּל 'קְדוּשַׁת הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ' בְּמִדְבַּר.

עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָנוּ כַּח גַּם עִתָּה, לְהַמְשִׁיךְ 'קְדוּשַׁת הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ' אַחֲרֵי הַחֲרָבָן, עַל-יְדֵי הַבְּתֵי-כְנִסִּיּוֹת וּבְתֵי-מִדְרָשׁוֹת'.

וְעַל-כֵּן תִּכְפֹּף בְּשַׁעַת 'הַקְּמַת-הַמִּשְׁכָּן', רִמְזוּ עַל הַחֲרָבָן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שמות לח, כא): "אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן, מִשְׁכָּן" - שֶׁדָּרְשׁוּ רַז"ל (שְׁמוֹת-רַבָּה לֵא, י; תַּנְחומָא מִשְׁפָּטִים יא): "מִשְׁכָּן בְּבִנְיָנוּ, מִשְׁכָּן בְּחֲרָבָנוּ".

כִּי עֵקֶר 'הַקְּמַת-הַמִּשְׁכָּן' הִיָּה בְּשִׁבְלֵ-זֶה: כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה כַּח לְיִשְׂרָאֵל, לְהַמְשִׁיךְ 'קְדוּשַׁת הַמִּשְׁכָּן', שֶׁהוּא 'קְדוּשַׁת הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ' - גַּם אַחֲרֵי הַחֲרָבָן, וְכַנ"ל.

וְזָה (בְּמִדְבַּר כד, ה): "מַה טָּבוּ אֵהְלִיךְ יַעֲקֹב", וּפִרְשׁ רַש"י עַל הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ: "מַה טָּבוּ" - אֵהְלֵ שִׁילָה וּבֵית עוֹלָמִים בְּיִשׁוּבָן וְכוּ'. "מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ" - אֵף כְּשֶׁהֵם חֲרָבִים וְכוּ'.

הֵינּוּ כַּנ"ל: כְּשֶׁהֵם חֲרָבִים, הֵם בְּבַחֲיִנַּת הַמִּשְׁכָּן - כִּי אִז אַחֲרֵי הַחֲרָבָן, אָנוּ מְמַשְׁיכִים 'קְדוּשַׁת הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ' עַל הַבְּתֵי-כְנִסִּיּוֹת וּבְתֵי-מִדְרָשׁוֹת, עַל-יְדֵי הַמִּשְׁכָּן, וְכַנ"ל.

כִּי גַּם עַל הַבְּתֵי-כְנִסִּיּוֹת וּבְתֵי-מִדְרָשׁוֹת, נֶאֱמַר גַּם-כֵּן: "מַה טָּבוּ אֵהְלִיךְ יַעֲקֹב" - כִּי הֵם "מִקְדָּשׁ מְעֵט". וְזֶה עַל-יְדֵי: "מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל" - דִּהְיִנוּ: עַל-יְדֵי 'קְדוּשַׁת הַמִּשְׁכָּן, וְכַנ"ל'.

לז.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, דָּם א, י)

עֵקֶר 'טְהַרַת-הַנֶּפֶשׁ' וְתִקּוּנָהּ, לְהַטְהַר לְגַמְרֵי מִן הַדְּמִיּוֹת-רָעִים, מְנַפֵּשׁ-הַבְּהִמִּיּוֹת' - הוּא עַל-יְדֵי בַחֲיִנַּת הַמַּיִם, בַּחֲיִנַּת הַתּוֹרָה' שֶׁזּוֹכִין עַל-יְדֵי 'צְמֵאוּךְ-הַנֶּפֶשׁ', שֶׁזֶּה עֵקֶר הַטְהָרָה'.

כי ה'תורה' מטרת את האדם, כמו שדרשו רז"ל (ברכות טז. על במדבר כד. ו): "בנחלים נטיו" - "מה נחלים מעלין את האדם מטמאה לטהרה, אף דברי-תורה מעלין את האדם מטמאה לטהרה".

לח.

(לקוטי-הלכות, חכירות וקבלנות ב, יב-יג - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פב, 'כי תצא למלחמה')

וזה בחינת 'ענין בלעם שהפך השם הקללה לברכה', כמו שכתוב (דברים כג. ו): "ויהפך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה, כי אהבך ה' אלקיך".

כי "בלעם חשב לקלל את ישראל חס-ושלום על-ידי 'חטא-העגל' - כמו שכתוב (במדבר כד. א): "וישת אל המדבר פניו", כמו שפרש רש"י ("בתרגומו" - והוא בתרגום-אונקלוס, יהונתן, וירושלמי).

כי על-ידי 'עבודה-זרה', מפרידין החיות הנמשך מבחינת 'פסדר', מבחינת מ"ה, ואזי הולך 'שלא-בפסדר', ואזי תוכל ה'קללה' חס-ושלום לחול.

כי עקר 'אחיזת הקללה' שהוא 'דינים', הוא על-ידי בחינת 'שלא-בפסדר'. וזה בחינת ה'קללה' שנתקללו מ'חטא אדם-הראשון'.

אבל השם-יתברך חמל על ישראל, והפך הקללה לברכה, כמו שכתוב: "ויהפך ה'" וכו' - "ויהפך" דיקא.

כי ברחמיו חמל על ישראל, והיה ממשיך חיות מבחינת מ"ה 'פסדר', לבחינת 'שלא-בפסדר'. ועל-ידי-זה נתהפך הכל 'פסדר', בבחינת 'פנים-בפנים'.

וזהו: "ויהפך" דיקא - שנתהפך בחינת 'שלא-בפסדר', שמשם השתלשלות

'אחיזת-הקללה' חס-ושלום, לבחינת 'פנים', לבחינת 'ברכה', כנ"ל.

וכל-זה היה על-ידי 'משה' - כי איתא שם במאמר הנ"ל (ח"ב פב): "שמשה היה יכל לקשר עצמו עם הפחות-שבפחותים, כי יש בחינת אלקות אפלו בדיוטא-התחתונה וכו'".

נמצא: שעל-ידי 'משה רבנו' על-יו-השלום, כל ישראל הם סמוכין תמיד להשם-יתברך, ואפלו פשהם חוטאים חס-ושלום וכו'.

וכל-זה על-ידי ה'תורה-הקדושה' שהמשיך משה לישראל וכו' - כי ה'תורה-הקדושה' יורדת אפלו למי שהוא בעמקי הקלפות, בשאול-תחתיות חס-ושלום. ומעוררת אותו ומקרבת אותו להשם-יתברך וכו'. ועל-ידי 'עסק-התורה', יכולין להתקרב להשם-יתברך אפלו משאול-תחתיות חס-ושלום וכו'.

ועל-כך על-ידי נתינת התורה-הקדושה, אין פח להקללה חס-ושלום, שתחול בישראל, אף-על-פי שחטאו בעבודה-זרה וכו'.

ומאחר שהשם-יתברך עמהם תמיד על-ידי ה'תורה-הקדושה', שהוא 'אחדותו יתברך' - על-כך לעולם אין פח בה'קללה', לחול עליהם חס-ושלום.

כי ה'תורה', היא בחינת 'חכמה' וכו', בחינת מ"ה, בחינת 'אד"ם'. ועל-ידי ה'תורה-הקדושה', לעולם נשפע החיות מבחינת מ"ה 'פסדר', לבחינת 'שלא-בפסדר', אף פשהם חוטאים לפניו, כנ"ל.

וזהו שאמר בלעם, אחר ששת אל המדבר פניו (במדבר כד. ה): "מה טבו

אֶהְלִיךָ יַעֲקֹב, מִ"ה' דִּיקָא - כִּי בִּרְכָם
מַעֲיֵן הַקְּלָלוֹת שְׂרָצָה לְקַלְלָם, כְּמוֹ
שְׂאֲמְרוּ רַז"ל (בְּרֵכוֹת טז).

הֵינּוּ שְׂאֲמָר: שְׂבַחֲנִית מִ"ה, שְׂמַשֵּׁם כָּל
הַטּוֹב וְהַבְּרָכָה, בְּחִינַת 'פְּסָדֵר' -
לְעוֹלָם מִשְׁפִּיעַ בָּהֶם עַל-יְדֵי "אֶהְלִיךָ
יַעֲקֹב", הֵינּוּ: עַל-יְדֵי 'אֶהְלִים' שְׂעוֹסְקִים
בָּהֶם בַּתּוֹרָה.

כִּי עַל-יְדֵי-יָזָה לְעוֹלָם הֵם מְקַשְׂרִים בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ בְּבַחֲנִית מִ"ה, שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַתּוֹרָה, וְעַל-יְדֵי-יָזָה הֵם תָּמִיד בְּבַחֲנִית
'פְּסָדֵר' וְכוּ', שְׂעַל-יְדֵי-יָזָה נִתְהַפֵּף הַקְּלָלָה
לְבָרְכָה, נִתְהַפֵּף דִּיקָא, כִּנ"ל.

וְזָה שְׂאֲמָר שָׁם (בַּמִּדְבָּר כד, ו): "כִּנְהָלִים
נָטִיו, כִּנְהָלִים נָטַע ה', כִּנְהָלִים עָלֵי
נְהָר" וְכוּ', כְּמוֹ שְׂדָרְשׁוּ רַז"ל (בְּרֵכוֹת טז): "מָה
נְהָלִים מַעֲלִין אֶת הָאָדָם מִטְּמֵאָה לְטָהָרָה,
אִם דְּבַר-יִתְוֹרָה מַעֲלִין אֶת הָאָדָם" וְכוּ'.

הֵינּוּ כִּנ"ל: כִּי הַתּוֹרָה מְקַרְבֶּת אֶת הָאָדָם
אֶפְלוּ מִעַמְקֵי הַטְּמֵאָה חֲסוּשָׁלוֹם,
וּמְטַהֶרֶת אוֹתוֹ וּמְקַרְבֶּת אוֹתוֹ לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ,
כִּנ"ל.

וְזָהוּ: "כִּנְהָלִים עָלֵי נְהָר" - כִּי עַל-יְדֵי
הַתּוֹרָה, הֵם לְעוֹלָם קְרוֹבִים אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ כִּנ"ל, וְאֵינָן נִפְסְקִין מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ
לְעוֹלָם, כְּמוֹ הַגֵּן שֶׁהוּא אֵצֶל הַנְּהָר, שֶׁהַפִּי
מִשְׁקִין אוֹתוֹ תָּמִיד, וְאֵינָן נִפְסְקִים מִמֶּנּוּ
לְעוֹלָם.

כְּמוֹ-כֵן הֵם מְקַשְׂרִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד עַל-
יְדֵי הַתּוֹרָה, וְתָמִיד נִמְשָׁךְ לָהֶם
הַחַיּוֹת, מִבְּחִינַת מִ"ה אָד"ם, שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַתּוֹרָה, כִּנ"ל.

וְזָה בְּחִינַת מָה שְׂפָרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק
(בַּמִּדְבָּר כב, יג): "וַיִּקָּם בַּלְעָם בַּבֶּקֶר",

וּפָרַשׁ רַש"י: "רַשָּׁע כָּבֵד קִדְמָה אַבְרָהָם,
שְׂנֵאֲמָר (בְּרֵאשִׁית יט, כז): וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם
בַּבֶּקֶר".

כִּי אַבְרָהָם הַשְּׂפִים בַּבֶּקֶר לְעַקֵּד אֶת יִצְחָק
בְּנוֹ, וְהָעֵקֶדָה הוּא בְּחִינַת 'הַמְתַּקֵּת-
הַדִּינִים'. כִּי 'אַבְרָהָם' - הוּא בְּחִינַת מִ"ה,
כְּמוֹכָא (זָהָר בְּרֵאשִׁית ד), בְּחִינַת 'חֶסֶד' 'כְּפָסָדֵר'.
וְיִצְחָק' - הוּא בְּחִינַת אֲבוֹרוֹת, בְּחִינַת 'שְׂלֵא-
כְּפָסָדֵר'.

וְ'אַבְרָהָם' עַל-יְדֵי הָעֵקֶדָה, קָשָׁר וְעַקֵּד
אֶת בְּחִינַת יִצְחָק, בְּחִינַת
'שְׂלֵא-כְּפָסָדֵר', לְבַחֲנִית אַבְרָהָם, בְּחִינַת מִ"ה
כְּפָסָדֵר. וְעַל-יְדֵי-יָזָה נִכְלָל 'שְׂלֵא-כְּפָסָדֵר'
בְּבַחֲנִית 'כְּפָסָדֵר' - כִּי נִכְלָל יִצְחָק בְּאַבְרָהָם
עַל-יְדֵי הָעֵקֶדָה.

וְזָאת הָעֵקֶדָה, עוֹמֶדֶת לְיִשְׂרָאֵל תָּמִיד
לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם, בְּכָל-עֵת שֶׁנִּתְרַחֲקִין
מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ עַל-יְדֵי חֲטָאֵיהֶם חֲסוּשָׁלוֹם.
וְעַל-יְדֵי-יָזָה אֵין שׁוֹם דִּין שׁוֹרָה עַל יִשְׂרָאֵל.
וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי-יָזָה נִתְבַטֵּל וְנִתְהַפֵּף הַקְּלָלָה
לְבָרְכָה, כִּנ"ל.

וְזָהוּ שְׂפָרַשׁ רַש"י: "רַשָּׁע כָּבֵד קִדְמָה
אַבְרָהָם, שְׂנֵאֲמָר: וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם"
וְכוּ'. כִּי עַל-יְדֵי הָעֵקֶדָה, נִמְתַּק וְנִכְלָל
'שְׂלֵא-כְּפָסָדֵר', בְּבַחֲנִית 'כְּפָסָדֵר', בְּבַחֲנִית מִ"ה,
וְעַל-יְדֵי-יָזָה נִמְשָׁכִין כָּל הַבְּרֵכוֹת לְיִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם-וָעֶד.

"וַיִּדַע דַּעַת עַלְיוֹן" (בַּמִּדְבָּר כד, טז)

לט.

(ח"א לו, ב)

'מִשָּׁה רַבְּנוּ הוּא 'כָּלֵל הַתְּגַלּוֹת-הַתּוֹרָה,
'שֶׁהוּא בְּחִינַת דַּעַת" (זָהָר פְּקוּדֵי רַכָּא.)

וכו'. ו"בלעם היה פנגד משה בקלפה, כמו שכתוב (במדבר כד, טז): "וידע דעת עליון" (זהר בלק קצג: עץ-חיים ש"ח פ"ד; ועוד).

גם אותיות 'בלע"ם' מרמזין: שהוא בקלפה פנגד התורה.

כי ב' - היא 'התחלת-התורה'. ול' - היא 'סוף-התורה'. וע' - פנגד 'ע' פנים'. ומ' - פנגד 'מ' יום שנתנה תורה'.

מ.

(ח"א מג)

הדבורים של רשע 'ברדעת', מולידים נאוף בהשומע - כי ה'זווגים' נמשכים מה'דעת', כמו שכתוב (בראשית ד, א): "והאדם ידע את הוה אשתו".

אף יש 'זווג-דקדשה' - הוא התקשרות לצדיקים ולתורה ולהשם-יתברך, זה נמשך מ'דעת-דקדשה'. ו'זווגים של עברה' - נמשכים מ'דעת-דקלפה'.

וה'דבור' הוא 'התגלות-הדעת' וכו'. וכשרשע מדבר ומוציא מפיו הבלים, מוליד אוירים ארסיים של נאוף, והשומע ממנו הדבורים, מכניס בגופו אלו האוירים.

ולפיכך ב'בלעם' "שהוא בחינות 'דעת-דקלפה'" (עץ-חיים ש"ח פ"ד; שער הפסוקים בלק), כמו שדרשו חז"ל (ספרי ברכה טז; במדבר-רבה יד, ט; זהר שמות כא: בלק קצג): על פסוק (דברים לד, י): "לא קם במשה וכו', "בישראל לא קם, אבל באמות קם, ומנו בלעם". כי "משה הוא דעת" (זהר פקודי רכא), "ולזה נקרא דורו דור דעה" (ויקרא-רבה ט, א).

ולכך "בשנטלו מואב עצה ממדין, אמרו להם: אין פחו אלא בפה"

(במדבר-רבה כ, ד; תנחומא בלק ג) - כי ה'פה' הוא 'התגלות-הדעת'.

"אמר מואב: אף אנו נבוא עליהם באדם שפחו בפה" (שם) - כי הוא גם-כן 'דעת-דקלפה', כמו שכתוב (קהלת ז, יד): "את זה לעמת זה עשה אלקים".

וזה שכתוב (במדבר כד, טז): "וידע דעת עליון", ודרשו רז"ל (ברכות ז): "שידע מתי הקדוש-ברוך-הוא פועם".

כי 'כשהדעת אינו בישוב' - אזי 'יש פעם', כמו שאמרו רז"ל (פסחים סו:): "כל הפועם חכמתו מסתלקת ממנו".

ו'כשהדעת שלם' - אזי 'אין פעם', כמו שכתוב (ישעיה יא, ט): "לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי מלאה הארץ דעה".

ו'בלעם' - היה מסתכל ב'דעת-דקלפה', שהוא 'מותרות של דעת עליון', וכשמשתנה, ידע שהקדוש-ברוך-הוא בכעס.

נמצא: ש'בלעם' הוא 'דעת-דקלפה', ועל-ידי 'דבוריו' הוליד 'אוירים ארסיים של נאוף' וכו'.

"אשורנו ולא קרוב" (במדבר כד, יז)

מא.

(ח"א נה, ד)

וזהו בחינת "פרה אדמה" (במדבר יט, ב), כמאמר הזהר (חקת קפ:): "פרה דקבילת משור".

"פְּרָה" - זֶהוּ בַחֲנִינַת 'תַּפְּלָה', בַּחֲנִינַת (הוֹשַׁע יד, א): "וּנְשַׁלְמָה פָּרִים שְׁפָתֵינוּ".

"דְּקָבִילַת מְשׁוֹר" - בַּחֲנִינַת 'הַסְתַּכְלוּת', לְשׁוֹן (בַּמִּדְבָּר כד, יז): "אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קָרוֹב".

כִּי עַל-יַדֵּי בַחֲנִינַת (תְּהִלִּים קכא, א): **"אִשָּׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים"** - נַעֲשֶׂה בַחֲנִינַת 'תַּפְּלָה', וְיִכּוֹל לְהַתְּפַלֵּל - כִּי לְבוֹ נִתְּפַשֵּׁט וְנִתְּיָשֵׁר מֵעַקְמֵימוֹתָו שְׁהִיָּה לוֹ קֶדֶם שְׂרָאָה 'צְדָקַת הַשָּׁם' - וְיִכּוֹל לְרֹאֹת לְמִרְחֹק, וְרוֹאֶה וּמְשִׁיג 'צְדָקַת הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ'.

"דֶּרֶךְ נוֹכַח מֵיַעֲקֹב וְקָם שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל"
(בַּמִּדְבָּר כד, יז)

מב

(ח"א ו, ז)

"שְׁלֹשָׁה דְבָרִים נִצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל, לְהַכְרִית זָרְעוֹ שֶׁל עַמְּלֶק, וְלִבְנוֹת לָהֶם בֵּית הַבְּחִירָה, וְלִמְנוֹת מֶלֶךְ" (סִנְהֶדְרִין כ:).

"לְהַכְרִית זָרְעוֹ שֶׁל עַמְּלֶק" - הִיא בַחֲנִינַת 'הוֹשַׁע', נִקְדָּה הַתַּחֲתוֹנָה שֶׁל הָאֱלֹהִים וְכוּ'.

"וְלִבְנוֹת בֵּית הַבְּחִירָה" - הוּא בַחֲנִינַת 'מִשָּׁה', נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁל הָאֱלֹהִים וְכוּ'.

"וְלִמְנוֹת מֶלֶךְ" - זֶה בַחֲנִינַת (תְּהִלִּים מז, ה): **"גָּאוֹן יַעֲקֹב"**, הוּא בַחֲנִינַת 'דְּקִיעַ', הוּא 'ו' שְׁבַתוֹךְ הָאֱלֹהִים, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (בַּמִּדְבָּר כד, יז): **"דֶּרֶךְ נוֹכַח מֵיַעֲקֹב"** - שְׁקָאֵי עַל "שִׁיקוּם מֶלֶךְ מֵיַעֲקֹב" (תַּרְגוּם-אוֹנֶקְלוֹס).

"וְדֶרֶךְ נוֹכַח" - הוּא בַחֲנִינַת 'דְּקִיעַ' שִׁישׁ בּוֹ 'פּוֹכְבִים וּמְזֻלּוֹת'.

וְהִינּוּ: "מֵיַעֲקֹב" - כִּי "יַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֱהָלִים" (בְּרֵאשִׁית כה, כז), בַּחֲנִינַת 'דְּקִיעַ', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (יִשְׁעִיָּה מ, כב): **"וַיִּמְתַּחֵם כְּאֱהָל"**, וְכוּ'.

(עֵינִ בַּפָּנִים אוֹת ה, עֵינִי הִדְרִקִיעַ).

מג

(ח"א ט, ב; ח"א קיב)

"יֵשׁ שְׁנַיִם-עֶשְׂרֵי שְׁבָטִים, כִּנְגַד שְׁנַיִם-עֶשְׂרֵי מְזֻלוֹת" (שְׁמוֹת-רַבָּה טו, ו), וְ"כָל שֶׁבֶט וְשֶׁבֶט, יֵשׁ לוֹ גִּסְחָא מִיַּחַדָּת וְשַׁעַר מִיַּחַד, לְכָנֶס דְּרֹךְ שָׁם תַּפְּלוֹתוֹ" (שַׁעַר-הַכְּפֻנּוֹת, דְּרוֹשֵׁי עֲלֵינוּ לְשַׁבַּח א).

וְכָל שֶׁבֶט, מְעוֹרֵר בְּתַפְּלוֹתוֹ פַּח מְזֻלוֹ שְׁבַשְׁנַיִם-עֶשְׂרֵי מְזֻלוֹת, וְהַמְזֵל מֵאִיר לְמַטָּה, וּמְגַדֵּל הַצְּמַח וְשֹׁאֵר דְּבָרָיו הַצְּרִיכִים אֵלָיו.

וְזֶה פִּרוּשׁ (בַּמִּדְבָּר כד, יז): **"דֶּרֶךְ נוֹכַח מֵיַעֲקֹב, וְקָם שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל"**. **"וְקָם"** - זֶה בַּחֲנִינַת 'עַמִּידָה', בַּחֲנִינַת 'תַּפְּלָה'.

כְּשִׁי-שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל עוֹמֵד לְהַתְּפַלֵּל - עַל-יַדֵּי-זֶה מְעוֹרֵר 'פּוֹכֵב', וְה'פּוֹכֵב' הוּא דוֹרֵךְ וּמַכָּה הַדְּבָרִים שִׁיגְדֻלוֹ.

כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה י, ז): **"אֵין לָךְ עֹשֶׁב מִלְּמַטָּה, שֶׁאֵין לוֹ פּוֹכֵב וּמְלֹאָךְ מִלְּמַעְלָה שֶׁמַּכָּה אוֹתוֹ וְאוֹמֵר לוֹ: 'גָּדֵל'."**

"וַיִּרְא אֶת עַמְּלֶק וְכוּ'. וַיִּרְא אֶת הַקַּיִנִּי וְכוּ', וַיֹּאמֶר אֵיתָן מוֹשְׁבֶךָ" (בַּמִּדְבָּר כד, כ-כא)

מד

(ח"ב ה, ד-יא-טו)

עַל-יַדֵּי 'נְפִילַת-הָאֱמוּנָה' - נַעֲשִׂין וְנִתְּחַזְקִין 'אֱמוּנוֹת-כְּפִזּוּת'.

וְכַן לְהַפְדֵּי: כְּשֶׁמַּעֲלִין וּמִתְקַנֵּין הָאֱמוּנָה -
 נְחַלְשִׁין וְנוֹפְלִין הָאֱמוּנוֹת-כּוֹזְבוֹת;
 וְחוֹזְרִין וְשׁוֹבִין הָעַבּוּרִים מֵאֱמוּנוֹת-כּוֹזְבוֹת
 שְׁלָהֶם, לְאֱמוּנַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְנַעֲשִׂים אֲרִיסִים
 - עַל-יְדֵי שְׁנִלְקָטִין וְנִבְרָרִין נְפִילַת-הָאֱמוּנָה
 שְׁמִשָּׁם יִנִּיקַת אֱמוּנָתָם וְכוּ'.

וּמִחֲמַת שְׂאֵלוֹ הָאֲרִיסִים נַעֲשִׂין מְלַקִּיטַת
 נְפִילַת הָאֱמוּנָה - עַל-פֶּן הֵם
 מְזִיקִין לְיִשְׂרָאֵל, וּמְכַנְּסִין אֲנָוֹת וְנֹאדָה
 בְּיִשְׂרָאֵל.

וְעַל-יְדֵי קְלָקוּל-הַמִּשְׁפָּט, עַל-יְדֵי
 רַבָּנִים וְדִינִים שְׂאִינָם בְּשָׂרִים,
 בְּחִינַת "מִשְׁפָּט מְעַקֵּל" (חֲבִיקוּק א, ד) - עַל-
 יְדִיזָה בָּא חֶסֶד וְשָׁלוֹם טְמֵאָה-הִידוּעַ'.

וְזֶה מְעַקֵּל אוֹתוֹת עַמְלִ"ק, שֶׁעַל-יְדֵיוֹ
 בָּא ה' טְמֵאָה הַנִּלְוָה, בְּבְחִינַת (דְּבָרִים כה,
 יח): "אֲשֶׁר קָרָה בְּדַרְךְ".

וְזֶהוּ (בַּמִּדְבָּר כד, כ"א): "וַיֵּרָא אֶת הַקִּינִי,
 וַיֵּרָא אֶת עַמְלִק" - שֶׁהֵם סְמוּכִים זֶה
 לָזֶה בַּתּוֹרָה - כִּי טְמֵאָה הֵנִי לְ, טְמֵאֹת
 עַמְלִק, בָּאָה עַל-יְדֵי אֲרִיסִים.

וְעַל-יְדֵי קְבוּץ הַתְּלַמִּידִים אֶצֶל הָרַב,
 נִתְקַבֵּץ וְנִתְלַקֵּט חֶלְקֵי-הָאֱמוּנָה.

וְעַל-פֶּן נִקְרָא לְמוֹד הָרַב עִם הַתְּלַמִּידִים:
 'יְשִׁיבָה' - עַל-שֵׁם קְבוּץ חֶלְקֵי-
 הָאֱמוּנָה. בְּחִינַת (שְׁמוֹת טז, לה): "אֶרֶץ נוֹשְׁבַת"
 וְכוּ' - כִּי הָרַב מְשַׁגֵּיחַ עַל חֶלְקֵי-הָאֱמוּנָה
 שֶׁל כָּל-אֶחָד לְקַבֵּץ וּלְהַעֲלוֹתָם וְכוּ'.

וְעַל-פֶּן הָאֲרִיסִים שֶׁנַּעֲשִׂין עַל-יְדֵי קְבוּצֵי
 הָאֱמוּנָה כִּנְל, נִקְרָאִים עַל-שֵׁם
 'יְשִׁיבָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר כד, כ"א): "וַיֵּרָא
 אֶת הַקִּינִי, וַיֵּאמֶר 'אֵיתָן מוֹשֶׁבֶד'".

וְזֶהוּ: "אֵיתָן" [בַּהֲפוּךְ אֲתוֹנוֹן] תַּנִּי"א דְּמַסִּיעַ
 לָךְ" [וְעֵלָה אֲתָמֶר אֵיתָן מוֹשֶׁבֶד] (תְּקוּנֵי-זִהָר
 מד, זִהָר פִּנְחָס רַלח, תַּצָּא רַעַט) - כִּי לְמוֹד
 הַיְשִׁיבָה הוּא מְסִיעַ לְאֲרִיסִים, כִּי הֵם נִתְגַּבְּרִין
 עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַיְשִׁיבָה.

כִּי עַל-יְדֵי רַבֵּי עִם תְּלַמִּידִים שֶׁהוּא
 בְּחִינַת 'יְשִׁיבָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂין
 אֲרִיסִים, עַל-יְדֵי שְׁנֵת-קַבְּצִין וְנִתְלַקֵּטִין חֶלְקֵי-
 הָאֱמוּנָה.

"ראשית גוים עמלק" (בַּמִּדְבָּר כד, כ)

מה.

(ח"א י, י)

"וְאֵלֶּה מוֹסֵיף עַל הָרֵאשׁוֹנִים" (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה
 ל, ג), בְּחִינַת 'תּוֹסֵפוֹת' וְרַבּוּי,
 בְּחִינַת 'אַוָּה', 'עֲבוּדָה-זָרָה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
 (דְּבָרִים ז, ז): "לֹא מִרְבֶּכֶם הִשְׁקָה", שֶׁפְּרוּשׁוֹ:
 'אַוָּה'.

וְזֶה בְּחִינַת: "מוֹסֵיף עַל הָרֵאשׁוֹנִים",
 שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הֶמְן-עַמְלִק', כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר כד, כ): "רֵאשִׁית גוֹיִם עַמְלִק".
 וְתַקּוּנוֹ: עַל-יְדֵי הָרוּחַ שֶׁל הַצַּדִּיק (עֵינן בְּפָנִים).

מו.

(ח"א ל, ו; ח"א קלה)

'אַגָּג' מְלָכוֹת עַמְלִק - הוּא כְּלֻמַּת הָאֲרַבַּע
 מְלָכוֹת דְּסִטְרָא-אַחְרָא, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר כד, כ): "רֵאשִׁית גוֹיִם עַמְלִק".

מז.

(ח"א נו, ה)

כְּנָגַד מְלָכוֹת-דְּקַדְשָׁה, יֵשׁ מְלָכוֹת-
 הַרְשָׁעָה, הֵינּוּ: מְלָכוֹת הֶמְן-

עֲמֶלְקִי, כְּמֵה שְׁכַתּוֹב (במדבר כד, כ): "ראשית גוים עמלק".

מת.

(ח"ב ח, ב-ג)

כְּשֶׁהִסְטֵרָא אַחְרָא יוֹנְקַת מִהֲרַחֲמָנוּת, מ'פגם-הדעת' - הינו: 'דעת דסטרא-אחרא' ש'יונק על-ידי נפילת הדעת דקדושה', בבחינת (בראשית ג, א): "והנחש היה ערום" - אז נפגם ה'רחמנות', ונעשה 'פעם ואכזריות'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִקְטָן ה'דעת'. ואז מתגבר 'תאוות-נאוף' חסו-שלום.

וְעֲמֶלְקִי - טמא את ישראל בפגם 'תאוות-נאוף', כמו שכתוב (דברים כה, יח): "אשר קרה בדרך". כי 'עמלק' יונק מבחינת ה'דעת', בבחינת (במדבר כד, כ): "ראשית גוים עמלק", בחינת: "והנחש היה ערום". וזה בחינת 'מלחמת עמלק' וכו'.

"ואחריתו עדי אבד" (במדבר כד, כ)

מט.

(חיי-מוהר"ן תט)

אָמַר: שִׁיבוֹלִין לְהַפִּיר בְּהַפְּנִים שֶׁל הָאָדָם, אִם לָמַד 'מוֹרֵה-נְבוֹכִים'. בְּלוֹמַר: שֶׁהַפְּנִים שֶׁל הַלּוֹמֵד זֶה הַסֵּפֶר, נִשְׁתַּנָּה לְהַרְעוֹ, כִּי בּוֹדָאֵי הוּא אוֹבֵד 'צֶלֶם-אֱלֹקִים' פְּנִיִם-דְּקַדְשָׁה' עַל-יְדֵי-זֶה.

וּכְמוֹ שֶׁרוֹאִין בְּחוּשׁ: שֶׁרָבַם כָּכֶלֶם שְׁעִסְקוּ בְּזֶה הַסֵּפֶר בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ, נַעֲשׂוּ אֲפִיקוֹרְסִים גְּמוּרִים, וְהֵם חֲשׂוּדִים עַל כָּל עֵבְרוֹת שְׁבַת־וֹרָה.

כִּי זֶה הַסֵּפֶר, וְכֵן שָׁרְ סִפְרֵי הַמְּחַקְרִים - עוֹקְרִים אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מְאֻמּוֹנֵת-יִשְׂרָאֵל, וּמְתוֹרַתְנוּ-הַקְּדוּשָׁה, וּמִהַשְׁמֵ-יְתַבְרָה, "וְאַחֲרֵיתוֹ עַדִּי אֲבָד" (במדבר כד, כ).

"והמה בכים פתח אהל מועד" (במדבר כה, ו)

בכין וקורין את שמע. (תרגום יונתן)

נ.

(ח"א לו, א-ב-ג)

ע' פְּנִים שֶׁל תּוֹרָה, הֵם פְּנֵגֵד ע' לְשׁוֹן. וְזֶהוּ כָּלֵל: שֶׁכָּל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל קֹדֶם שִׁישׁ לָהּ הִתְגַּלּוֹת בְּתוֹרָה וּבַעֲבוּדָה, מְנַסִּין וּמְצַרְפִּים אוֹתָהּ בְּגַלּוֹת שֶׁל ע' לְשׁוֹן - בְּתַאוּוֹתֶיהָ. וְכָלֵלוֹת ע' לְשׁוֹן, הִיא 'תַּאוּוֹת-נְאוּף'.

וּלְפִיכֹךְ "כְּשִׁקוּרִין פְּסוּק רֵאשׁוֹן שֶׁל 'קְרִיאַת-שְׁמַע', צְרִיךְ לְהַעֲצִים עֵינָיו" (בְּרֻכּוֹת יג: שֶׁלְחַן-עֲרוּף אוֹרְחֵי-חַיִּים סא, ה; פְּרִי-עֵצֵי-חַיִּים שֶׁעַר קְרִיאַת-שְׁמַע פ"ו), בְּבַחֲיִנַת: "עוֹלֵמֵתָא שְׁפִירְתָּא דְלִית לָהּ עֵינִין" (זֵהר מִשְׁפָּטִים צה; פְּרִי-עֵצֵי-חַיִּים ש"ס).

כִּי תִקּוֹן הַרְהוּרֵי זְנוּת: שִׁיאֲמַר "שְׁמַע" וְ"בְרוּךְ שֵׁם". כִּי 'תַּאוּוֹת-נְאוּף' בָּאָה מ'עֲבִירַת-דָּמִים', הֵינוּ: מ'טְחוּל', לִילִית', שְׁפָחָה בִישָׂא, אֲמָא דְעַרְבֵי-רַב, מְלָכוֹת-הַרְשָׁעָה' (תַּקּוּנֵי-זֵהר נב. קמ. תַּקּוּנֵי-זֵהר-חֲדָשׁ; וְעוּד). וּמְלָכוֹת-אֲדִשְׁמִיא' הוּא בְּבַחֲיִנַת 'גְּבִירְתָּא, "אֲשֶׁה יִרְאֵת ה'" (מִשְׁלֵי לא, ל), וְכו'.

וּכְשֶׁמְקַבֵּל עָלָיו 'עַל מְלָכוֹת-שְׁמַיִם' בְּאֵלוֹ הַפְּסוּקִים:

(א) כּוֹלֵל נִשְׁמָתוֹ בִּי"ב שְׁבַטֵי יָהּ - כִּי בְּשָׁנֵי פְּסוּקִים אֵלוֹ יֵשׁ י"ב תַּבוּת, נֶגֶד י"ב שְׁבַטֵי יָהּ, וּמ"ט אוֹתִיוֹת פְּנֵגֵד מ"ט אוֹתִיוֹת שְׁבַשְׁמוֹת שְׁבַטֵי יָהּ.

(ב) ומפריש נשמתו מנשמת ערב־רב,
הבאים מ"אשה זונה, שפחה בישא,
שהיא בבחינת (בראשית טז, ח): "מפני שרי
גברתי אנכי ברחת", שהתאווה בורחת
ונפרדת ממנה.

ואם אינו משתדל לגרש ה"אשה זונה" –
אזי הוא בבחינת (משלי ל, כג): "שפחה
תירש גברתה".

וזוה בחינת 'סגירת עינים' בשעת 'קבלת
על מלכות-שמים' – להורות: שעל-
ידי 'קבלת על מלכות-שמים', הוא בבחינת:
"עולימתא שפירתא דלית לה עינין" –
שהיא התאווה שכוללת המדות-רעות של ע'
[ע"ן] לשונות.

וכל-זה: כשיש לו לאדם הרהור באקראי
בעלמא, אזי די לו באמירת שני
פסוקים הנ"ל. אבל אם הוא חסוֹש־לום רגיל
בהרהור של התאווה הפלילית – אזי צריך
גם-כן להוריד דמעות בשעת 'קבלת מלכות
שמים' וכו'.

וזוה שתרגם יונתן על פסוק (במדבר כה, ו):
"והמה בכים פתח אהל מועד",
"בכין וקורין את שמע" – וזה לא עשו,
אלא כדי להנצל מהרהור של אשה זונה,
שהיא קלפה הקודמת לפרי, ולבוא
ל'התגלות-התורה'.

"וירא פינחס וכו' ויקם מתוך העדה ויקח
רמח ביזו. ותעצר המגפה" (במדבר כה, ז-ח)
"ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה"
(תהלים קו, ל)

"ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה" (תהלים קו, ל).
ואמר רבי אלעזר: "ויתפלל" לא נאמר, אלא
"ויפלל", מלמד: שעשה פלילות [דין] עם קונו –

בא וחבטן [זמרי ופזבי] לפני המקום, אמר לפניו:
רבוננו של עולם, על אלו יפלו עשרים וארבעה
אלף מישראל? דכתיב (במדבר כה, ט): "ויהיו המתים
במגפה ארבעה ועשרים אלף". (סנהדרין מד.)

כשראה פנחס שמבקש לכלותו, חבטן [זמרי
ופזבי] בקרקע, ועמד והתפלל וסלקו (המגפה), הדיא
הוא דכתיב (תהלים קו, ל): "ויעמד פינחס ויפלל"
– שהוא עושה את הדין, שנגאמר (שמות כא, כב):
"ונתן בפללים". (במדבר רבה כ, כה; תנחומא בלק כא)

תא חזי: פנחס קאים קמי דינא תקיפא דיצחק,
וסתים פרצה, בגין כך אטלים לגבי פנחס רזא
דיצחק. קם קמי פרצה דכתיב (תהלים קו, ל):
"ויעמוד פנחס ויפלל". קם בפרצה קמי דינא
דיצחק, בגין לאגנא עליהו דישראל. ובגין דא
פליל דא ודא בחושבנא. פינח"ס במנין יצח"ק.
(זהר פנחס רלו.)

נא.

(ח"א י, ט)

"ואנחה ברישה דרמחא" (בבא-בבא עד).
"רמ"ח (במדבר כה, ז), דא רוח
מ"ם" (זהר פנחס רלו), שהוא "מארבע רוחות
באי הרוח" (יחזקאל לז, ט).

כי "המ"ם היא ארבע רוחות" (זהר שם),
שהיא בחינת 'רוח הצדיק' "דנשב בידין
ורגלין" (תקוני-זהר נג).

ו'ראש הרמח' – הוא ה'צדיק', "כי מפניו
תוצאות הרוח" (לשון הפסוק במשלי ד,
כג – עין ח"א תורה ח), כמו שכתוב (במדבר כז, יח):
"איש אשר רוח בו".

נב.

(ח"א לח, ז)

ה'תפלה' נקרא 'עמוד', על-שם (תהלים קו,
ל): "ויעמד פינחס".

נג.

(ח"א עה)

בחינה זאת של 'ברור הניצוצות', נעשה
בכל יום עד ביאת המשיח, עד

שיתקיים (זכריה יד, ד): "ועמדו רגליו ביום
ההוא על הר הזיתים".

כי עקר 'תקון הניצוצות' הוא בבחינת
'רגלין'. כי 'תורה ותפלה' הם בבחינת
'עמידה', שהוא בבחינת 'רגלין'.

'תורה' - כמו שכתוב (דברים ה, כז): "ואתה
פה עמד עמדי". וכתיב (שמות יט,
יז): "ויתיצבו בתחתית ההר".

ו'תפלה' - כמו שכתוב (תהלים קו, ל):
"ויעמד פינהם ויפלל". (עי' עוד
בפנים).

נד.

(ח"ב ח, ב-ג-יב)

"עקר התפלה היא רחמים ותחנונים"
(אבות פ"ב מ"ג), ועקר ה'רחמים' תלוי
ב'דעת'.

וכשהסטרא אחרא יונקת מה'רחמנות',
מ'פגם-הדעת' - נפגם
ה'רחמנות', ונעשה 'פעם ואכזריות'.

ועל-ידי-זה נקטן ה'דעת' וכו'. ואז
מתגבר 'תאות-נאוף' הס'
ושלום וכו'.

ואז אי-אפשר להתפלל בבחינת 'רחמים
ותחנונים', ואז ה'תפלה בבחינת דין'.
ואז הסטרא-אחרא בולעת את התפלה הס'
ושלום.

ואז כשיש פגם 'תאות-נאוף', שאז
ה'תפלה בבחינת דין', והסטרא-אחרא
בולעת אותה - צריכין 'בעל-ב' גדול'
שיוכל להתפלל 'תפלה בבחינת דין'.

כמו 'פינהס' בעת שקנא על 'מעשה
זמרי', שהצרך להתפלל 'תפלה

בבחינת דין', כמו שכתוב (תהלים קו, ל):
"ויעמד פינהם ויפלל".

ו'דרשו רז"ל (סנהדרין מד.): "שעשה
פלילות [דין] עם קונו" - כי קנא
על 'מעשה זמרי', שהוא בבחינת (איוב לא, יא):
"כי היא זמה והוא עון פלילים", הינו:
שהוא עוון שצריכין לזה 'תפלה בבחינת
דין', שהוא בבחינת 'פלילים'.

והסטרא-אחרא רוצה לבלע גם התפלה
הזאת - אך היא עומדת
ב'בית-הבליעה שלה', ומכרחת על-ידי-זה
להקיא כל מה שבלעה, כל הקדשות של
ה'דעת' וה'רחמנות' וה'תפלות' שבלע,
בבחינת (איוב כ, טז): "חיל בלע ויקאנו".

ולא די שהוא מקיא ומוציא כל הקדשה
שבלע, אף גם מכרח להקיא ולהוציא
'עצמות החיות שלו' ממש, מקרבו ומבטנו,
בבחינת (שם): "מבטנו ירשנו אל".

וזהו בבחינת 'צרים' שמתגדין - שהיו
תחלה מ'עצמות הסטרא-אחרא'
ממש, ועכשו חוזרין אל הקדשה.

ועל-ידי ה'צרים' שמתגדין - נתרבה
ונתגדל כבודו יתברך.

וזה בבחינת ה'ראה' - כי זה ה'בעל-ב'ח'
הנ"ל שמתפלל 'תפלה בבחינת דין',
שעל-ידי-זה מוציא כל הקדשה מהסטרא-
אחרא, בבחינת "ויעמד פינהם ויפלל", הוא
בבחינת (משלי כה, יג): "ציר נאמן לשלחיו", כי
הוא מוסר נפשו בשביל ישראל.

וזה בבחינת ה'ראה', בבחינת (שם): "פצנת
שלג ביום קציר בן ציר נאמן
לשלחיו" - ו'צנה וקרירות' הוא בבחינת
ה'ראה' וכו'.

"עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה זְמָרִי, וּמִבְקֵשׁ שָׂכָר כְּפִינְחָס"
(סוֹטָה כב:)

קכו): **"שִׁבְתָּ - שִׁי"ן ב"ת, תִּלְתַּת גְּזֵינִין דְּעִינְא'**
וְבִת-עֵינִי", בְּחִינַת 'עֵינֵי-הַשָּׁכֶל'.

נִמְצָא: 'שִׁבְתָּ נִקְרָא: 'עֵינִי לְרֵאוֹת'. (עֵינִי
לְקוּטֵי-מוֹהָרֵן ח"ב סז).

וְזֶה שֶׁאָמַר מֹשֶׁה (שְׁמוֹת כז, כט): 'רְאוּ כִי ה'
נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת וְגו', שָׁבוּ אִישׁ
תַּחְתָּיו, אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי."

"רְאוּ כִי ה' נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת" - דְּהֵינּוּ:
כְּשִׁישׁ לָכֶם בְּחִינַת 'שַׁבָּת', אִז תִּרְאוּ
וְתִתְּבוֹנְנוּ הֵיטֵב: "הֵיכָן הַמְּקוֹם שֶׁאַתֶּם שָׂם!"
- שְׁלֹא תִהְיוּ "עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה זְמָרִי,
וּמִבְקָשִׁים שָׂכָר כְּפִינְחָס".

עַל-כֵּן: "שָׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו" - הֵינּוּ: כָּל
אֶחָד וְאֶחָד יִחְשַׁב בְּעֵינֵי עֲצֻמוֹ
לְלֹא כְּלוּם, הֵינּוּ: שִׁיחְשַׁב בְּעֵינֵי עֲצֻמוֹ,
בַּמְדְּרָגָה הַפְּחוּתָה שֶׁהוּא 'תַּחַת מְדְרָגָתוֹ'. (עֵינִי
לְקוּטֵי-מוֹהָרֵן ח"א יד, ה; וח"א עט).

וְאִם אֵין אַתָּה יָכוֹל לָבֵא לְיַדֵי עֲנָוָה זֹ -
עַל-כֵּן-כְּפִינְחָס: "אֵל יֵצֵא אִישׁ
מִמְּקוֹמוֹ" - הֵינּוּ: שְׁלֹא יֵהָא "עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה
זְמָרִי, וּמִבְקֵשׁ שָׂכָר כְּפִינְחָס".

עַל-יַדֵי נְתִינַת הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, נִתְגַּדַּל 'בְּלַעַם'

כְּשֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, הָיָה קוֹלוֹ הוֹלֵךְ מִסוּף
הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְכָל מַלְכֵי עוֹבְדֵי-כוֹכָבִים,
אֲחֻזְתָּן רַעְדָה בְּהִיכָלֶיהֶן, וְאָמְרוּ שִׁירָה וְכו'.
נִתְמַבְצָר בְּלֵם אֲצֵל בְּלַעַם הַרְשָׁע וְאָמְרוּ לוֹ: מַה
קוֹל הַקּוֹל אֲשֶׁר שִׁמְעֵנּוּ? שְׂמָא מִבּוֹל בָּא
לְעוֹלָם? "ה' לִמְבּוֹל יֵשֵׁב" (תְּהִלִּים כט, י)? וְכו'.
אָמַר לָהֶם: "וַיֵּשֶׁב ה' מִלֶּךְ לְעוֹלָם" (שָׁם), כִּבְר
נְשִׁבַע-הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאִינוּ מִבִּיא מִבּוֹל
לְעוֹלָם וְכו' וְכו'.

נ.ה.

(ח"א עט)

"שָׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו" (שְׁמוֹת טז, כט) - הֵינּוּ:
'תַּחַת מְדְרָגָתוֹ', שְׁפָל מִמָּה שֶׁהוּא.

וְעַל-כֵּן-כְּפִינְחָס: "אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ"
(שָׁם) - הֵינּוּ: **'לְמַעַלָּה**
מִמְדְּרָגָתוֹ, כְּגוֹן (סוֹטָה כב:): "עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה
זְמָרִי, וּמִבְקֵשׁ שָׂכָר כְּפִינְחָס". (עֵינִי בְּקִטְעַת הַבָּא
הַתּוֹרָה רַב לָכֶם).

נ.ו.

(הַתּוֹרָה רַב לָכֶם) - בְּהוֹסְפוֹת מִפְּתַבְיָד
רַבְּנֵינוּ ז"ל, הַנִּדְפָּס בְּסוּף הַסֵּפֶר)

הָ'עוֹלָם-הַבָּא' נִקְרָא 'שַׁבָּת', וְגַם בְּ'שַׁבָּת'
נִפְתַּחֵין 'שַׁעְרֵי בֵינָה',
לְהִתְּבוֹנֵן הָאָדָם בְּעֲצֻמוֹ: "הֵיכָן הַמְּקוֹם אֲשֶׁר
הוּא עוֹמֵד"!

כִּי ב'חֹל' - מְשַׁקֵּעַ בְּטְרָדוֹת, וְאִינוּ יָכוֹל
לְהִתְּבוֹנֵן הֵיטֵב הַדָּק.

אָבֵל אִם יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת 'שַׁבָּת' - בְּחִינַת
'עוֹלָם-הַבָּא', בְּחִינַת 'הִתְּבוֹנְנוֹת' -
שִׁיתְּבוֹנֵן בְּעֲצֻמוֹ: "הֵיכָן הַמְּקוֹם שֶׁעוֹמֵד
שָׂם"! - שְׁלֹא יִהְיֶה **"עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה זְמָרִי,**
וּמִבְקֵשׁ שָׂכָר כְּפִינְחָס" (סוֹטָה כב:) - שְׂאִינוּ
מִבֵּין הַמְּקוֹם שֶׁהוּא עוֹמֵד.

כִּי לְפַעְמִים עוֹמֵד בַּמְדְּרָגָה הַפְּחוּתָה
שְׁבָכְלָם, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁעוֹמֵד בְּמְקוֹם גָּדוֹל
- אִזִּי אִינוּ נוֹפֵל בְּגִדְלוֹת, וְאִינוּ מְבַקֵּשׁ "שָׂכָר
כְּפִינְחָס".

וּבְשִׁבְלֵי-זֶה נִקְרָא בְּחִינַת 'שַׁבָּת' - כִּי
בְּ'שַׁבָּת' יָכוֹל לְהִתְּבוֹנֵן
בְּעֲצֻמוֹ. וְגַם אֵיתָא בְּזֵהרֵי-הַקְּדוֹשׁ' (תַּקּוּנֵי-זֵהר

החדושים שמגלה הצדיק הגדול, והוא עומד עצמו על איזה פסוק, ואומר להם מה שאומר.

- רבנו ז"ל עוסק להכניע 'בלעם הרשע' -

נח.

(חיי-מוהר"ן רמד)

פעם-אחת ספר רבנו ז"ל לפני בדרך קבלנא, על גדל היסורים שיש לו: "שהוא מכרח לחשב במחשבתו בכל יום, את 'בלעם', בתוך תפלתו". ולא ספר יותר.

והמובן מדבריו בפשיטות: "שהוא צריך בכל יום בשעת התפלה, להכניע את 'בלעם הרשע', לבטל טמאתו מן העולם".

[לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, צב: על-פן "הצדיקים אמתיים לוחמים עדין בכל יום בתפלתם עם בלעם הרשע" (חיי-מוהר"ן רמד), לבער ולעקר רשם השארת זממתו הרעה ודעותיו הרעים מן העולם.

פי הכל תלוי זה בזה - שעל-ידי "מצח אשה זונה" (ירמיה ג, שהיא 'תאנה הנ"ל, על-ידי-זהה כל הקלקולים של הרוצים לילך בדרך-הקדש, שעקר עומד פנגדם 'תאנה זאת', "ששם עקר הנסיון והבחירה" (שיחות-הר"ן קטו: ועוד).

אבל אף-על-פי-כן, בכת קדשת נפש איש הישראלי, היו מתגברים כנגדו, וסוף-כל-סוף היו חוזרים בתשובה, אפלו אלו שנכשלו בזה מאד מנעוריהם, כי אף-על-פי-כן ה'יה הטוב מתגבר סוף-כל-סוף, עד שהיו חוזרים בתשובה.

אבל הקלקול - על-ידי בני-אדם החולקים, שיש בהם כמה וכמה פתות ובחינות, וכלם יונקים זה מזה וכו'.

ומה קול ההמון הזה ששמענו? - אומר להם: חמדה טובה יש לו בבית-גנזיו, שהיתה גנוזה אצלו תתקע"ד דורות קדם שנברא העולם, ובקש לתנה לבניו, שנאמר (שם פסוק י): "ה' עז לעמו יתן". מיד פתחו כלם ואמרו (שם): "ה' יברך את עמו בשלום". (זבחים קטז).

נז.

(ח"ב נז)

כשצדיק גדול אמתי מגלה תורה, חדושים נפלאים ונוראים - הוא טובה להקטנים במעלה, שעל-ידי-זהה נתגדל הקטן במעלה, שהכל רצים ובאים אליו. וגם בהפטר-אחרא נתגדל אחד על-ידי-זהה.

כמו שמצינו ב'בלעם' (זבחים קטז): "כשנתן השם-יתברך את התורה לישראל, באו כל האמות לבלעם".

ובאו אליו כל העולם, ועמד עצמו על איזה פסוק ואמר להם תורה. פי אז כשבאו אליו, שאלו אותו מה ששאלו: "ה' למבול ישב"? (תהלים כט, י), והוא עמד על פסוק, והשיב להם: "ה' עז וכו'" (שם שם, יא).

נמצא: שעל-ידי נתינת התורה לישראל נתגדל בלעם.

וכן בישראל בעצמן שהם בקדשה, ואינם באים חסו-שלום ל'בלעם' וכיוצא בו.

אך כשצדיק גדול אמתי מגלה חדושים, ונעשה רעש גדול, שזה מגלה חדושים נוראים כאלו - אזי כלם מתקבצים ובאים לאיזה קטן במעלה, ונאספים אצלו לשמע ממנו, מחמת הרעש שנעשה על-ידי

הַפְטַרַת פְּרַשְׁת בַּלַּק

”שִׁמְעוּ הָרִים אֶת רִיב ה'” (מִיכָה ו, ב)

א. (ח”א מח)

כְּשִׁלְשׁוֹנוֹת שָׁל עֲבוּ”ם גּוֹבְרִים חֹס־
וְשָׁלוֹם, אָזִי ה' שְׂכִינָהּ הִיא
רִיב' עִם 'קֹדֶשׁ אֲבִירֵי-הוּא', כְּמוֹ שְׂכַתוֹב
בְּתַקּוּנִים (תַּקּוּנֵי-זֶהַר מִד: - עַל מִיכָה ו, ב): ”שִׁמְעוּ
הָרִים רִיב' - דְּאִיְהִי רִיב עַל בְּנֵהָא
בְּגִלְוֹתָא”.

כִּי ”בְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל אִיְהִי רִיב” (שם מה: -
שְׁנַת-הַפָּדָה אֶתְּוֹן רִיב' ב' וְנַעֲשֶׂה רִיב”.

וְעַקֵּר אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, עַל-יַדִּי ”כַּח
מַעֲשִׂיו”, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (תַּהֲלִים קִיא, ו):
”כַּח מַעֲשִׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ, לְתַת לָהֶם נַחֲלַת
גּוֹיִם”.

אָבֵל כְּשִׁפְחָה הָזָה וְכוּ', נִפְגָּם - אָזִי גּוֹבְרִים
אֲמוֹת-הָעוֹלָם, גּוֹבֵר ”יִמִּין שְׂקֵר”
(תַּהֲלִים קַמֵּד, ח), וְנַעֲשֶׂה מִ”רִיב” רִיב' - אָזִי
”אִיְהִי רִיב עַל בְּנֵהָא, שְׁגָלוֹ מִשְׁלַחַן אֲבִיָּהֶם
וּמֵאֲרָצָם יִצְאוּ”.

לְיִשְׂרָאֵל: דַּעוּ בְּמָה צְדָקוֹת עֲשִׂיתִי עִמָּכֶם, שִׁלָּא
כְּעַסְתִּי בִּימֵי בַלְעָם הַרְשִׁיעַ, שְׂאֵלְמָלִי כְּעַסְתִּי,
לֹא נִשְׁתַּיֵּד מִשׁוֹנְאֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׂרִיד וּפְלִיט.
(פְּרָכּוֹת ז. סְנֵה־דְרִין קַה: עֲבוּדָה-זָרָה ז:)

ב. (סְפָר־הַמִּדּוֹת, דַּעַת א)

פְּעָמִים הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבִיא עַל
הָאָדָם דְּבָרִים - פְּדֵי שִׁיבִין
מֵהַדְּבָרִים, רַחֲמָנוּתוֹ וְאֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

[הַרְבַּ מִטְשַׁעְהֲרִין ז' ל צִנָּן לְפָסוּק הַנ"ל (מִיכָה ו, ה): ”עַמִּי
זָכַר נָא מַה יַעֲזֵ בַלַּק וְגו', וּמָה עָנָה אֹתוֹ בַלְעָם וְגו', לְמַעַן
דַּעַת צְדָקוֹת ה'”].

ג. (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, בְּרַפְת־הַשְּׁחַר ה, עג - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מִזְהַר”ן ח”ב ד, וְאֵת הַעֲבָרִים)

’בַּלַּק’ וְ’בַלְעָם’ - הֵם בְּחִינַת ’חֵיוֹת-רַעוּת’
וְ’מִצַּח-הַנְּחָשׁ’, שְׂרוּצִים לְהַתְגַּבֵּר
בְּכָל-פַּעַם בְּנֶגֶד יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשׁ, עַל שֶׁהֵם
חֲזָקִים בְּאֲמוּנַת-הַרְצוֹן.

וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת הִיָּתָה אִז עַת צָרָה גְדוֹלָה
לִיעֲקֹב מְאֹד, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (מִיכָה ו,
ה): ”עַמִּי זָכַר נָא: מַה יַעֲזֵ בַלַּק מִלְּךָ מִזְאָב,
וּמָה עָנָה אוֹתוֹ בַלְעָם בֶּן בְּעוֹר” וְכו'.

ד. (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, נְשִׂיאַת-כַּפִּים ה, יב)

וְעַל-כֵּן הָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּאֵמַת בְּסַפְנָה גְדוֹלָה
אִז כְּשִׁשְׁלַח בַּלַּק אַחַר בַּלְעָם. כִּי
ה'דְּבוּר' יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, בֵּין
בְּקַדְשָׁה בֵּין לְהַפָּדָה חֹס־וְשָׁלוֹם.

”עַמִּי זָכַר נָא: מַה יַעֲזֵ בַלַּק מִלְּךָ מִזְאָב,
וּמָה עָנָה אוֹתוֹ בַלְעָם בֶּן בְּעוֹר, לְמַעַן דַּעַת
צְדָקוֹת ה'” (מִיכָה ו, ה)

וְהִינּוּ דְאָמַר לְהוּ נְבִיא לְיִשְׂרָאֵל: ”עַמִּי, זָכַר נָא:
מַה יַעֲזֵ בַלַּק מִלְּךָ מִזְאָב, וּמָה עָנָה אוֹתוֹ בַלְעָם
בֶּן בְּעוֹר מִן הַשָּׁטִים עַד הַגְּלָגַל, לְמַעַן דַּעַת
צְדָקוֹת ה'” מֵאִי ”לְמַעַן דַּעַת צְדָקוֹת ה'” -
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָמַר לָהֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

וּכְמוֹ שִׁפְתוֹב (מיכה ג, ה): **"עמי זכר נא: מה יעץ עליך בלק מלך מואב, ומה ענה אתו בלעם בן בעור" וכו'** - שנגראה מדברי הפסוק: שהיתה עצה עמקה מאד של הסטרא-אחרא, להביא את בלעם.

אך השם-יתברך ברחמיו, עמד בעזרתם, והפך ה'קללה' ל'ברכה'.

ה.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הודאה ה, יא)

וְעַל-כֵּן נִתְּעַץ 'בַּלֵּק', לְהֵבִיא עֲלֵיהֶם 'בַּלְעָם', שְׁגַם-בֶּן כַּחוּ בְּפִיו, כִּי **"בַּלְעָם הָיָה בַקְלָפָה בְּנֶגֶד מֹשֶׁה"** (במדבר-רבה כ, ד), וְהוּא עַל-יַדֵּי גְדֹל טְמֵאתוֹ וְכַסּוּפֵיו הָרָעִים מְאֹד, הָיָה יָכֹל לְצַרֵּף הָאוֹתִיּוֹת לְהַפְדֵּן, כִּי **"אֵת זֶה לְעַמֹּת זֶה עָשָׂה אֱלֹקִים"** (קהלת ג, יד).

וְעַל-כֵּן הָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּאֵמַת אֲז בַסִּכְנָה גְדוֹלָה, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (מיכה ג, ה): **"עמי זכר נא: מה יעץ עליך בלק" וכו'.**

אָבֵל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמָיו חָמַל עַל יִשְׂרָאֵל, וְנָתַן כַּח לְהַפְסוּפִין-טוֹבִים שֶׁל מֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל - שִׁיתְגַּבְרוּ בְּנֶגֶד כַּסּוּפֵין וְהַבְּלִים הָרָעִים שֶׁל 'בַּלְעָם הָרָשָׁע', עַד שֶׁעָקַם אֶת פִּיו, עַד שֶׁהִכְרַח לְצַרֵּף הָאוֹתִיּוֹת לְטוֹבָה לְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל.

וְזֶה הַדָּבָר נַעֲשֶׂה בְּכָל דּוֹר, כַּאֲשֶׁר הִבְנֵתִי מִדְּבָרָיו וְרַמְזָיו הַקְּדוּשִׁים ז"ל (עי' חיי-מוהר"ן רמד: שרפנו ז"ל עסק בזה בכל יום להכניע בלעם הרשע - מובא לעיל).

כִּי בְּעֵינָן ה'הבלי' היוצאים על-ידי הכסופין-טובים או רעים חסוֹשֵׁלֹם, יש דברים נסתרים הרבה וכו'. והשם-יתברך חומל על עמו בכל דור, ו"עושה נפלאות

גְּדוֹלוֹת לְבָדוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ" - שְׁמֹנְבִיר בְּכָל-עֵת, הַהִבְלִים וְהַכַּסּוּפִין דִּקְדָּשָׁה, עַל הַכַּסּוּפִין וְהַהִבְלִים רָעִים - שֶׁלֹּא יַחְרִיבוּ אֶת הָעוֹלָם חֲסוֹשֵׁלֹם.

וְעַל-כֵּן צִוָּה הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ: לְזַכֵּר מַעֲשֵׂה בַלְעָם, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב: **"עמי זכר נא: מה יעץ עליך וכו', ומה ענה אותו בלעם" וכו' - כְּדִי לִידַע: שְׁגַם עָתָה הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ עוֹשֶׂה עִמּוֹ כְּמוֹ שֶׁהָיָה אֲז, לְהַפְדֵּן בְּכָל פַּעַם עֲצַת הַסְטְרָא-אֲחֵרָא.**

כִּי בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחַמְלָתוֹ הוּא שׁוֹלַח לָנוּ בְּכָל דּוֹר צַדִּיקִים-אֲמִתִּיִּם כְּאֵלוֹ, שֵׁיש כַּח בְּקִדְשָׁתָם לְהַגְבִּיר ה'הבלי-דקדשה' שְׁנַעֲשִׂין מ'כסופין-טובים' - עַל ה'הבלי' דַּסְטְרָא-אֲחֵרָא שְׁנַעֲשֶׂה מ'כסופין להפך'.

ו.

(לקוטי-הלכות, יין-נסף ד, י)

"בַּלְעָם הָיָה טָמֵא גְדוֹל", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (סנהדרין קה:), וְהַתְגַּבֵּר בְּרַשְׁעָתוֹ וּבְדַרְכֵי כְּשָׁפִיו, עַד שֶׁמָּשַׁךְ עַל עַצְמוֹ 'רוח-נבואה', **"עַד שֶׁהָיָה גְדוֹל בְּנְבוּאָה מְאֹד"**, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (במדבר-רבה יד, ט).

וְכַל-זֶה מַחֲמַת גְּדֹל 'כַּח הַבְּחִירָה' - שֵׁיש כַּח לְהַאֲדָם לְהַכְרִיחַ בְּכִיכּוֹל אֶת 'רוח-הנבואה', שִׁישָׁרָה עָלָיו כְּרַצוֹנוֹ - לְהַמְשִׁיךְ ה'אור-העליון' וּלְצַיְרוֹ כְּרַצוֹנוֹ.

וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת הָיוּ יִשְׂרָאֵל אֲז בַסִּכְנָה גְדוֹלָה, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (מיכה ג, ה): **"עמי זכר נא: מה יעץ עליך בלק, ומה ענה אתו בלעם" וכו', וְכְמוֹ שִׁפְתוֹב בְּזִהְרֵי-הַקְּדוּשׁ (בַּחֲקוּתֵי קִיב: בַּלֵּק רִי: רִיא:): "שְׁמִימוֹת-עוֹלָם לֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל בַּסִּכְנָה כְּזֹאת כְּמוֹ אֲז".** וְכַל-זֶה מַחֲמַת גְּדֹל כַּחוּ שֶׁל ה'בַּעַל-בְּחִירָה'.

אבל השם־יתברך חמל עליהם, וציר
ה'אור בעצמו, בבחינת 'ברכה' וכו'.

"הגיד לך אדם מה טוב, ומה ה' דורש ממך,
פי אם עשות משפט, ואהבת חסד, והצנע
לכת עם אלקיך" (מיכה ו, ח)

ז.

(ח"א לא, ו-ט)

מי שהוא בבחינת 'ברית', אזי: "חסד
מתגלה בפמא דאמה" (זהר נשא אדרא-
רבא' קמב.), בבחינת (תהלים פט, כט): "לעולם
אשמר לו חסדי, ובריתי נאמנת לו", וכו'.
וכשנתגלה ה'חסד', הינו: ה'אהבה'
ו'ההשתוקקות', אזי הוא עושה נפשות'
וכו'.

וזוה בבחינת (בכורות ח): "הבלי" - זה בבחינת
"אהבת חסד" (מיכה ו, ח) "שמתגלים
בפמא דאמה", כמו שכתוב (הושע יא, ד):
"בהבלי אדם אמשכם, בעבתות אהבה".

[לקוטי־הלכות, דם א, יב (על־פי ח"א לא הנ"ל): "אהבת
חסד" (מיכה ו, ח), הוא בבחינת 'השתוקקות וכסופין'].

ח.

(ח"א לג, ד)

ה'חסד', הינו ה'אהבה', כמו שכתוב (ירמיה
לא, ב): "אהבת עולם אהבתיך,
על בן משכתיך חסד".

ט.

(ח"א מח)

ה'דבורים שמוֹדבר בכח בתפלה' - הם
עצמן ה'דבורים של הקדוש-
ברוך־הוא, בבחינת חסד', בבחינת 'ספה',
בחינת "כ"ח אתון דעבדא דבראשית, שבהם

נברא העולם" (זהר), בבחינת 'ארץ־ישראל', פי
עקר 'ארץ־ישראל' על־ידי "כח מעשיו",
כמו שכתוב (תהלים קיא, ו): "כח מעשיו הגיד
לעמו, לתת להם נחלת גוים".

וזוה בבחינת (מיכה ו, ח): "הגיד לך אדם מה
טוב, ומה ה' דורש ממך, פי אם
עשות משפט, ואהבת חסד, והצנע לכת
עם אלקיך".

"עשות משפט" - "זה הדין" (מכות כד),
בבחינת (שיר־השירים ב, ו): "שמאלו
תחת לראשי".

"ואהבת חסד" - זה בבחינת 'חסדים
הפנימיים'.

"והצנע לכת" - זה בבחינת 'מקיפים',
בבחינת 'ספה'. פי "דפנות הספה
הם שתיים בהלכתן" (ספה ו:) - שהם נצח
והוד'. "ושלישית אפלו טפה" (שם) - שהוא
בבחינת 'יסוד'.

וזוה בבחינת: "והצנע לכת". "והצנע" -
זה בבחינת 'יסוד', "מגלה טפה ומכסה
טפה" (נדרים כ:). ו"לכת" - זה בבחינת 'נצח
והוד'.

"עם ה' אלקיך" - זה בבחינת 'ארץ-
ישראל', פי "כל הדר בארץ ישראל,
דומה כמי שיש לו אלוקי" (כתבות קי:), פי
'ארץ־ישראל' נעשה מ"כח מעשיו". (עין
בפנים ענין 'ספה' ו'ארץ־ישראל' באריכות).

י.

(ספר־המדות, דעת כ)

מי שהוא "הצנע לכת" (מיכה ו, ח) -
מהשבותיו צלולים.

יא.

(שיחות שאחר ספורי המעשיות,
מעשה בצדיק שנפל עליו עצבות)

הצדיק הפץ תמיד להיות "הצניע-לכת"

(מיקה ו, ח).

יב.

(לקוטי הלכות, ראש השנה ד, ז)

וזה בחינת (מיקה ו, ח): "והצניע לכת עם

אלקיד" - שעקר התקרבות להשם-

יתברך, הוא בבחינת "והצניע לכת", בבחינת
השבה הנאמר על תלמיד-חכם (תהלים מה, יד):
"כל כבודה בת מלך פנימה".

וזה בחינת (ישעיה מד, יג): "בתפארת אדם
לשבת בית" - שעקר תפארתו
וקדשתו של אדם, הוא כשיושב בתוך ביתו,
ששם עקר המשכת הקדשה.

לקוטי תפלות

פרשת בלק

מפתח התפלות

[א] "שִׁדָּה צַפִּים" - שְׁנֹזְפָה שִׁ'עֵינֵי בַעַל-הַשָּׂדֶה' יהיו מאירין בבחינת "שִׁדָּה צַפִּים", להיות צופה ומביט ומסתכל, על כל אחד מישראל, להביאו אל התכלית-האמתית (ח"א סה).

[ב] "הִנֵּה בָרוּךְ לְקַחְתִּי, וּבָרוּךְ וְלֹא אֲשִׁיבָנָה"; "שְׁתַּם הָעֵינַן"; "וַיִּדַע דַּעַת עֲלִיוֹן"; "וְהִמָּה בָנִים פֶּתַח אֶהֱל מוֹעֵד", "בְּכֵן וְקוֹרִין אֶת שְׁמֵע" - א) שְׁנֹזְפָה לְהַמְשִׁיךְ הָאוֹר לְבָרְכָה, וְלֹא לְקַלְלָה. ב) שְׁנֹזְפָה לְהַנְצִיל מ'גְלוֹת הַשְּׁבַעִים-אֲמוֹת', וְלִזְכוֹת ל'שְׁבַעִים-פָּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה-הַקְּדוּשָׁה'. ג) שְׁנֹזְפָה לְבַטֵּל וְלִהְכַנִּיעַ 'קַלְפַת בַּלְעָם-הַרְשָׁע', פָּגַם תְּאוֹת-נְאוֹף, בְּזָכוֹת מִשֶּׁה רַבְּנוּ. ד) שְׁנֹזְפָה לְהוֹרִיד דְמַעוֹת ב'קִרְיַת-שְׁמֵע', בְּאִמִּירַת הַפְּסוּקִים 'שְׁמֵע' וּבְרוּךְ-שֵׁם, כְּדֵי לְהַנְצִיל מִהֲרֵהוּרִים (ח"א לו).

[ג] "לֹא הֵבִיט אֹן בְּיַעֲקֹב, וְלֹא רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל" - שְׁנֹזְפָה לְהֵבִיט רַק עַל הַטּוֹב שֶׁבְּכָל אֶחָד, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל הָרַע כֻּלָּל (ח"ב יח).

[ד] "כָּעַת יֹאמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל, מִה פֶּעַל אֵל" - שְׁנֹזְפָה לְהַמְשִׁיךְ בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה, הָאָרֶת-הָרְצוֹן, עַד שֶׁלֹּא נִדַּע כֻּלָּל מִה אָנוּ רוֹצִים. וַיֹּאִיר עֲלֵינוּ הָאָרֶת-הָרְצוֹן' שִׁיְהִיָּה לְעֵתִיד (ח"ב ז).

[ה] "וַיִּשָּׂא בַלְעָם אֶת עֵינָיו, וַיִּרְא אֶת יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לְשִׁבְטָיו", "בְּקֶשׁ לְהַכְנִים בָּהֶם עֵינ־רָעָה" - שְׁנֹזְפָה לְהַנְצִיל מִה'רַע-עֵינַן' שֶׁל 'בַּלְעָם-הַרְשָׁע וְתַלְמִידָיו, וּמַמְדוּתֵיהֶם-הָרַעוּת; וְנֹזְפָה ל'עֵינ־טוֹבָה' שֶׁל 'אַבְרָהָם-אָבִינוּ וְתַלְמִידָיו' לְהִיּוֹת 'טוֹב-עֵינַן', וְנֹזְפָה לְמַדוּתֵיהֶם-הַטּוֹבוֹת. (ח"א נד).

[ו] "וַיִּדַע דַּעַת עֲלִיוֹן" - שְׁנֹזְפָה לְהַנְצִיל מ'דְּבוּרִים שֶׁל רְשָׁעִים בְּנִידְעָה', שִׁמוּלִידִים נְאוֹף בְּהַשׁוּמַע דְּבָרֵיהֶם; וְנֹזְפָה לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל 'קַלְפַת בַּלְעָם-הַרְשָׁע', פָּגַם תְּאוֹת-נְאוֹף; וְנֹזְפָה ל'קַדְשֵׁת וּפְרִישׁוֹת מִשֶּׁה רַבְּנוּ' (ח"א מג).

[ז] "רִאשִׁית גּוֹיִם עֲמַלְק" - שְׁנֹזְפָה לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל 'קַלְפַת עֲמַלְק', שֶׁכָּלוּל מִכָּל ה'אֲרַבְע־מַלְכוּת' (ח"א ל).

[ח] "וַיִּרְא פִּינְחָס וְכוּ', וַיִּקָּם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רֶמַח בְּיָדוֹ, וַתַּעֲצֵר הַמַּגִּפָּה"; "וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיַּפְלֵל, וַתַּעֲצֵר הַמַּגִּפָּה" - שְׁנֹזְפָה לְצַדִּיק בַּעַל-כַּח' גְּדוּל, כ'פִּנְחָס' בַּעַת שֶׁקָּנָא עַל 'מַעֲשֵׂה זְמָרִי' - שֶׁתְּפַלְתּוּ בְּבַחֲיַנַת 'דִּין', תַּעֲמֵד לְהַסְטֵרָא-אֲחָרָא בְּבֵית-בְּלִיעָתָה, שֶׁתְּהִיָּה מְכַרְחַת לְהוֹצִיא מִבְּטָנָהּ, כָּל הַקְּדָשׁוֹת שֶׁבְּלַעָה (ח"ב ח).

הרחוק מן התכלית, להביאו אל התכלית האמתית.

שיזכה כל-אחד, לסתם עיניו ודעתו מחיזו דהאי עלמא לגמרי, עד שיהיה נכלל תמיד בתכלית הבטול ברצוא ושוב, בתוך התכלית האמתית, שהוא כלו אחד כלו טוב, באפן שיזכה כל אחד ואחד מישראל לכלל תפלתו באחד.

☪ [ב] לקוטי-תפלות ח"א לו ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לו, בקרב עלי מרעים)
 "הנה ברוך לקחתני, וברוך ולא אשיבנה" (במדבר כג, ב)
 "שתם העין" (במדבר כד, ג)
 "וידע דעת עליזון" (במדבר כד, טז)
 "והמה בכים פתח אהל מועד" (במדבר כה, ו)
 "בכין וקורין את שמע" (תרגום יונתן)

א) שזוכה להמשיך האור לברכה, ולא לקללה. ב) שזוכה להנצל מגלות השבעים-אמות, ולזכות ל'שבעים-פנים של התורה-הקדושה'. ג) שזוכה לבטל ולהכניע קלפת בלעם-הרשע, 'פגם תאות-נאוף, בזכות משה רבנו. ד) שזוכה להוריד דמעות בקריאת-שמע, באמירת הפסוקים 'שמע' וברוך-שם, כדי להנצל מהרהורים

ותחמל עלינו, ותעזרנו ותושיענו ותזכנו, ותתן לנו כח וגבורה ברחמיך העצומים, ותגן בעדנו, ותהיה עמנו תמיד, שזוכה בכחך הגדול, בכח וזכות משה רבנו עליו-השלום, ובכח וזכות כל הצדיקים-האמתיים.

לגרש, ולשבר, ולעקר, ולכלות, ולבטל, קלפת בלעם הרשע, מן העולם, שהיא התגברות תאות-נאוף, שהיה שטוף בזמה ביותר.

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"א סה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סה, 'ויאמר בעז אל רות')

"שדה צפים" (במדבר כג, יד)

שזוכה ש'עיני בעל-השדה' יהיו מאירין בבחינת "שדה צפים" - להיות צופה ומביט ומסתכל, על כל אחד מישראל, להביאו אל התכלית-האמתית

ותן לנו 'בעל-שדה' אמתית, שיוכל לעסק בתקון נפשנו ורוחנו ונשמותינו, שיהיה לו כח לתקן כל הנשמות של החיים והמתים.

להכנים כל הנשמות מחוץ לפנים לתוך השדה הקדושה, ולעסק בכל תקונייהם וצרכיהם, לזורעם, ולנוטעם, ולהשקותם, ולגדלם, ולהצמיחם, ולהרבות פירותיהם, ולתן הרחקה פראוי בין כל האילנות והעשבים שלא יכחישו אחד את חברו חסו-שלום.

ויקנים מהרה מקרא שכתוב: "ישם מדבר לאגם מים, וארץ ציה למוצאי מים. ויושב שם רעבים, ויכונונו עיר מושב. ויזרעו שדות, ויטעו כרמים, ויעשו פרי תבואה. ויברכם וירבו מאד, ובהמתם לא ימעט".

וזכנו לשוב בתשובה-שלמה לפניך באמת, עד שיאירו עיני בעל-השדה, ותהיה השדה נקראת "שדה-צופים", ולא תהיה נקראת חסו-שלום 'שדה-בוכים'.

שתעזר ותושיע ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים, שיהיה כח לה'בעל-השדה, להיות צופה ומביט ומסתכל על כל אחד ואחד מישראל

וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ תְּמִיד, קִדְשֵׁת מִשֶּׁה רַבְּנוּ, וּקְדָשֵׁת כָּל הַצְּדִיקִים-הָאֲמֵתִיִּים, וְתִזְכְּנוּ מְהֵרָה לְצֵאת מַגְלוֹת שֶׁל הַשְּׂבָעִין-אֲמוֹת שֶׁהוּא תְּאוֹת-נְאוּף, וְכָל שְׂאֵרֵי הַתְּאוֹת רָעוֹת.

וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, לְשֹׁבֵר וּלְגֹרֵשׁ וּלְבַטֵּל כָּלֵם, מִעֲלֵינוּ וּמִעַל גְּבוּלָנוּ, חֵישׁ קַל מְהֵרָה.

וְעֲזָרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְּבִים, לְקַבֵּל עָלַי תְּמִיד עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּאֵהָבָה, וְאַזְכֶּה לְהַצִּיל אֶת נַפְשִׁי מִהַרְהוּרִים רָעִים, עַל-יְדֵי אֲמִירַת שְׁנֵי פְּסוּקִים אֱלוֹ שֶׁל קְבֵלַת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, שֶׁהֵם "שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד", "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד".

וְתִזְכְּנֵנוּ לְהִיּוֹת רְגִיל תְּמִיד לֹאמֹר בְּכָל-פַּעַם אֱלוֹ הַפְּסוּקִים, בְּכֹנֶה גְדוּלָה וְעֲצוּמָה, וּבְשִׂמְחָה גְדוּלָה, וּבְמִסִּירַת-נַפְשׁ. וְתַעֲזְרֵנוּ אֶת לְבָבִי בְּאֵהָבָה וְתַשׁוּקָה וְחִפְצָה גְדוּלָה אֵלֶיךָ, עַד שְׂאֲזֹכָה לְהוֹרִיד דְּמַעוֹת, בְּשַׁעַת קְבֵלַת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, בְּשְׁנֵי פְּסוּקִים הָאֵלֶּה.

וְאַזְכֶּה עַל-יְדֵי-זֶה, לְקַבֵּל וּלְהַמְשִׁיךְ עָלַי מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה, וּלְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְעַקֵּר וּלְבַטֵּל מַלְכוּת-הַרְשָׁעָה מִן הָעוֹלָם, שֶׁהִיא תְּאוֹת-נְאוּף, שֶׁהִיא שְׂפִיחָה-בִּישָׂא אֲשֶׁה-זוֹנָה. וְתַבְּרַח הַשְּׂפִיחָה מִפְּנֵי גְבֻרַתָּהּ, כְּמוֹ שְׂפִיחָה: "מִפְּנֵי שְׂרֵי גְבֻרַתִּי אֲנֹכִי בּוֹרַחַת".

וְאַזְכֶּה בְּכַחֲךָ, לְהַגְבִּיר וּלְהַמְלִיךְ "אֲשֶׁה יִרְאֵת יְהוָה" עַל הָאֲשֶׁה-

זוֹנָה, וְתַכְּנַע וְתַפְּלֵה הַשְּׂפִיחָה לְפָנַי גְּבֻרַתָּהּ וְתַבְּרַח מִפְּנֵיהָ, בְּאַפְּן שְׂאֲזֹכָה לְבַטֵּל מִמֶּנִּי תְּאוֹת-נְאוּף, וּלְהַתְּגַבֵּר עַל כָּל הַהַרְהוּרִים רָעִים, לְגֹרֵשׁם וּלְשַׁבֵּרם וּלְבַטֵּלם מִעָלַי בְּבִטּוֹל גְּמוּר מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

וְאַזְכֶּה לְצִיר אֶת הָאוֹר-הַפְּשוּט הַבָּא מִלְּמַעְלָה, בְּבַחֲיִנַת בְּרָכָה וְטוֹבָה, אֶף-עַל-פִּי שְׂאֵינִי כְּדָאֵי לְזֶה, כִּי אַתָּה יְדַעְתָּ אֶת עֲצָם הַפְּגָמִים וְהַקְּלָקוּלִים, שְׂפִגְמַתִּי וְקְלָקְלַתִּי אֶת כְּלֵי-הַמַּחֲזִין שְׁלִי מְאֹד, עַל-יְדֵי פְּגַם-הַבְּרִית שֶׁהוּא פְּגַם-הַדַּעַת, וְ"מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי" לְצִיר אֶת הָאוֹר לְבְּרָכָה.

אֶף-עַל-פִּי-כֵן, עַל רַחֲמֶיךָ הַרְּבִים אֲנִי בּוֹטָח, וְעַל חֲסָדֶיךָ אֲנִי נִשְׁעָן, וְלִישׁוּעָתְךָ אֲנִי מִצְפָּה, וְלִסְלִיחוֹתֶיךָ אֲנִי מְקַנָּה.

שְׂתַעֲשֶׂה עִמִּי כְּחֲסָדֶיךָ וְנִפְלְאוֹתֶיךָ הַגְּדוּלִים וְהַנּוֹרָאִים, וְתַמְלֵא עָלַי רַחֲמִים, וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נְסִים וְנִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת וְנוֹרָאוֹת, וְתַצִּיר בְּעֲצֻמְךָ הָאוֹר הַבָּא מִלְּמַעְלָה בְּבַחֲיִנַת בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וְחַיִּים וְטוֹב, וְיִמְשֵׁךְ עָלֵינוּ הָאוֹר הַקְּדוֹשׁ מִלְּמַעְלָה לְבְּרָכָה וְלֹא לְקָלְלָהּ, כְּמוֹ שְׂפִיחָה: "הִנֵּה בָרֶךְ לְקַחְתִּי, וּבָרֶךְ וְלֹא אֲשִׁיבֶנָּה".

וַיִּקְרָא מִקְרָא שְׂפִיחָה: "וְלֹא אָבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמְעַ אֶל בְּלַעַם, וַיַּהַפֵּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָךְ אֶת הַקְּלָלָה לְבְּרָכָה, כִּי אֶהְבֶּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ".

כִּי אֵין לִי שׁוֹם תְּקוּהָ וּמְנוּסָה וּמִבְּטָח וּמִשְׁעָן, כִּי אִם עָלֶיךָ לְבַד, וְעַל-

הצדיקים-אמתיים אשר אנו נשענים עליהם תמיד, בכחם נשענתי לצעק אליך תמיד, ולצפות לרחמיך ולישועתך.

עשה עמי מה שתעשה, באפן שאזכה בחיי חיש קל מהרה, לשמירת-הברית באמת, מעתה ועד עולם, בקדשה גדולה, ואזכה להתקדש בקדשתך העליונה, עד שאזכה לשבעים-פנים של התורה-הקדושה.

☪ [ג] לקוטי-תפלות ח"ב יח ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב יז, 'להביט על הטובות')

"לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל"

(במדבר כג, כא)

שנזכה להביט רק על הטוב שבכל אחד, ולא להסתפל על הרע כלל

רבוננו של עולם, דרכך אלהינו להאריך אפך לרעים ולטובים והיא תהלתך.

מלא רחמים, טוב ומטיב לכל, אשר דרכך להטיב לבריותיך, ואתה מטה כלפי חסד תמיד, ואין אתה חפץ להביט ולהסתפל על הרע והאון שאנו עושין חס-ושלום, רק אתה מביט ומשגיח על מעט הטוב שאתה מוצא בקרבנו בחסדיך העצומים.

כמו שכתוב: "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, יהוה אלהיו עמו ותרועת מלך בו". ונאמר: "און אם ראיתי בלבי, לא ישמע אדני. אכן שמע אלהים, הקשיב בקול תפלתי".

על-כן מצא עבדך את לבו עדין להתפלל לפניך, ועדין עדין על משמרתך אעמדה ואצפה לישועתך האמתית, מתי תבא אלי, שאזכה לשוב אליך באמת. אשר על-זה בקשתי מלפניך זה כמה, בכמה לשונות של תפלה ותחנונים, ועדין לא נושעתי, ואני יודע שהמניעה ממני.

אבל על טובך הגדול אני נשען עדין, שתצוץ ותביט ותשגיח, על מעט דמעט 'נקדות-טובות' הנמצאים בי עדין. ותעלים עיניך, מלראות ולהסתפל על רבוי ועצם הרע שבי, באפן שתכניע ותבטל רבוי הרע, לגבי מעט הטוב שבי.

ובבכרך הגדול, תתן כח למעט הטוב שבי, שיתגבר על הרע שבי, באפן שאזכה מעתה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת.

ותמיב עמי בחסדך בכל-עת, בגשמיות וברוחניות, לא כגמולי וכמעשי ידי הפגומים חס-ושלום, רק כחסדך וכטובך הגדול וכרחמנותך העצום, אשר אין אתה מביט על הרע, כי-אם על מעט הטוב, ואל תמנע טוב ממני מעתה ועד עולם.

ותרחם עלי ועל כל ישראל, ותתן לי דעת שלם דקדשה, באפן שאזכה להתדבק בדרכיך הקדושים, לבל אסתפל ואביט על הרע של שום בר-ישראל שבעולם, ולא אשים עיני כלל על מעשיו ומדותיו שאינם טובים.

רק אֶזְכֶּה לְדוֹן אֶת כָּל-אָדָם לְכַף-זְכוּת,
וְלִהְסֹתֵפֶל רַק עַל הַטּוֹב שֶׁל כָּל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל, וְלֹא אֶסְתַּפֵּל עַל הָרַע שֶׁלוֹ כָּלֵל.

וּבְרַחֲמֶיךָ וְחִסְדֶיךָ הַרְבִּים, תִּפְקַח אֶת
עֵינַי דַּעֲתִי, וְתִתֵּן לִי דַעַת
שָׁלֵם דִּקְדוּשָׁה, בְּאִפְן שְׂאֻזְכָּה לְחַפְשׁ
וּלְבִקֵּשׁ וּלְמַצֵּא זְכוּת וְטוֹב בְּכָל-אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל, אֲפֹלוּ בְּהַגְרוּעַ-שִׁבְגְרוּעִים.

וְאֻזְכָּה לְרֹאוֹת וּלְהַבִּיט רַק עַל הַטּוֹב
שֶׁבְכָל-אֶחָד, וְלֹא אֲבִיט וְאֶסְתַּכַּל
עַל הָרַע שֶׁבָהֶם כָּלֵל. וְתִתֵּן לִי עֵינַי יָפֵה
וְטוֹבָה, לְהַבִּיט עַל כָּל-אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
לְטוֹבָה, אֶת הַטּוֹב שֶׁבוֹ אֶקְבֵּל בְּדַעֲתִי
לְהִסְתַּכַּל עָלָיו, וְאֶת הָרַע לֹא אֶקְבֵּל וְלֹא
אֲשִׁית עֵינַי עָלָיו כָּלֵל, לְמַעַן אֲזַכֶּה לְהִיּוֹת
טוֹב וְיִשָּׂר גַּם עִם יְהוָה וְעִם אֲנָשִׁים.

וַיֵּאִיר עָלֵינוּ הָאֶרֶת-הָרָצוֹן שְׁיִהְיֶה
לְעֵתִיד בְּעוֹלָם-הַבָּא, כְּמוֹ
שִׁכְתוֹב: "כָּעֵת יֵאמֹר לִיעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל,
מָה פָעַל אֵל". וְנֹאמֶר: "מָה רַב טוֹבְךָ
אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאִיךָ, פָעַלְתָּ לְחוֹסִים בְּךָ
נֶגֶד בְּנֵי אָדָם". וְנֹאמֶר: "עֵינַי לֹא רָאִיתָה
אֱלֹהִים זוֹלְתֶךָ, יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לוֹ".

☪ [ה] לקוטי-תפלות ח"א נד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נד, ז'יהי מקץ - זכרון)

**"וַיִּשָּׂא בַלְעָם אֶת עֵינָיו, וַיִּרְא אֶת
יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לְטַבְטִיּוֹ" (במדבר כד, ב)**

בְּקִשׁ לְהַכְנִיס בָּהֶם עֵינַי-רְעָה (עין בבא-בבא ס.ו). וְהִירִי יֵשׁ לָךְ
שְׁלֹשׁ מִדּוֹתָיו — עֵינַי-רְעָה, וְרוּחַ-גְבוּהָה, וְנִפְשֵׁי-רַחְבָּה,
הָאֲמוּרִים לְמַעַלָּה [בפסוקים, במדבר כב, יג-יח]. (רש"י)

"וַיַּעַן בַּלְעָם וְגו' וַיֵּאמֶר אֵל עַבְדֵי בַלְק, אִם יִתֵּן לִי בַלְק מִלֵּא בֵיתוֹ כִּסֶּף וְזָהָב וְגו'
- מִכַּאֲן אֲתָה לְמַד: שְׁהִיָּה בּוֹ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים: עֵינַי רְעָה, וְרוּחַ גְבוּהָה, וְנִפְשֵׁי רַחְבָּה.
עֵינַי רְעָה - דְּכַתִּיב: 'וַיִּשָּׂא בַלְעָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְא אֶת יִשְׂרָאֵל'. רוּחַ גְבוּהָה -
דְּכַתִּיב: 'מֵאֵן ה' לְתַתִּי לְהִלְךְ עִמָּכֶם'. נִפְשֵׁי רַחְבָּה - דְּכַתִּיב: אִם יִתֵּן לִי בַלְק וְגו'.
(תנחומא בלק ו. ועין תנא דב"ר אליהו דרבה פכ"א)

כָּל מִי שֵׁיט בִּידוֹ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הַלְלוּ, מִתְלַמְּדֵיּוֹ שֶׁל אַבְרָהָם
אֲבִינוֹ. וּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים אַחֲרֵים, מִתְלַמְּדֵיּוֹ שֶׁל בַּלְעָם הַרְשָׁע. עֵינַי
טוֹבָה, וְרוּחַ נְמוּכָה, וְנִפְשֵׁי שִׁפְלָה - מִתְלַמְּדֵיּוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוֹ.
עֵינַי רְעָה, וְרוּחַ גְבוּהָה, וְנִפְשֵׁי רַחְבָּה - מִתְלַמְּדֵיּוֹ שֶׁל בַּלְעָם הַרְשָׁע.
(אבות פ"ה מ"ט)

אֵית בַּר נִשְׁ דְּבִרְכָתָא אֲתַמְנִים עַל-יְדֵיהּ יְתִיר מֵאַחֲרָא וְכו'. 'טוֹב עֵינַי
הוּא יְבָרְךָ', וְכו', בְּגִין דְּהוּא זְמִין דִּיִּתְמַנִּים בְּרִכְתָּא עַל-יְדֵיהּ בְּהַאי,
וְשָׂרִי בְּרִכְתָּא בְּאִשְׁחַחֲוִיתָא דִּילֵיהּ. וְאֵית בַּר נִשְׁ דְּהוּא זְמִין לְאֲתַמְנִימָא
לְוִוְסִין עַל-יְדֵיהּ, וּבְכָל מַה דִּיִּשְׁגַח לִיתִי לְוִוְסִיָּא וּמֵאַרְהָ וּבַעֲיִיתָא בְּגוֹן
בַּלְעָם, דְּאֲמַרִי: 'רַעֲעִין', דְּהוּא זְמִין בְּכָל בֵּיט, וְלֹא הוּא זְמִין לְטַב. וְאִף
עַל גַּב דְּבִרְךָ, בְּרִכְתֵּיהּ לֹא בְּרִכְתָּא, וְלֹא אֲתַמְנִים. וְכַד הוּא לִיִּיט, כָּל מֵאֵן
דְּלִיִּיט אֲתַמְנִים, וְאִפִּילוּ בְּרַגְעָא חָדָא, וְעַל דָּא כְּתִיב (במדבר כד, ג): 'שְׂתֵם
הָעִין'. בְּכָל אֲתֵר דְּעֵינִיָּה שֶׁלְטָא, אֲתַלְטִיָּא, וְכו'. (זהר אחרי סג)

[תרגום: יש אדם שהברכה מתקיימת על-ידו יותר מאחר וכו'. בא וראה מה פתוב בכהן:
'טוֹב עֵינַי הוּא יְבָרְךָ', וְכו', כִּי הוּא מְזַמֵּן שְׂתֵמְתָם בְּרָכָה עַל-יְדוֹ בְּזוֹה, וְשׁוּרָה הַבְּרָכָה
בְּהַשְׁגָּחָתוֹ. וְיֵשׁ אָדָם שֶׁמְזַמֵּן שְׂתֵמְתָם עַל-יְדוֹ קְלָלוֹת, וּבְכָל מַה שִׁיִּתְבּוֹנֵן וְבֵאוֹ קְלָלוֹת
וּמֵאַרְהָ וּבַעֲתָה, כְּמוֹ בַלְעָם שֶׁנִּקְרָא: 'רַעֲעִין', שְׁהִיָּה מְזַמֵּן לְכָל רַע, וְלֹא הִיָּה מְזַמֵּן לְטוֹב,
וְאִף עַל-גַּב שְׂבִרְךָ, בְּרִכְתּוֹ אֵינָה בְּרָכָה וְלֹא הִתְמַנֵּה. וּבְשִׁינָה מְקַלֵּל, כָּל מַה שֶׁמְקַלֵּל הִתְמַנֵּה,
וְאִפִּילוּ בְּרַגְעָא אֶחָד, וְעַל-זוֹה פְּתוּב: 'שְׂתֵם הָעִין'. בְּכָל מְקוֹם שֶׁעֵינֵנו שְׁלֵטָה, הִתְמַלֵּל, וְכו'.]

***

שְׂנֻזָּכָה לְהַנְצִיל מִה'רַעֲעִין' שֶׁל בַּלְעָם-הַרְשָׁע
וְתַלְמִידָיו, וּמִמִּדּוֹת-רְעוּת שֶׁלוֹ; וְנֻזָּכָה לְעֵינַי-טוֹבָה'
שֶׁל אַבְרָהָם-אֲבִינוֹ וְתַלְמִידָיו, לְהִיּוֹת 'טוֹב-עֵינַי'

☪ [ד] לקוטי-תפלות ח"ב ז ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחקם ינהגם')

**"כָּעֵת יֵאמֹר לִיעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מָה פָעַל אֵל"
(במדבר כג, כג)**

שְׂנֻזָּכָה לְהַמְשִׁיךְ בְּשִׁעַת הָאֲכִילָה, הָאֶרֶת-הָרָצוֹן, עַד
שֶׁלֹּא יִגְדַע כָּלֵל מָה אָנוּ רוֹצִים. וַיֵּאִיר עָלֵינוּ
הָאֶרֶת-הָרָצוֹן שְׁיִהְיֶה לְעֵתִיד

וְתַעֲזָרְנוּ וְתַזְכְּנוּ, שְׁיִמְשֹׁךְ עָלֵינוּ בְשִׁעַת
אֲכִילָתְנוּ, הָאֶרֶת הָרָצוֹן
הָעֲלִיוֹן, שְׂנֻזָּכָה לְכַסֵּף וּלְחַמֵּד וּלְהַשְׁתוֹקֵק
וּלְחַשׂוֹק וּלְהַתְגַּעְגַּע אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת, בְּרָצוֹן
מִפְּלֶג מְאֹד מְאֹד, בְּלִי שְׁעוֹר וְעַרְךָ,
בְּתַכְלִית הַבְּטוּל עַד אֵין סוּף, עַד שֶׁלֹּא
יִגְדַע כָּלֵל מָה אָנוּ רוֹצִים.

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתִּרְאֶה בְּעֵינֵינוּ
וְדַחֲקֵנוּ וְעַמְלָנוּ, וְתִשׁוּר בְּעֵינֵינוּ, וְתִבְיֵט
בְּעַמְלָנוּ. וְתַצִּיץ עֲלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ, וְתִשְׁגִּיחַ
עֲלֵינוּ בְּעֵין חַמְלַתְךָ, וְתִשְׁמְרֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ
הַטּוֹבִים.

וְתַצִּילֵנוּ תְּמִיד מִ'רַע-עֵינַי', שְׁלֹא יִהְיֶה
לָנוּ שׁוֹם 'עֵינַי-רָעָה', עַל שׁוֹם
אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם, רַק נִסְתַּפֵּל תְּמִיד עַל כָּל
אֶחָד בְּ'עֵינַי-טוֹבָה'.

וְנִזְכָּה לַהֲיוֹת מִתְּלַמִּידוֹ שֶׁל 'אַבְרָהָם
אָבִינוּ' עָלֵיו-הַשְּׁלוֹם, שְׂיֵשׁ בָּהֶם
שְׁלֹשׁ מִדּוֹת טוֹבוֹת, שֵׁהֶם: 'עֵינַי-טוֹבָה',
'וְנִפְשׁ שְׁפָלָה', וְרוּחַ נְמוּכָה'.

וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ מִתְּלַמִּידוֹ שֶׁל
'בְּלַעַם הַרְשָׁע', שְׂיֵשׁ לָהֶם
שְׁלֹשׁ מִדּוֹת רָעוֹת, שֵׁהֶם: 'עֵינַי-רָעָה',
'וְרוּחַ גְּבוּהָ', וְנִפְשׁ רַחְבָּה'.

אָבִינוּ, מִלְּפָנֵינוּ, אֲדִירָנוּ, בּוֹרְאָנוּ,
גּוֹאֲלָנוּ, יּוֹצֵרָנוּ, קְדוֹשָׁנוּ, קְדוֹשׁ
יַעֲקֹב, רוֹעֵנוּ, רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל, הַמְּלִיךְ הַטּוֹב
וְהַמְּטִיב לְכָל, 'טוֹב-עֵינַי' בְּאַמֶּת.

זַכָּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׁאַזְכָּה לְהִתְדַבֵּק
בְּמִדּוֹתֶיךָ הַטּוֹבִים, לַהֲיוֹת 'טוֹב-
עֵינַי' בְּאַמֶּת תְּמִיד.

וְתַצִּילֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים מִ'עֵינַי-רָעָה',
שְׁלֹא יִשְׁלַט בָּנוּ שׁוֹם 'עֵינַי-
רָעָה', מִשׁוֹם אָדָם וּמִשׁוֹם נִבְרָא שֶׁבָּעוֹלָם,
וְלֹא יִהְיֶה לִ'הַרְעָתֵנוּ' שׁוֹם כַּח וְשׁוֹם
שְׁלִיטָה, וְלֹא יוּכַל לְהַזִּיק לָנוּ כָּלֵל חֵס-
וְשָׁלוֹם, לֹא בְּגִשְׁמִיּוֹת וְלֹא בְּרוּחָנִיּוֹת.

מִלֵּא רַחֲמִים, טוֹב לְכָל, טוֹב וּמְטִיב,
טוֹב וּמְטִיב לְרָעִים וְלַטּוֹבִים, טוֹב
בְּאַמֶּת תְּמִיד, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא תִמּוּ חֲסָדֶיךָ.

רַחֵם עֲלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְהַצִּילֵנוּ
מִ'רַע-עֵינַי' מִכָּל הַבְּחִינּוֹת, הֵן
שְׁלֹא יִהְיֶה לָנוּ שׁוֹם 'עֵינַי-רָעָה' כָּלֵל, הֵן
שְׁלֹא יִשְׁלַט בָּנוּ שׁוֹם 'עֵינַי-רָעָה' מִשׁוֹם
אָדָם וּמִשׁוֹם נִבְרָא שֶׁבָּעוֹלָם.

וְתִבְיֵט עָלַי בְּעֵינֶיךָ הַטּוֹב, "בְּעֵינַי חָדָא
דְּרַחֲמִי", וְתִמְשִׁיךְ וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי
'טוֹב-עֵינַי'. וְתִשְׁמְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי, שְׁלֹא יִהְיֶה
עֵינַי רָעָה כָּלֵל בְּגִדְלַת חֲבָרִי, וּבְגִדְלַת כָּל
הָעוֹלָם כָּלוּ.

וְתַצִּילֵנִי, שְׁלֹא יִשְׁלַט בָּנוּ שׁוֹם 'עֵינַי-
הַרְעָה', מִשׁוֹם 'רַע-עֵינַי'
שֶׁבָּעוֹלָם, וְלֹא יִזִּיק לָנוּ עֵינָם הַרְעָה כָּלֵל,
הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, בְּגוֹף וּנְפֶשׁ
וּמְמוֹן.

וְתִשְׁמֹר צִאתָנוּ וּבּוֹאָנוּ לְחַיִּים טוֹבִים
וְלְשָׁלוֹם מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, כִּי
אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן, כִּי אִם עָלֶיךָ לְבַד
אָבִינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם.

כִּי "אֲשׁוּרָנוּ עֲתָה סִכְּבוּנוּ עֵינֵיהֶם יִשִּׁיתוּ
לְנִטּוֹת בְּאַרְצָךְ. צָרִי יִלְטֹשׁ עֵינָיו לִי.
אֲשָׂא עֵינַי אֶל הַהָרִים, מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי.
עֲזָרִי מֵעַם יְהוָה, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. כִּי
אֶלֶיךָ אֱלֹהִים יְהוָה עֵינָי, בְּכָה חֲסִיתִי, אֵל
תִּעַר נַפְשִׁי. עֵינַי תְּמִיד אֶל יְהוָה כִּי הוּא
יוֹצֵא מִרְשַׁת רַגְלִי".

"אֵלֶיךָ נִשְׁאַתִּי אֶת עֵינַי הַיּוֹשְׁבֵי
בַשָּׁמַיִם. הִנֵּה כְּעֵינַי עֹבְדִים אֶל
יַד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינַי שֹׁפְחָה אֶל יַד גְּבֻרָתָהּ,
כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שְׂיַחֲנֵנוּ.
חַנּוּנוּ יְהוָה חַנּוּנוּ, כִּי רַב שָׁבַעְנוּ בּוֹז."

וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
קִדְשָׁת וּפְרִישוֹת מִשָּׁה רַבְּנוּ
עָלְיוֹ-הַשְּׁלוֹם, וּקְדֻשָּׁת כָּל הַצְּדִיקִים-
הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹמְרֵי-הַבְּרִית בְּאֵמֶת, בְּזִכּוֹתֶם
תַּחֲנִינוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שְׁנִזְכֶּה גַם כֵּן לְהִיּוֹת
שׁוֹמְרֵי-הַבְּרִית בְּאֵמֶת.

וְתַשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ מֵעַתָּה, מִכָּל מִינֵי
פְגָם-הַבְּרִית, וּמִכָּל מִינֵי
הַרְהוּרִים רָעִים, וּמִכָּל מִינֵי בְּלוּלִים
וְעָרְבוּב הַדַּעַת, וְתִזְכְּנוּ לְקִדְשַׁת-הַבְּרִית,
וְלְקִדְשַׁת הַדַּעַת, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת
בְּאֵמֶת.

☪ [זו] לקוטי-תפלות ח"א מג ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מג,
'להתרחק מדבורים של רשע')

"וידע דעת עליון" (במדבר כד, טז)

שִׁנְזָפָה לְהַנְצִיל מ'דבורים של רשעים בני-דעה',
שִׁמּוּלֵי־דִים נֶאֱוָף בְּהַשׁוּמַע דְּבָרֵיהֶם; וְנִזְכָּה לְהַכְנִיעַ
וּלְבַטֵּל 'קִלְפַת בַּלְעָם-הַרְשָׁע', פָּגָם תְּאֹת-נֶאֱוָף;
וְנִזְכָּה ל'קִדְשַׁת וּפְרִישוֹת מִשָּׁה רַבְּנוּ'

☪ [זי] לקוטי-תפלות ח"א ל ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישרא דספינא')

"ראשית גוים עמלק" (במדבר כד, כ)

שִׁנְזָפָה לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל 'קִלְפַת עַמְּלָק',
שְׁכָלוּל מִכָּל ה'אַרְבַּע-מַלְכֵי־יָם'

וְנִזְכָּה, לְהַרְגַּ וּלְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְעַקֵּר
וּלְבַטֵּל, קִלְפַת מַלְכוּת עַמְּלָק
הַרְשָׁעָה, שְׁכָלוּל מִכָּל הָאַרְבַּע-מַלְכֵי־יָם.

וְתַעֲזָרֵנוּ לְמַחֲוֹת שְׁמוֹ וְזָכְרוּ מִן
הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב:
"תִּמְחָה אֶת זִכְרֵ עַמְּלָק, מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
לֹא תִשָּׁכַח". וַיְקִים מִקְרָא שְׁכָתוּב:
"הָאוֹיֵב תִּמּוּ חֲרָבוֹת לְנִצָּחַ, וְעָרִים נִתְּשָׁפוּ,
אֲבָד זִכְרָם הֵמָּה. וַיְהוֶה לְעוֹלָם יֵשֵׁב, כּוֹנֵן
לְמִשְׁפַּט כְּסָאוֹ".

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהִי
אֲבוֹתֵינוּ, שִׁתְּהִיָּה בְּעִזָּרֵנוּ, וְתַשְׁמְרֵנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, וְתִרְחִיקֵנוּ מִלְּהַתְּחַבֵּר עִם
רְשָׁעִים.

וְתַשְׁמֵר אוֹתִי, שְׁלֹא יְהִיָּה נִשְׁמַע לְאֲזַנֵּי
לְעוֹלָם, דְּבוּרִים שֶׁל רְשָׁעִים
שֶׁהֵם בְּנֵי-דַעָה, אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם הֵם
אֲוִירִים אֲרֻסִּים שֶׁל נֶאֱוָף, וּמּוֹלִידִים נֶאֱוָף
בְּהַשׁוּמַע דְּבָרֵיהֶם.

וְתִזְכְּנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לְשִׁמְרֵת-
הַבְּרִית בְּאֵמֶת, וְתַחֲמַל עָלֵינוּ
וְתִתֵּן עִמָּנוּ תְּמִיד. וּבְחִסְדְּךָ הַגָּדוֹל
תּוֹשִׁיעֵנוּ וְתַעֲזָרֵנוּ, וְתַכְנִיעַ, וְתַשְׁבֵּר,
וְתַעַקֵּר, וְתַבְטֵל, קִלְפַת בַּלְעָם הַרְשָׁע מִן
הָעוֹלָם, שֶׁהוּא פָּגָם תְּאֹת-נֶאֱוָף.

לְהִסְטֵרָא-אַחֲרָא וְהַקְלֵפָּה בְּבֵית הַבְּלִיעָה
שְׁלָה.

עַד שֶׁתְּהִיָּה מְכַרְחַת הַסְטֵרָא-אַחֲרָא
וְהַקְלֵפָּה, לְהַקִּיא וּלְהוֹצִיא מִקְרָבָהּ
וּבִטְנָה, כָּל הַקְדָּשׁוֹת שֶׁבְּלֵעָה, וְכָל הַדַּעַת
וְהַרְחָמְנוֹת וְהַתְּפִלוֹת, וְכָל מִינֵי נִיצוּצוֹת-
הַקְדָּשָׁה שֶׁבְּלֵעָה עַל-יְדֵי חֲטָאֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ
הַרְבִּים, וּבִפְרָט עַל-יְדֵי פְגָם-הַבְּרִית, הַכֹּל
תְּהִיָּה מְכַרְחַת לְהַקִּיא וּלְהוֹצִיא מִקְרָבָהּ
וּבִטְנָה חֵישׁ קָל מְהֵרָה.

וַיִּקְרָא מְהֵרָה מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "חֵיל בָּלַע
וַיִּקְאָנוּ, מִבִּטְנֵנוּ יִרְשָׁנוּ אֵל",
וְתִהְיֶה מְכַרְחַת הַסְטֵרָא-אַחֲרָא וְהַקְלֵפָּה,
לְתַן הַקְּאוֹת הַרְבֵּה בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה.

עַד אֲשֶׁר תִּקְיָא וְתוֹצִיא גַם עֲצָמוֹת
חַיּוֹתָה מִמָּשׁ מִקְרָבָהּ וּבִטְנָה, כְּמוֹ
שְׁכָתוֹב: "מִטָּה עֲזָךְ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן,
רְדָה בְּקֶרֶב אֲיֹבֶיךָ".

וַיִּתְגַּבְּרוּ גֵרִים רַבִּים אֲמִתִּיִּים, וַיִּתּוֹסְפוּ
עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וַיִּפְּרוּ כָּל
אֲמוֹת הָעוֹלָם כַּח מְלָכוֹתֶיךָ.

וַיִּדְעוּ כָּלֵם "כִּי אַתָּה הוּא יְהוָה לְבַדְּךָ
עַלְיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ". וַיִּתְגַּדֵּל
וַיִּתְקַדֵּשׁ וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְעַלֶּה כְּבוֹדְךָ
עַל כָּל בְּאֵי עוֹלָם.

☪ [ח] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"ב ח ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקענו תוכחה')

"וַיִּרְא פִּינְחָס וְכו' וַיִּקָּם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח
רֶמַח בְּיָדוֹ. וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה" (במדבר כה, ז-ח)
"וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיִּפְּלַל, וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה"
(תהלים קו, ל)

שִׁנְזָפָה לְצַדִּיק בְּעַל-כַּח' גְּדוֹל, בְּפִנְחָס' בָּעֵת שֶׁקָּנָא
עַל 'מַעֲשֵׂה זְמָרִי' - שֶׁתְּפִלָּתוֹ בְּבַחֲיַנַּת 'דִּין', תַּעֲמִיד
לְהִסְטֵרָא-אַחֲרָא בְּבֵית-בְּלִיעָתָה, שֶׁתְּהִיָּה מְכַרְחַת
לְהוֹצִיא מִבִּטְנָה, כָּל הַקְדָּשׁוֹת שֶׁבְּלֵעָה

וְתִרְחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתִשְׁלַח
לָנוּ צַדִּיק אֲמִתִּי גְבוּר וַיְבַעַל-
כַּח' גְּדוֹל, אֲשֶׁר יִקְנֵא קְנֵאת יְהוָה צְבָאוֹת,
וַיִּתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ 'תְּפִלָּה בְּבַחֲיַנַּת דִּין', בְּכַח
וּגְבוּרָה גְּדוֹלָה דְקְדוּשָׁה, וַיַּעֲשֵׂה פְּלִילוֹת
עִמָּךְ.

כְּמוֹ פִּנְחָס בָּעֵת שֶׁקָּנָא עַל מַעֲשֵׂה זְמָרִי,
כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: "וַיַּעֲמֵד פִּנְחָס
וַיִּפְּלַל, וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה".

וְתַעֲזְרֵנוּ בְּזָכוֹת וְכַח תְּפִלַּת הַצַּדִּיק
ה'בַּעַל-כַּח', לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר
וּלְבַטֵּל 'תְּאוֹת-נְאוֹף' מֵעָלֵינוּ, וּמֵעַל כָּל
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וְתַחֲמַל עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּחַמְלָתְךָ
הַחֲזָקָה וּבְאַהֲבָתְךָ הַגְּדוֹלָה,
וְתַתֵּן כַּח וּגְבוּרָה לְתְּפִלַּת הַצַּדִּיק ה'בַּעַל-
כַּח' הַזֶּה - שֶׁתְּפִלָּתוֹ בְּבַחֲיַנַּת 'דִּין', תַּעֲמִיד

שבועה עשר בתמוז

כי עקר ה'זפרון' תולה ב'עין' וכו', כי ה'שכחה' בא על-ידי 'רע-עין', על-ידי 'מיתת הלב' וכו', כי 'רע-עין' ו'מיתת הלב' הם בחינה אחת וכו'.

ו'מיתת הלב' היא בחינת 'שבירי לוחות'. 'לב', הוא בחינת 'לוחות', בבחינת (משלי ג, ג): "פתבם על לוח לבך". ו'שכחה' היא על-ידי 'שבירי לוחות', כמאמר חז"ל (ערובין נד.): "אלמלא לא נשתברו לוחות הראשונות, לא היתה שכחה בעולם".

נמצא: שעקר ה'שכחה', היא על-ידי 'רע-עין', בחינת 'מיתת הלב', בחינת 'שבירי לוחות', שמשם עקר ה'שכחה'.

ג.

(ח"א ס, ז"ח)

ב'שעוסק לעזר בני-אדם, צריך לשמור עצמו מ'תלמידים שאינם הגונים', כדי שלא יהא נדבק בו מהרע שלהם, שלא יזיק לו, כמו שאמרו רז"ל (חולין קלג): "כל המלמד לתלמיד שאינו-הגון" וכו'.

וכן אסרו חז"ל (שבת קח): "לכתב על עזר בהמה טמאה, שנאמר (שמות יג, ט): 'למען תהיה תורת ה' בפיה', מן המתר לפיך".

וב'שלומד עם אחר' - הוא בחינת 'בתיבה', כי ה'לשון' הוא בחינת (תהלים מה, ב): "לשוני עט סופר מהיר", ש'שחקק ונכתב על לב' התלמיד,

"בשבועה עשר בתמוז נשתברו הלוחות, ובטל התמיד" (תענית פ"ד מ"ו)
- ענין 'שבירת הלוחות' ו'שבירי לחות' -

א.

(ח"א לד, ז)

כ'שה'לב', הינו בחינת 'זא"ו', בחינת 'לוחות', משקע ב'אהבות-רעות', הינו 'חרפות ובזיונות', הנקרא "ערלת לב" (דברים י, טז) - אזי הוא בבחינת 'שבירי לוחות'.

ו'חרפה' הוא בחינת 'ערלה' וכו', והוא בחינת 'אהבה נפולה ושבירה' וכו', הבאים מ'שבירת כלי-ההסד' וכו'.

וכ'שה'לב' משקע ב'חרפה', ב'ערלת לב', בחינת 'שבירי לוחות', הינו: "חרפה שברה לבי" (תהלים סט, כא), ומקשר ה'לב' הינו ה'זא"ו', לה'יו"ד' - הינו: לה'נקדה', בחינת 'צדיק', ששם ה'אור' האהבה הקדושה' שורה וכו' - אזי נתבטל ה'אהבות רעות', ה'חרפות', ה'ערלת לב'.

כי ה'צדיק' יאיר לה'זא"ו', לה'לב' - ונתבטל ה'חרפה', הינו "ערלת לב" וכו' - כי שם שורה 'אהבה הקדושה'.

ב.

(ח"א נד, ד)

כדי לשמור ה'זפרון', צריך לשמור עצמו שלא יפל לבחינת 'רע-עין', לבחינת 'מיתת הלב'.

כְּמוֹ שְׂפָתַיב (משלי ג, א): "פִּתְּבֵם עַל לִוְיָה לְבָבְךָ".

וְעַל-כֵּן צָרִיךְ שְׂלֵא יִהְיוּ דְבָרָיו נִכְתָּבִין עַל בְּחִינַת 'עוֹר בְּהֵמָה טְמֵאָה', הֵינּוּ: 'תְּלַמִּיד שְׂאִינוּ-הֶגְנוֹן'.

אֲךְ אִי-אֶפְשֶׁר לְהִיזוֹת נִשְׁמָר בְּעֶצְמוֹ שְׂלֵא יִשְׁמְעוּ 'תְּלַמִּידִים שְׂאִינֵם-הֶגְנוּנִים' מִמֶּנּוּ. וְלָזֶה צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה לְמוֹדוֹ, "לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד וּלְשִׁמְרָה וּלְעִשׂוֹת" (סוֹטָה לז.) - דְּהֵינּוּ: שְׂעַל-יָדֵי לְמוֹדוֹ עִם תְּלַמִּידוֹ, יִהְיֶה "כְּאֵלוֹ עֲשָׂאוֹ לְהַבְרֹו, וְכְאֵלוֹ עֲשָׂאוֹ לְדַבְרֵי-תוֹרָה", כְּמוֹ שְׂאֵמְרוֹ רַז"ל (סִנְהֶדְרִין צט:).

וְאִזִּי הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ: שְׂלֵא יִהְיוּ דְבָרָיו נִכְתָּבִין בְּכַח הַזְּכָרוֹן שֶׁל הַתְּלַמִּיד שְׂאִינוּ-הֶגְנוֹן, רַק יִהְיוּ נִשְׁכָּחִין מִמֶּנּוּ.

וְזֶהוּ: "וְאֵלֶּה לְחֻרְפוֹת" וְכוּ' (דְּנִיָּאל יב, ב) - הֵינּוּ: בְּחִינַת: "חֻרְפָּה שְׁבִירָה לְבִי" (תְּהִלִּים סט, כא), בְּחִינַת 'שְׂכָחָה', 'שְׂבִירַת הַלֵּב', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'שְׂבִירַת הַלּוּחֹת', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "לִוְיָה לְבָבְךָ" (משלי ג, א).

וְעַל-יָדֵי 'שְׂבִירַת הַלּוּחֹת' בָּא 'שְׂכָחָה', כְּמוֹ שְׂאֵמְרוֹ רַז"ל (עֲרוּבִין נד.): "אֲלֹמָלֵא לֹא נִשְׁתַּבְּרוּ לּוּחֹת הַרְאִשׁוֹנוֹת, לֹא הִיָּתָה שְׂכָחָה".

הֵינּוּ: שְׂאוֹתָן שְׂאִינָן רְאוּיִין לְקַבֵּל, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'עוֹר בְּהֵמָה טְמֵאָה', נִשְׁכָּח מֵהֵם כְּנ"ל.

ד.

(ח"א ריז)

'זִכְרוּ תוֹרַת מוֹשֶׁה" (מְלָאכִי ג, כב), רְאִשֵׁי-תִבּוֹת 'תַּמ"ז חֶסֶר זָא"ו'.

כִּי אִז בְּתַמוּז צְרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ הַזְּכָרוֹן, לְתַקֵּן הַשְׂכָּחָה, כִּי אִז נִתְהַוָּה הַשְׂכָּחָה.

כִּי עַל-יָדֵי "הַלּוּחֹת שֶׁנִּשְׁתַּבְּרוּ בְּחֻדְשׁ תַּמוּז" (תַּעֲנִית פ"ד מ"ו), נִתְהַוָּה הַשְׂכָּחָה - כְּמוֹ שְׂאֵמְרוֹ רַז"ל (עֲרוּבִין נד.): "אֲלֹמָלֵא לֹא נִשְׁתַּבְּרוּ הַלּוּחֹת הַרְאִשׁוֹנוֹת, לֹא נִשְׁתַּכַּחַה תוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל".

וְעַל-כֵּן חֶסֶר זָא"ו מְתַמְז' - כִּי מֵאַחַר שֶׁנִּשְׁתַּבְּרוּ הַלּוּחֹת, נִסְתַּלַּק הַזָּא"ו, כִּי הַלּוּחֹת הֵם בְּחִינַת זָא"ו, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוֹ (בְּבֵא-בְתָרָא יד.): "הַלּוּחֹת אֲרַכָּן שֶׁשָּׂה וְרַחֲבֵן שֶׁשָּׂה".

גַּם "זִמְן מוֹתָן תוֹרַתְנוּ", רְאִשֵׁי-תִבּוֹת 'תַּמ"ז' - כִּי "בְּתַמוּז נִתְנָה הַלּוּחֹת" (יוֹמָא ד:). וְגַם כָּאֵן חֶסֶר זָא"ו, מְחַמֵּת שְׂאִז נִשְׁתַּבְּרוּ הַלּוּחֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת זָא"ו, כְּנ"ל.

ה.

(שִׁיחֹת-הַר"ן פו)

מֵה שְׂפּוֹסְקִין [אֵת הַחֲתָן בְּאֶמְצַע] הַדְּרָשָׁה - זֶה בְּחִינַת 'שְׂבִירַת לּוּחֹת'.

ו.

(תַּיִי-מוֹהַר"ן קצז)

עֵקֶר הָעֲבוּדָה שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דְּבַר - מֵה שְׂמִנְיָחִין לְאָדָם עַל הַבְּחִירָה שֶׁלוֹ, הֵינּוּ: שֶׁנִּשְׂאָר הַדְּבַר עַל דַּעְתּוֹ, וְאִין מְצוּיִן אוֹתוֹ עַל אוֹתוֹ הַדְּבַר שׁוֹם מְצוּה, רַק שֶׁנִּשְׂאָר הַדְּבַר עַל דַּעְתּוֹ כְּפִי מֵה שֶׁיִּבְחַר לוֹ.

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁבַת פז): "מֹשֶׁה הוֹסִיף יוֹם אֶחָד מִדַּעְתּוֹ" - שֶׁזֹּאת הַבְּחִינָה נִמְצְאָת בְּכָל עֲבוּדָה, שֶׁבְּכָל עֲבוּדָה יֵשׁ דְּבַר שְׂמִנְיָחִין לְאָדָם בְּלִי מְצוּה וְאִזְהָרָה, רַק תְּלוּי בְּדַעְתּוֹ וּבְחִירָתוֹ כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבֵּנוֹ וְכוּ'.

ועקר היגיעה והכבדות והיסורין שלו (של רבנו ז"ל), היא בבחינת "הוסיף משה יום אחד מדעתו" כנ"ל, כי אינו יודע איך לעשות וכו'.

גם זה "ששבר את הלוחות", היא גם-כן בבחינה הנ"ל - כי "זה עשה גם-כן מדעתו" (שבת שם), וכיוצא בזה וכו'.

- ענין 'בין-המצרים' -

ז.

(ח"ב פה)

'אגוזים' הנקראים 'לוזים', רומזים לבחינת 'לאה', שהיא ב'ערה', שהיא 'נקבא ראשונה' (ספר הלקוטים להאריז"ל, פרשת ויחי).

ואחר-כך נכנסין ל'בית-המקדש', שהוא בחינת: 'יעקב קראו בית-אל' (פסחים פח.). וזהו שפרש רש"י (שופטים א, כד): "שדרך לוז נכנסין לבית-אל".

וזהו (ישעיה מ, א): "נחמו נחמו". שתי פעמים 'נחמו' גימטריא 'קדקד', שהוא בחינת 'ערה' - שעלידה נכנסין ל'בית-אל'.

וזהו שלשה שבועות שהם עשרים-ואחד יום ש'בין-המצרים', וכנגדו באילן לוז" (ירושלמי תענית פ"ד ה"ה). בשביל-

זה: "נוהגין לאכל ביצה בפעדה המפסקת בתשעה באב" (שלחן-ערוך אורח-חיים תקנב, ה) - כי "הביצה נגמרת בעשרים-ואחד יום", כמאמר חז"ל (בכורות ה. ועין שם בתוספות): "תרנגלת מולדת לעשרים-ואחד יום וכו', וכנגדו באילן לוז".

וזהו ה'עצם לוז' שיש ב'ערה אדם', שישאר אחר כליזן הגוף, ו"ממנו יתחדש בגן הגוף בשעת תחית-המתים" (בראשית-רבה כח, ג). וזהו עקר נחמותינו - בחינת "נחמו נחמו" כנ"ל.

כי על ה'גוף' נאמר (רות ג, יג): "שכבי עד הבקר" - שהוא 'עת התחיה'. 'והנה בבקר והנה היא לאה' (בראשית מט, כה) - היינו: 'עצם לוז' הנ"ל, שעלידה נתבנה ה'גוף'.

ובשביל שכל פונתו של 'יעקב' היה בשביל 'רחל' - נאמר ב'בני רחל', דהינו 'יוסף': "ולקדקד גזיר אחיו" (בראשית מט, כו), וב'בנימין' כתיב: "ובין כתפיו שכן" (דברים לג, יב).

רמז: שעלידי בחינת 'לאה' שהיא ראשונה, יכול לבוא לבחינת 'רחל'.

"קדקד" ו"כתפיו" - זה בחינת 'לוז' הנ"ל.

'ער"ף' גימטריא ש"ג, ראשי-תבות: ש'בת ג'חמו - רמז להנ"ל.

